

Tygodnik Tucholski

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

tygodnik.pl

ISSN 1234-6314

nr 37 (1697) 12 września 2024

cena 5,10 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4 tel. 501 713 717
DLA KLIENTÓW
BADANIE WZROKU
GRATIS
www.express-optyk.pl

Jest nowe
przedszkole!
Było mieszkanie,
a wcześniej nawet
wędzarnia Str. 6

Wybierz się
na wycieczkę
rikszą
Krzyżanowskiego Str. 7

Lipowa aleja
jeszcze nietknięta
przez piły. Pytanie
jak długo? Str. 9

Po 47 latach
w Okoninach
Nadjeziornych
zmiana sołtysa Str. 11

Osobista rozmowa
naszego cyklu.
Sołtys czeka
na serce Str. 12-13

Aż 17 maluszków
przyszło na świat!
Str. 26

Mikołaj Kęsik
z Tucholi ze złotem
w Światowych
Igrzyskach
Strażaków Str. 32

Reklama

Zarząd Dróg Wojewódzkich odpowiada na pytania „Tygodnika”

Str. 3

Choć do prac budowlanych obwodnicy Tucholi jeszcze daleko, inwestor trafił na problem już na etapie jej projektowania. Nasze informacje potwierdził Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy. Dochodzi do kolizji dwóch inwestycji: przyszłego przebiegu obwodnicy Tucholi i budowy gazociągu Dworzy-sko-Chojnice. Ta druga uzyskała już nawet pozwolenie. Oba przedsięwzięcia dotyczą tego samego rejonu w powiecie tucholskim. – Wypracowujemy rozwiązania techniczne i przestrzenne pozwalające na współistnienie obu inwestycji, jednak potrzeba na to czasu i cierpliwości – zapewnia, odpowiadając na pytania „Tygodnika Tucholskiego” rzecznik ZDW. Tucholscy samorządowcy liczą na pozytywne rozwiązanie problemu i zapowiadają, że będą walczyć o obwodnicę.

Serdecznie
zapraszamy!

Sala bankietowa
Pod Lasem

Przy Szosie
Bydgoskiej 24b
89-500 Tuchola
tel. 663 018 412

Sala klimatyzowana

ORGANIZACJA IMPREZ OKOLICZNOŚCIOWYCH

- wesela
- przyjęcia
- uroczystości rodzinne
- osiemnastki
- imprezy integracyjne
- roczki
- chrzciny

Śliwicki cmentarz
z hałdami
śmieci
i połamanymi
konarami

Str. 14

Dożynki
w Tucholi.
Borowiada
nadała im blasku

Str. 24-25

Rabusie ukarani wysokimi mandatami

Po 500 zł mandatu nałożono na sklepowych złodziei, którzy dopuścili się kradzieży drobnych artykułów drogerijnych w centrum Tucholi. 60 i 42-latek na widok policyjnego patrolu zaczęli uciekać.

We wtorek (3.09) około południa w ręce policjantów patrolujących tucholskie ulice wpadli rabusie. Mężczyźni sami przykuli uwagę funkcjonariuszy swoim nerwowym zachowaniem przed jedną z drogerii w centrum miasta.

– 60 i 42-latek przyglądali się rzeczom wystawionym do sprzedaży, które znajdowały się przy wejściu do drogerii. W pewnym momencie rabusie zaczęli wkładać je do swoich siatek. Mundurowi natychmiast przystąpili do działań. Złodzieje, na widok patrolu, rozpoczęli ucieczkę. Po krótkim pościgu zostali za-

trzymani – relacjonuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Zabrane mienie, drobne artykuły drogerijne o wartości około 20 zł, zostało odzyskane i przekazane do drogerii.

– Pracownicy sklepu byli bardzo wdzięczni policjantom, gdyż nawet nie mieli świadomości, że coś im zostało skradzione – mówi oficer prasowy tucholskiej policji.

Sprawcami kradzieży okazali się dwaj mieszkańcy Tucholi. Za swój czyn zostali ukarani mandatami w kwocie 500 zł.

(aw)

Mieszkaniec Zdrojów prowadził z 2 promilami. Jego pasażer miał ich ponad 4!

Dalszą jazdę mieszkańcowi gminy Cekcyn udaremnił policjant będący poza służbą.

29-latkowi za prowadzenie auta w stanie nietrzeźwości grozi nawet do 3 lat więzienia. Fot. e-kg.pl

Do zatrzymania nietrzeźwego kierującego doszło w piątek (6.09) na ul. Bałtyckiej w Kołobrzegu.

– Funkcjonariusz, idąc chodnikiem, został poinformowany przez przechodniów, że nietrzeźwy mężczyzna wsiadł do samochodu marki Mercedes Sprinter. Widząc, że kierowca rusza pojazdem, bez

namysłu otworzył drzwi i wyciągając kluczyk ze stacyjki uniemożliwił mu dalszą jazdę – informuje asp. **Daniel Kolasiński** z KPP w Kołobrzegu.

Podczas przeprowadzania przez policjantów badania na trzeźwość okazało się, że 29-letni kierujący, mieszka-

niec gminy Cekcyn, a konkretnie miejscowości Zdroje, miał w organizmie 2 promile alkoholu. Nieodpowiedzialny kierujący został zatrzymany i trafił do policyjnego aresztu. Auto, którym się poruszał, zostało skonfiskowane.

Po wytrzeźwieniu mężczyzna usłyszał zarzut kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, do czego też się przyznał. Mieszkaniec gminy Cekcyn za swój czyn będzie odpowiadał przed sądem.

– Grozi mu kara do 3 lat pozbawienia wolności oraz wysoka kara pieniężna, a także zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. O dalszym losie mężczyzny zadecyduje sąd, który podejmie decyzję o wysokości kary i ewentualnym przepadku mienia – podaje policjant.

W mercedesie znajdował się również pasażer, który był w stanie upojenia alkoholowego. Mieszkaniec Szczecina, mający ponad 4 promile alkoholu, został przewieziony do Szpitala Regionalnego w Kołobrzegu celem udzielenia mu niezbędnej pomocy.

(aw)

Quadem, który spłonął w Czersku, jeździł 24-latek z powiatu tucholskiego

W czwartkowy wieczór (5 września) na parkingu jednego z marketów w Czersku doszczętnie spłonął quad. Jego kierowca początkowo zniknął z miejsca zdarzenia. – Policjanci ustalili kierowcę quada. Okazało się, że jest nim 24-letni mieszkaniec powiatu tucholskiego – informuje oficer Komendy Powiatowej Policji w Chojnicach **Magdalena Zblewska**.

Miejscowi strażacy ruszyli do akcji w czwartek 5 września

na parking jednego z marketów w Czersku. Doszło tam do po-

Kierowca otrzymał mandat za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa poza drogą publiczną.

Reklama

żaru quada. Początkowo jego kierowcy nie było na miejscu. Policja rozpoczęła czynności w celu jego ustalenia.

– Policjanci z Czerska ustalili kierowcę quada. Okazało się, że jest nim 24-letni mieszkaniec powiatu tucholskiego. Młody mężczyzna był trzeźwy – tłumaczy oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Chojnicach **Magdalena Zblewska**. Dlaczego kierowca się oddalił?

– Policjantom tłumaczył, że uciekł, ponieważ bał się konsekwencji. Policjanci ukara-

Akcja gaśnicza przy jednym z marketów w Czersku.

li 24-latka mandatem – dodaje rzeczniczka chojnickich mundurowych. Policję dopytujemy, czy 24-latek z naszego terenu przed pożarem wykonywał jakiegokolwiek manewry, po których doszło do tego pożaru. Magdalena Zblewska przyznaje, iż policja

wie, że coś wcześniej na parkingu się działo.

– Dlatego mężczyzna dostał mandat za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa poza drogą publiczną – uzupełnia funkcjonariuszka.

(pp), fot. nadesłane

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

SKŁAD WĘGLA
EKOGROSZEK, ORZECH
zapraszamy dowóz gratis

NAWOZY AZOTOWE
WIELOSKŁADNIKOWE

BLACHA TRAPEZ

PELLET promocja

PRĘTY 6, 8, 10, 12, 14, 16

609 068 202

TARTAK WUTKOWSKI

- tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
- tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
- więzby dachowe
- deski szalunkowe 25 mm
- łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
- tarcica strugana/podbiki/deski tarasowe
- impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa

DREWNO CERTYFIKOWANE

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

PRODUCENT PELLETOU **transport GRATIS**

ZABROCCY®
PIĘKNO W CZYSTEJ FORMIE

tel. 52 33 40 369
Okoniny Nadjeziorne 14
89-530 Śliwice

Zarząd Dróg Wojewódzkich odpowiada na pytania „Tygodnika”

Kolizja tucholskiej obwodnicy z gazociągiem! Co dalej z projektem?

Choć do prac budowlanych obwodnicy Tucholi jeszcze daleko, inwestor trafił na problem już na etapie jej projektowania. Nasze informacje potwierdził Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy. Dochodzi do kolizji dwóch inwestycji: przyszłego przebiegu obwodnicy Tucholi i budowy gazociągu Dworzysko-Chojnice. Ta druga uzyskała już nawet pozwolenie. Oba przedsięwzięcia dotyczą tego samego rejonu w powiecie tucholskim. – Wypracujemy rozwiązania techniczne i przestrzenne pozwalające na współistnienie obu inwestycji, jednak potrzeba na to czasu i cierpliwości – zapewnia, odpowiadając na pytania „Tygodnika Tucholskiego” rzecznik ZDW. Tucholscy samorządowcy liczą na pozytywne rozwiązanie problemu i zapowiadają, że będą walczyć o obwodnicę.

Do „Tygodnika Tucholskiego” docierały poważnie brzmiące informacje dotyczące problemów przy projektowaniu przyszłej budowy obwodnicy Tucholi. Przypomnijmy. Choć źródła finansowania zostały oficjalnie zatwierdzone, to do prac budowlanych jest jeszcze daleko. Najpierw powstaje projekt przebiegu obwodnicy. Firmę, która go przygotowuje, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyłonił w połowie 2023 roku. Wcześniej prezentowane i publikowane mapki, które ją wizualizowały, były koncepcją budowy obwodnicy.

W ostatnich tygodniach – właśnie w związku z trwającymi pracami projektowymi – dowiedzieliśmy się nieoficjalnie, że dochodzi do konfliktu planowanego przebiegu obwodnicy Tucholi z będącym na zaawansowanym etapie planowania gazociągiem (nawet z pozwoleniem na budowę). Jest to szeroka inwestycja prowadzona przez Polską Spółkę Gazownictwa. Według naszych informacji sprawa stała się na ostrzu noża, ze względu na terminy wydania decyzji środowiskowych dla obu inwestycji. Tłumacząc najprościej: w przypadku obwodnicy wniosek o decyzję został złożony szybciej, niż w przypadku gazociągu. Jednak to PSG miało otrzymać pozytywną odpowiedź wcześniej, niż obwodnica, bo tu sprawa długo się przeciągała ze względu na odwołania. Kolejne nieoficjalne wieści mówiły o tym, że feralna lokalizacja „kolizji” inwestycji dotyczy działek w Nowej Tucholi. Najbardziej radykalne, nadal nieoficjalne prognozy wskazywały, że ustalony przebieg obwodnicy upadnie. Inne, zbliżone do środowiska samorządowego mówiły, że odbywają się pilne spotkania na „wyższych szczeblach” i trwa poszukiwanie rozwiązań, które umożliwią dalsze projektowanie obwodnicy Tucholi.

Jest kolizja

Z szeregiem pytań już w ubiegłym tygodniu zgłosiliśmy się do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, który w tej kwestii reprezentuje inwestora. Odpowiedzi otrzymaliśmy we wtorek po południu (10 września). Rzecznik prasowy **Michał Sitarek** przekonuje, że budowa obwodnicy Tucholi jest „ważnym zadaniem do realizacji dla samorządu województwa kujawsko-pomorskiego” i przypomina „wieloletni, trudny, ale zakończony sukcesem proces konsultacji z mieszkańcami przebiegu trasy”.

– Uwarunkowania związane z zaprojektowaniem obwodnicy (społeczne, środowiskowe i komunikacyjne) pozwoliły wytyczyć optymalny korytarz obwodnicy, który uzyskał pierwotną decyzję środowiskową

w 2018 roku. Jednak wpłynęło odwołanie od jednego z mieszkańców, które Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie rozpatrywała aż trzy lata i ostateczna decyzja środowiskowa została przyjęta, po zakończeniu całego procesu odwołań, dopiero w listopadzie 2022 roku – przypomina **Michał Sitarek**. Województwo rozpoczęło działania, które miały zmierzać do budowy trzech obwodnic, oprócz Tucholi, Brodnicy i Rypina. W przypadku tucholskiej obwodnicy na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wybrano Safege Societe Par Actions Simplifiee. To francuska firma mająca oddział w Polsce. Ma doświadczenie w projektowaniu obwodnic i obojętne drogowych miast.

Rzecznik ZDW potwierdza nasze informacje i odpowiada na część pytań dotyczących problemów przy pracach projektowych:

– Niedawno okazało się, że projektowany przebieg obwodnicy Tucholi koliduje z rozwiązaniami technologicznymi przyjętymi przez Polską Spółkę Gazownictwa przy budowie gazociągu wysokiego ciśnienia Dworzysko-Chojnice – oświadcza **Michał Sitarek** i dodaje:

– Analizujemy różne możliwości i szukamy rozwiązania w szerokim zespole, w skład którego wchodzi także wojewoda kujawsko-pomorski. Wypracujemy rozwiązania techniczne i przestrzenne pozwalające na współistnienie obu inwestycji, jednak potrzeba na to czasu i cierpliwości. O rozwiązaniach niezwłocznie poinformujemy. Po rozwiązaniu powyższego problemu i uzyskaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, zostanie ogłoszony przetarg na realizację robót

Ogłoszenie płatne

TAXI Przewóz max. 6 osób
tel. 781 555 507

OGŁOSZENIE
Burmistrz Tucholi podaje do publicznej wiadomości,
że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, a także na stronach internetowych www.bip.tuchola.pl został wywieszony na okres 21 dni wykaz dotyczący dzierżawy gruntów stanowiących własność Gminy Tuchola, przeznaczonych na cele rolne.
Bliższych informacji udziela Urząd Miejski w Tucholi (pok. 204), tel. 52 564 25 30.

drogowych dla powyższego zadania – taką zapowiedź przedstawia „Tygodnikowi” **Michał Sitarek**. Na ten moment nie udaje nam się uzyskać informacji, jak długo potrwa „rozwiązywanie problemu”. Nie wiemy też wprost, z czego on wynika i kto faktycznie zawinił. Do ZDW wysłaliśmy od razu kolejne pytania, m.in. dotyczące terminów.

Gazociąg

O tym, że ma dojść do budowy gazociągu na konkretnych działkach, m.in. w powiecie tucholskim, wiedzą od dawna zainteresowani właściciele działek. Wiosną 2023 roku do wielu z nich dotarły zawiadomienia o wydaniu decyzji udzielającej pozwolenie na budowę obejmującej zadanie „Budowa gazociągu Dworzysko-Chojnice wraz

z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskiego”. W przypadku powiatu tucholskiego owa infrastruktura pojawić miałaby się w gminach: Lubiewo, Cekcyn, Gostycyn, Tuchola, Kęsowo. W przypadku Tucholi wyszczególniony jest m.in. obręb ewidencyjny Małego Mędromierza. Informacje dotyczące budowy gazociągu są publiczne. Można je znaleźć na stronach gov.pl, ale są też dostępne w urzędach gmin właściwych lokalizacji.

„Jedna pięść”

Burmistrz Tucholi **Tadeusz Kowalski** tłumaczy nam, że o problemie z projektowaniem obwodnicy zaczął dopytywać podczas spotkania dotyczącego bieżących spraw drogowych z przedstawicielami dróg

wojewódzkich. Przyznaje, że też najpierw słyszał nieoficjalne wieści. Gdy mu je potwierdzono, pojawiła się propozycja spotkania z marszałkiem województwa. W nim, oprócz burmistrza, uczestniczyli: starosta **Andrzej Urbański** i przewodniczący rad, miejskiej **Paweł Cieśliewicz**, powiatowej **Krzysztof Dereszyński**.

– Potwierdzono nam, że zachodzi kolizja inwestycji. Kuriozum polegało na tym, że PSG ma już pozwolenie na budowę, pomimo że o decyzję środowiskową wniosło później. Jak wiadomo, nasza decyzja – dotycząca obwodnicy – była zaskarżana. ZDW prawomocną decyzję otrzymał później – mówi **Tadeusz Kowalski**. Tucholscy samorządowcy przedstawili swoje zdanie marszałkowi.

– Pokazaliśmy, że jesteśmy zdeterminowani. To są dekady starań, tak daleko nie byliśmy nigdy. Będziemy domagać się realizacji budowy obwodnicy. Z punktu widzenia regionu, ważniejsza jest poprawa warunków życia naszych mieszkańców. (...) Dałem sygnał, że z powiatem mówimy jednym głosem. Użyłem sformułowania, że „jesteśmy jak jedna pięść” – podkreśla **Kowalski**. Wskazuje, że to w sprawie obwodnicy wcześniej rozpoczęto procedowanie. To jego zdaniem powinno być podstawowym, formalnym argumentem.

– Marszałek zasugerował, że przygotowuje wspólne pismo. Sprawa musiałaby oprzeć się nawet o premiera – dodaje burmistrz Tucholi.

Do tematu wrócimy.

Piotr Paterski

Reklama

SGB Bank Spółdzielczy w Tucholi
Liczysz się dla nas

Kredyt gotówkowy
Z nami zrealizujesz swoje marzenia

prowizja 0,00%

Promocja trwa od 9.09.2024 r. do 30.11.2024 r.

CENTRALA:
ul. Świecka 15
89-500 Tuchola
tel. 52 334 37 71

ODDZIAŁ:
ul. Główna 24
89-506 Kęsowo
tel. 52 334 40 24

Przykład reprezentatywny:
Informacja oparta na reprezentatywnym przykładzie: całkowita kwota kredytu 20 000,00 zł, okres kredytowania 36 miesięcy, raty równe kapitałowo-odsetkowe w wysokości 633,99 zł, roczne zmienne oprocentowanie nominalne 8,99 % (stanowi sumę wartości WIBOR 6M, który obecnie stanowi 5,87% i marży Banku w wysokości 3,12 p.p.), kwota odsetek za cały okres kredytowania 2 823,61 zł, prowizja za udzielenie kredytu 0,00% całkowitej kwoty kredytu. Przy przyjęciu wyżej wymienionych parametrów RRSO wynosi 9,37%, całkowita kwota do zapłaty, stanowiąca sumę całkowitej kwoty kredytu oraz całkowitego kosztu kredytu wynosi 22 823,61 zł. Ostateczne warunki kredytowania uzależnione są od wyniku oceny wiarygodności i zdolności kredytowej Klienta, daty wypłaty kredytu oraz terminu regulowania zobowiązania kredytowego. Przykład sporządzony na datę 28.08.2024 r.

AUTO REJESTRACJE
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Potrójna stłuczka w Rudzkim Moście

Auta osobowe zderzyły się w piątek (6.09) wieczorem na DW nr 240, już na wylocie z Tucholi.

Działający na miejscu strażacy odcięli zasilanie od uszkodzonych pojazdów. Później zajęli się porządkowaniem miejsca.

Volkswagen passat, peugeot 508 i opel zafira brały udział w zdarzeniu drogowym, do którego doszło w piątek około godziny 19:00, w obrębie skrzyżowania Rudzki Most – Cekcyn. Wymienionymi pojazdami poruszało się łącznie 8 osób, w tym 2 dzieci.

Jak ustalili pracujący na miejscu zdarzenia policjanci kierujący oplem nie zachował odpowiedniej odległości od poprzedzającego go pojazdu i w efekcie najechał na jego tył. W wyniku tego uderzenia peugeot najechał na poprzedzającego go vol-

kswagena, który skręcał w lewo (na Cekcyn).

– Wszyscy kierujący pojazdami byli trzeźwi – informuje **Marta Poróżyńska** z KPP w Tucholi.

Po wstępnym zbadaniu przez ZRM z podejrzeniem z łamania żeber do tucholskiego szpitala została przetransportowana 85-letnia pasażerka peugeot. Po konsultacji lekarskiej opuściła lecznicę jeszcze tego samego dnia. Z kolei sprawca wypadku po przebadaniu przez załogę karetki odmówił przewiezienia do szpitala na badania. 66-letni mieszkaniec Bełchatowa, za spowodowanie kolizji, został ukarany mandatem karnym.

Po kilku godzinach zarówno passat, jak i peugeot samodzielnie odjechały z miejsca zdarzenia, natomiast opla zabrała laweta – podaje **Grzegorz Polok** z KP PSP w Tucholi. Wezwani do zdarzenia strażacy i druhowie z OSP w Cekcynie uprzątnęli z jezdni pozostałości powypadkowe, a wycieki plynów eksploatacyjnych posypali sorbentem. Wcześniej odłączyli zasilanie z uszkodzonych aut.

Agata Wiśniewska,
fot. KP PSP w Tucholi

W miejscu zdarzenia, na czas działania służb, ruch odbywał się wahadłowo.

Z nieustalonych przyczyn uderzył w drzewo

28-letni kierowca fiata punto trafił do szpitala z obrażeniami nóg. Prowadzony przez niego pojazd zjechał z jezdni i uderzył w drzewo na DW 240, na odcinku pomiędzy Piastoszynem a Żalnem. Do zdarzenia doszło w niedzielę (8.09) nad ranem.

O groźnie wyglądającym zdarzeniu z udziałem osobowego auta s łużby poinformowali świadkowie, którzy przejeżdżali DW nr 240. Druhowie z OSP w Żalnie do zdarzenia zostali zadysponowani około godziny 00:46. Na miejscu pojawili się także druhowie z Piastoszyna i JRG z KP PSP w Tucholi.

– W momencie przyjazdu na miejsce strażaków kierowca znajdował się na zewnątrz pojazdu, był przytomny. Z urazami kończyn dolnych został przewieziony karetką pogotowia do szpitala w Chojnicach – informuje **Grzegorz Polok**, oficer prasowy KP PSP w Tucholi.

Tucholscy policjanci ustalają przyczyny niedzielnego wypadku, w którym ucierpiał 28-letni mieszkaniec gminy Tuchola. Mężczyzna podróżował sam.

– Pojazd marki Fiat Punto z nieustalonych przyczyn zjechał na lewy pas pobocza, jadąc w kierunku miejscowości Chojnice, i najechał na drzewo – podaje **Marta Porożyńska** z KPP w Tucholi.

W zdarzeniu nie brały udziału inne pojazdy. Policja oczekuje na wyniki badań krwi pod kątem stanu trzeźwości kierowcy fiata.

Agata Wiśniewska,
fot. OSP w Żalnie

Na miejscu działali strażacy z KP PSP w Tucholi, a także druhowie z OSP w Piasztoszyńcu i Żalnie.

28-letni mieszkaniec gminy Tuchola jechał w kierunku Chojnic. Z uszkodzonego pojazdu wyszedł o własnych siłach.

OBWIESZCZENIE STAROSTY TUCHOLSKIEGO
o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej
polegającej na
rozbudowie odcinka drogi nr 1036C na terenie Sołectwa Klonowo

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych
z a w i a d a m i a m

o wydaniu w dniu 9 września 2024 r. decyzji Starosty Tucholskiego zn. BD.6740.7.4.2024. WK zatwierdzającej projekt zagospodarowania terenu i projekt architektoniczno-budowlany oraz udzielającej Powiatowi Tucholskiemu, ul. Pocztowa 7, 89-50 0 Tuchola zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, polegającej na rozbudowie odcinka drogi nr 1036C na terenie Sołectwa Klonowo.

Zakres inwestycji obejmuje budowę: jezdni bitumicznej, budowę p oboczy, rozbiórkę istniejącego wiaduktu kolejowego, projektowany przepust skrzynkowy, żelbetowy prefabrykowany, na terenie działek nr ewid.: 411/4, 436, 511, 5 24/1, 541/1, 292/5, 435/1*, 411/1 położonych w obrębie geodezyjnym Klonowo, gmina Lubiewo (*nieruchomość powstała w wyniku podziału, planowana do przejęcia na rzecz Powiatu Tucholskiego).

Nawiązując do powyższego strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w terminie 14 dni licząc od dnia publikacji niniejszego obwieszczenia, w Referacie Budownictwa Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7, I piętro, pokój nr 102. Zapoznanie się z aktami sprawy możliwe jest drogą elektroniczną lub po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (osoba prowadząca sprawę – Wojciech Kujawa, tel. 52 5590718, budownictwo@tuchola.pl).

Starosta Tucholski

OGŁOSZENIE

Burmistrz Tucholi informuje, iż w miesiącu wrześniu podjęto czynności związane z opracowaniem projektu budżetu Gminy Tuchola na 2025 rok. Zainteresowanych realizacją określonych zadań publicznych, a możliwych finansowania ze środków budżetu gminy, prosimy o składanie wniosków do Biura Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Tucholi w terminie do dnia 30 września 2024 r.

Przypominamy, że zgodnie z przyjętymi zasadami z budżetu gminy mogą być finansowane również zadania realizowane przez inne podmioty publiczne, których celem jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy.

Wnioski budżetowe powinny określać rodzaj przedsięwzięcia, uzasadnienie jego celowości, skutki finansowe, wysokość nakładów, potencjalne źródła finansowania, w tym udział własny wnioskodawcy.

BURMISTRZ TUCHOLI

kronika
policyjna

• W środę 4.09 o godz. 15:05 w Tucholi na ul. Cegielnianej kierujący toyotą 48-latek nie zachował bezpiecznej odległości od poprzedzającej go kii, którą jechał 32-latek spoza naszego powiatu. Na skutek nieuwagi uderzył w tył pojazdu. Obaj kierowcy byli trzeźwi. Wobec sprawcy zastosowano pouczenie.

• W czwartek 5.09 o godz. 11:30 na odcinku leśnym kierujący MAN-em 36-latek spoza naszego powiatu nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, zjechał z jezdni i uszkodził pojazd.

• Tego samego dnia o godz. 17:20 w Tucholi na parkingu kompleksu handlowego przy ul. Świeckiej 54-latek z Tucholi podczas cofania uderzył w zaparkowane audi. Pokrzywdzoną jest 29-latka spoza naszego powiatu. Trwają czynności ws. o wykroczenie.

• Również w czwartek o godz. 20:40 w Tucholi na ul. Chojnickiej zatrzymano do kontroli rowerzystę. Okazało się, że 46-letni tucholanin jest nietrzeźwy. Miał 1,37 promila we krwi.

• W sobotę 7.09 o godz. 12:00 na trasie Łoboda – Brzeźno kierujący BMW 32-latek na ubytku w jezdni uszkodził swój pojazd.

• O godz. 14:50 w Wielonku kierujący VW 34-latek z Bydgoszczy w wyniku wykonania nieprawidłowo manewru wymijania polegającego na niezachowaniu bezpiecznej odległości zderzył się z fiatem, którym kierował 63-latek z Żołędowa. Na sprawcę kolizji nałożono mandat.

• Tego samego dnia o godz. 16:50 w Suchej na ul. Głównej 11-letnia rowerzystka, wyjeżdżając z drogi podporządkowanej, nie ustąpiła pierwszeństwa pojazdowi mercedes, którym kierowała 40-latka z gm. Tuchola.

• W niedzielę 8.09 o godz. 15:20 w Żalnie zatrzyma-

no BMW, którym kierował 25-latek spoza naszego powiatu. U kierowcy we krwi krążyło 0,38 promila alkoholu. Miał też zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych.

• O godz. 21:20 w Tucholi na pl. Wolności kierujący mercedesem 19-latek z Chojnic jechał w stanie po użyciu alkoholu. Badanie wykazało 0,25 promila trunku w jego organizmie. Ponadto stwierdzono, że kierowca nie posiada uprawnień do poruszania się pojazdem.

• W poniedziałek 9.09 o godz. 16:25 w Starym Suminie kierujący MAN-em 26-letni bydgoszczanin nie zastosował się do obowiązującego w tym miejscu znaku i nie zachowawszy odpowiedniej odległości w trakcie omijania mercedesa z naczepą, doprowadził do zderzenia bocznego pojazdów. Pokrzywdzonym okazał się 40-latek ze Żnina. Obaj kierowcy byli trzeźwi. Sprawca kolizji przyjął mandat.

G.

kronika
strażacka

• W środę 4.09 w Zielonce na terenie leśnym poszukiwano zaginionego mężczyzny. Strażacy z OSP Zielonka pomagali w ten sposób pracę policji. Zaginiony został znaleziony w dobrej kondycji.

• W piątek 6.09 w Ostrowie doszło do zaślabnięcia 40-letniego mężczyzny w jego domu. Na miejsce jednocześnie dotarły zespół ratownictwa medycznego i ochotnicza straż pożarna. Zabezpieczono lądowisko dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Ostatecznie pacjent został przetransportowany karetką do szpitala w Tucholi.

G.

Sobotni pożar w lesie na granicy leśnictw Smolarnia i Jelenia Góra w okolicach Zielonki zaczął się od samochodu. Fot. Facebook Nadleśnictwa Trzebciny

„Stop łańcuchom, pseudohodowlom i bezdomności zwierząt”

Trwa zbiórka podpisów – poprawić los zwierząt

Mieszkańcy z powiatu tucholskiego chcący wyrazić swoją aprobatę dla projektu nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt muszą udać się do Chojnic, Świecia czy Bydgoszczy. To najbliższe położone ośrodki, gdzie prowadzona jest zbiórka podpisów. Jak do tej pory w Tucholi nikt z podobną inicjatywą nie wystąpił.

Aby projekt ustawy „Stop łańcuchom, pseudohodowlom i bezdomności zwierząt” trafił do Sejmu, potrzebnych jest 100 tys. podpisów. Należy je zebrać do 24 września (wtorek). Do tej pory obywatelski projekt poparło około 50 tysięcy osób.

Do najważniejszych zapisów tego projektu należą m.in.: zakaz trzymania zwierząt domowych na uwięzi, zakaz używania fajerwerków hukowych, zwiększenie kar za znęcanie się nad zwierzętami, reforma sposobu prowadzenia schronisk dla zwierząt czy wprowadzenie obowiązkowej kastracji i sterylizacji zwierząt niehodowlanych w celu zmniejszenia problemu bezdomności zwierząt.

Na terenie powiatu tucholskiego jak do tej pory nie powstał

(przynajmniej oficjalnie) punkt, w którym można by złożyć podpis pod ww. projektem ustawy. Na stronie z listą takich miejsc – prawadlazierzat.pl/gdzie-zbiieramy-podpisy, najbliższymi aglomeracjami są Chojnice, Świecie czy Bydgoszcz.

W pierwszej z wymienionych miejscowości podpisy zbiera Chojnickie Stowarzyszenie Miłośników Zwierząt „PRZYTULISKO” (ul. Igielska 24), od poniedziałku do piątku (za wyjątkiem środy) w godzinach 8:00 - 16:00. Numer telefonu do placówki to 500 085 222. W Świeciu tego zadania podjął się sklep Zoo Karina (ul. Wojska Polskiego 81), a w Bydgoszczy OTOZ Animals (ul. Grunwaldzka 298) i sklep Zoo Karina (ul. Toruńska 101).

Agata Wiśniewska

Reklama

Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej

ul. Świecka 89a, 89-500 Tuchola,
tel./fax 52 334-35-31, 52 336-37-53

www.tcez.tuchola.pl

ZAOCZNA LUB WIECZOROWA BEZPŁATNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH

Centrum Kształcenia Ustawicznego

OFERTA KSZTAŁCENIA NA ROK SZKOLNY 2024/2025

BEZPŁATNA

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

4 - letnie (po szkole podstawowej i gimnazjum)
3 - letnie (po zasadniczej szkole zawodowej, branżowej szkole I stopnia)

KWALIFIKACYJNE KURSY ZAWODOWE
(dla absolwentów wszystkich typów szkół)

- kosmetyczka/technik usług kosmetycznych	- pszczelarz/ technik pszczelarz
- opiekunka dziecięca	- rolnik/ technik rolnik
- opiekun osoby starszej	- mechanik pojazdów samochodowych/ /technik pojazdów samochodowych
- technik chłodnictwa i klimatyzacji	- elektromechanik pojazdów samochodowych /technik pojazdów samochodowych
- technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	- kucharz/ technik żywienia i usług gastronomicznych
- elektryk	
- operator obrabiarek skrawających	

BRANŻOWA SZKOŁA II STOPNIA - 2 letnia
(dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia)

- technik handlowiec
- technik żywienia i usług gastronomicznych
- technik pojazdów samochodowych
- technik spawalnictwa (możliwość uzyskania uprawnień spawalniczych)

SZKOŁA POLICEALNA
(dla absolwentów wszystkich typów szkół średnich)

- technik usług kosmetycznych	2 lata - forma zaoczną (zjazdy 2 razy w miesiącu)
- technik archiwista	
- technik administracji	1,5 roku - forma zaoczną (zjazdy 2 razy w miesiącu)
- technik bezpieczeństwa i higieny pracy	

Wszystkie proponowane przez nas kierunki są **BEZPŁATNE**.
Wystawiamy zaświadczenia np. do ZUS-u, KRUS-u oraz legitymacje szkolne.

Szczegółowe informacje na temat proponowanych kierunków można uzyskać u doradcy zawodowego TCEZ i w sekretariacie szkoły!
tel. 52-334-35-31, 52-336-37-53, e-mail: sekretariat-tcez@wp.pl

Ważne wydarzenie dla społeczności Iwca

Jest nowe przedszkole.

Było mieszkanie, a wcześniej nawet... wędzarnia

Przy wejściu do przedszkola w Iwcu, z lewej szatnia.

Miejsce poświęcone wyłącznie przedszkolakom zostało uroczystie otwarte w Szkole Podstawowej w Iwcu. Na potrzeby nauki i zabaw najmłodszych są teraz nowe: przestronna duża sala, łazienka, a także wyposażenie.

Jak ważne było to wydarzenie dla społeczności Szkoły Podstawowej w Iwcu i całej okolicy, pokazała uroczystość otwarcia, która odbyła się w piątek (6 września).

– Niegdyś było to mieszkanie służbowe. 10 lat temu opuścił je ostatni lokator. Teraz mogę podziękować panu wójtowi, że przychylił się do mojej wizji. Ona urodziła się już wtedy. Widziałem, że to byłoby idealne miejsce dla najmłodszej grupy, czyli przedszkolaków – wrócił do genezy zakończonej niedawno inwestycji dyrektor szkoły **Roman Witkowski**, wspominając też starsze dzieje pomieszczeń. To tutaj było szkolne archiwum, a dekady temu, kiedy nie była to szkoła, nawet wędzarnia! Dyrektor przyznał, że przez długie lata unosił się tu zapach wędzonego mięsa. W piątek podziękowania usłyszał m.in. projektant **Andrzej Dylewski**.

– Wiedział, jak wykonać projekt, aby przedszkole było funkcjonalne, przydatne, bezpieczne. I takie ładne. (...) Dodam, że pan Dylewski jest autorem wszelkich adaptacji i remontów w naszej szkole. Jej wygląd to jego zasługa. To on z tych strychów zrobił tyle fajnych pomieszczeń i przestrzeni – zachwalał Witkowski. Wdzięczność wyraził także w stosunku do Zakładu Usług Murarskich Jarosław Kłodziejski, wykonawcy.

– (...) Wiem, jaką trudność stwarza fakt, że najpierw trzeba trochę zniszczyć, aby dopiero na tej bazie budować – podkreślał dyrektor iwieckiej podstawówki.

Były trzy pokoje i kuchnia, jest wielka przestronna sala

Ostateczny efekt na bazie opuszczonego mieszkania zrobił wrażenie na gościach oficjalnej inauguracji. Do części

przedszkolnej prowadzi teraz nowe, szerokie wejście, zbudowane od podstaw tak, aby spełniało przepisy przeciwpożarowe. A jeszcze przed wejściem powstał podjazd dla wózków. Jeśli ktoś kojarzy, jak wcześniej wyglądały pomieszczenia mieszkania, będzie mieć trudności, aby je poznać. Były trzy pokoje i kuchnia, a dzięki wyburzeniu ścian jest bardzo duża, przestronna sala. Właściwie dwie tworzące jedną całość. Dzięki temu jest miejsce do zabaw z wielkim zielonym dywanem, a w części do nauki są stoliki i krzeselka. Prowadzi do nich szatnia, a na końcu sali znajduje się całkowicie nowa łazienka zaprojektowana pod wymiary przedszkolne. Modernizacji uległo ogrzewanie: jest zarówno kaloryferowe, jak i podłogowe. Powierzchnia całego przedszkola to 115 m². Wartość inwestycji budowlanej wynosiła 565 tys. zł. Warto zwrócić uwagę, że praktycznie całe wyposażenie przedszkola również jest nowe, a kosztowało ok. 35 tys. zł. Zadanie było częścią kompleksowej modernizacji obiektów oświatowych w gminie Cekcyn: szkół podstawowych w Cekcynie i Zielonce.

Z piętra na parter

– Dla mnie najważniejsze jest to, że te najmłodsze dzieci zeszły z piętra na parter. Że mają przy swojej sali toalety, nie muszą za każdym

Część iwieckich przedszkolaków podczas piątkowej uroczystości zadebiutowała występem artystycznym.

razem schodzić do łazienki na dół i nieustannie pokonywać schody. Dla trzylatków była to wielka trudność – uzupełnia Roman Witkowski, nie omieszkując dodać, iż ma nadzieję, że nowe warunki lokalowe zaprocentują w nieco dalszej przyszłości wynikami w nauce.

– W tej kwestii chce się pochwalić. W tym roku byliśmy trzeci w powiecie pod względem wyników egzaminów ósmoklasisty – podkreślił dyrektor.

W iwieckim przedszkolu jest 25 dzieci. Opiekę nad nimi sprawują nauczycielka wychowania przedszkolnego i pomoc przedszkolna. Jak tłumaczy Wit-

kowski, są to dwa pełne etaty. W piątek na sali gimnastycznej najmłodszy wystąpili przed gośćmi uroczystości oraz swoimi starszymi koleżankami i kolegami. Powiedziały z pamięci wiersz i zatańczyły. Był to ich sceniczny debiut. Większe doświadczenie i bardzo duży potencjał aktorski zademonstrowali starsi uczniowie w przedstawianiu teatralnym, a przygotowała je nauczycielka **Monika Janiak**. Występy zrelacjonowaliśmy zdjęciowo na portalu tygodnik.pl i filmowo na naszym profilu na Facebooku.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Mieszkanie nie było używane od ok. dekady. Z trzech pokoi wykonawca zrobił jedną dużą salę.

Ogłoszenie płatne

Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lutówko, Lutówko 18, 89-407 Lutówko

ogłasza II przetarg pisemny na sprzedaż przestarzałego sprzętu IT oraz I przetarg na sprzedaż przestarzałego sprzętu RTV

Ofertę na zakup należy złożyć do dnia 20 września 2024 r. Szczegóły dostępne na stronie internetowej Nadleśnictwa Lutówko pod adresem: <https://www.lutowko.torun.lasy.gov.pl/aktualności>

Przedszkole w ramach inwestycji zyskało nowe wyposażenie.

Wykonawca miał co wyburzać. Z trzech pokoi powstała przestronna sala. Fot. SP Iwiec

Wybierz się rowerową riksą na wycieczkę po bunkrach

Zakupił, skompletował i usprawnił je Andrzej Krzyżanowski

Do końca września w Kęsowie można bezpłatnie wypożyczać czteroosobowe riksze rowerowe, by wybrać się nimi na wycieczkę, prowadzącą wzdłuż linii obronnej z czasów II wojny światowej. Na połączenie rekreacji ze swoistą lekcją historii wpadł Andrzej Krzyżanowski, właściciel wspomnianych pojazdów.

Taki kilkustronicowy przewodnik po schronach ułatwi rowerową wycieczkę.

Dwie czteroosobowe riksze, które niedawno zakupił, skompletował i usprawnił Andrzej Krzyżanowski, swój debiut miały na dożynkach gminnych. Przez najbliższe tygodnie, tj. do końca września pojazdy będą dalej służyły mieszkańcom i turystom, dla których rowerowe przejażdżki to czysta przyjemność. Czteroosobową riksą kilometrów nie pokonuje się już tak sprawnie jak na typowym rowerze, za to wolniejsze tempo przemieszczania się sprzyja podziwianiu widoków i rozmowom ze współtowarzysza-

mi. W tym przypadku cel podróży ma związek z 85. rocznicą wybuchu II wojny światowej. Rowerowy szlak wiedzie bowiem przez bunkry, usytuowane na terenie gminy Kęsowo.

– W ten sposób chcemy rozpropagować nasze bunkry wśród osób spoza naszej gminy i turystów – mówi Andrzej Krzyżanowski, który swoim pomysłem skutecznie zaraził Kamile Zimorską, dyrektorkę Gminnej Biblioteki Publicznej w Kęsowie.

Dzięki wspomnianej instytucji wszystkim tym, którzy zdecydują

się na taką formę spędzenia wolnego czasu, udostępnione zostaną foldery z informacjami o bunkrach znajdujących się na terenie gminy Kęsowo. W rowerową trasę historyczną można ruszyć z północy na południe lub odwrotnie. Ważne, aby podróż zaplanować tak, by przed zmierzchem oddać wypożyczony pojazd.

Riksze czekają w centrum Kęsowa, przed sklepem Farmer, który prowadzi pan Andrzej. Do wypożyczenia pojazdu niezbędne jest posiadanie minimum 17 lat i okazanie dowodu potwierdzającego tożsamość (w przypadku osób nieletnich może to być karta rowerowa). Chęć wypożyczenia należy zgłosić w sklepie.

Agata Wiśniewska,
fot. Kamila Zimorska

Riksą można się wybrać w niezapomnianą wyprawę po schronach. Na zdjęciu Kamila Zimorska i Andrzej Krzyżanowski, którzy zachęcają do skorzystania z takiej atrakcji!

Budowę umocnień zachodnich granic Polski przed atakiem ze strony III Rzeszy rozpoczęło z rozkazu marszałka Edwarda Rydza Śmigłego w czerwcu 1939 roku. Linia obronna rozciągała się od Obrowa do Drożdżenicy w gminie Kęsowo. Głównymi punktami oporu było sześć bunkrów, z których pięć zachowało się w dobrym stanie do dziś. Ich położenie bardzo dobrze zaplanowano, dostępu do nich broniły przeszkody naturalne: bagna, pagórki i rzeczka Wytrych. Linia bunkrów stanowiła tylko część linii obronnej ciągnącej się od jeziora Śpiewnik przez Gockowice, Ciechocin do Drożdżenicy dalej do Kamionki (rzeka). Tworzyła ją podwójna linia okopów i zasieków, a także wyrąbane w lasach przesieki do prowadzenia ognia z broni maszynowej. Całość dopełniały nieliczne miny i przeszkody p-panc. Linie obronne obsadzał 35 pułk piechoty WP, który 1 września 1939 roku został zaskoczony atakiem niemieckich wojsk i do starć doszło jedynie w rejonie Drożdżenicy. Tego samego dnia wojska niemieckie zajęły Kęsowo.

Taka informacja o schronach bojowych, usytuowanych między Obrowem a Drożdżenicą, widnieje na portal.tucholski.pl

AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA

zajęcia -
zdalnie
i stacjonarnie

JEDNOLITE 5-LETNIE STUDIA MAGISTERSKIE

- PRAWO
- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA

(Studia nauczycielskie)

STUDIA MAGISTERSKIE, INŻYNIERSKIE, LICENCJACKIE

- PSYCHOKRYMINALISTYKA
- EKONOMIA
- FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ
- ADMINISTRACJA
- PEDAGOGIKA: RESOCJALIZACJA, OPIEKA NAD DZIECKIEM I INNE
- PRACA SOCJALNA
- FILOLOGIA (ponad 600 godzin praktycznej nauki języka obcego)
- PIELĘGNIARSTWO
- BUDOWNICTWO
- INFORMATYKA
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- PRAWO MIĘDZYNARODOWE I UE W BIZNESIE
- PRAWO W ZARZĄDZANIU
- OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

STUDIA PODYPLOMOWE

KOLEGIUM DOKTORSKIE

www.akp.bydgoszcz.pl

§1

W POLSCE
PÓŁNOCNEJ
W POLSCE

Rocznik Uniwersyteckich
Gazeta Prawna 2023

1

MIEJSCE

w Bydgoszczy i rejonie
RANKING
Szkół Wyższych Niepublicznych
Perspektywy 2023

KOLEGIUM
DOKTORSKIE

Nadawanie stopni

- DOKTORA
- DOKTORA
HABILITOWANEGO

NAUKI PRAWNE

NAUKI
O KULTURZE I RELIGII

Zapisz się online!

srs.akp.bydgoszcz.pl

ul. Toruńska 55, BYDGOSZCZ

+48 500 149 149

© przygotował: ...

Wszelkie nadruki zawarte na stronach NKP mają wyłącznie informacyjny charakter i nie stanowią oferty w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu Cywilnego

Umowa na budowę budynku wielorodzinnego w Żalnie podpisana

Budynek wielorodzinny w Żalnie powstanie na działce usytuowanej pomiędzy ulicami Pamięci Narodowej i Sportową. Całkowita wartość zadania opiewa na 1.775.400,00 zł.

OGłoszenie płatne

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY KĘSOWO z dnia 12.09.2024 r.

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr 420/4 położonej w obrębie ewidencyjnym Kęsowo, gmina Kęsowo

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy w Kęsowie uchwały nr III/20/2024 z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr 420/4 położonej w obrębie ewidencyjnym Kęsowo, gmina Kęsowo.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego.

Zgodnie z art. 8g ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wnioski do planu miejscowego mogą być wnoszone do Wójta Gminy Kęsowo na piśmie utrwalonym w postaci papierowej na adres: Urząd Gminy w Kęsowie, ul. Główna 11, 89-506 Kęsowo lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej w szczególności poczty elektronicznej na adres: kesowo@kesowo.pl oraz platformy usług administracji publicznej ePUAP: kesowo/SkrytkaESP, wyłącznie na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego w terminie do dnia **12.10.2024 r.**

Wzór formularza (wniosku do aktu planowania przestrzennego) dostępny jest w siedzibie urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Kęsowo w zakładce Planowanie Przestrzenne – Plany miejscowe w opracowaniu, pod adresem: <https://bip.kesowo.pl/dokumenty>, 5_1743.

Składający wniosek do projektu aktu planowania przestrzennego podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Kęsowo.

**Wójt Gminy Kęsowo
Radosław Januszewski**

Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Kęsowo. Klauzula informacyjną RODO zamieszczono na stronie bip.kesowo.pl oraz w siedzibie Urzędu Gminy w Kęsowie, ul. Główna 11, 89-506 Kęsowo.

Inwestycję na zlecenie Urzędu Gminy w Kęsowie będzie realizować charzykowski Marbruk. Budynek dla 4 rodzin ma powstać do końca września 2025 r.

Najprawdopodobniej w październiku rozpoczną się prace przy budowie budynku wielorodzinnego w Żalnie. To druga z kolei inwestycja Gminy Kęsowo poświęcona mieszkalnictwu komunalnemu. Przypomnijmy, pierwszy obiekt z takim przeznaczeniem (z 12 mieszkaniami) powstał w Kęsowie w sąsiedztwie urzędu gminy. Budowla w Żalnie będzie mniejsza.

W budynku dwukondygnacyjnym, bez podpiwniczenia, znajdą się 4 lokale mieszkalne. Na realizację inwestycji samorząd pozyskał 1.509.090,00 zł z Polskiego Ładu (dofinansowanie na poziomie 85 proc.), kolejne 266.310,00 zł z budżetu. Przetarg na wykonawstwo wygrał Marbruk M. Kwiatkowski Sp. K. z Charzyków. Na wykonanie zadania ma czas do końca września.

Jak podaje gmina: Przedmiotem inwestycji jest budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z przyłączem i zewnętrzną instalacją wodociagową ze studnią wodomierzową, przyłączem i zewnętrzną instalacją kanalizacji sanitarnej ze studniami rewizyjnymi, zewnętrzną instalacją gazu

wraz z podziemnym zbiornikiem na gaz płynny, zewnętrzną instalacją elektroenergetyczną, zewnętrzną instalacją elektroenergetyczną oświetlenia terenu ze słupami oświetleniowymi, zjazdem z drogi gminnej, utwardzeniami oraz stanowiskami postojowymi.

Zdaniem wójta gminy Kęsowo sukces rozwoju mieszkalnictwa leży w rękach władz poszczególnych gmin czy miast.

– Każdy samorząd posiada działki, co już sprawia, że inwestycja jest tańsza. Jeśli chodzi o Żalno, ja mam gotowy projekt na drugi taki budynek, obok. Jeśli w przyszłości będzie wsparcie dla samorządów na budownictwo komunalne, jesteśmy w stanie kontynuować rozwój polityki mieszkaniowej na naszym terenie. Jesteśmy tym żywo zainteresowani. W przyszłości chcemy też przeprowadzić remont dawnych mieszkań pocztowych w Kęsowie, bo skoro to już była substancja mieszkaniowa, to czemu tego nie zasiedlać w przyszłości – mówi Radosław Januszewski.

(aw), grafika UG w Kęsowie

Współdecyduj, na co wydać sołecką kasę!

Wraz z początkiem przyszłego tygodnia startują zebrania sołeckie w gminie Kęsowo. Ich najważniejszym punktem jest ustalenie wydatkowania funduszu sołeckiego.

Trzy miesiące temu poszczególne sołectwa wybierały swoich gospodarzy. Zebrania w Kęsowie towarzyszyła imponująca frekwencja. Czy na podobną można liczyć przy ustalaniu wydatków finansowych, okaże się już niebawem.

Wrzesniowe zebrania sprawozdawcze sołectw, położonych na terenie gminy Kęsowo rozpocznie Pamiętowo, a zakończy Kęsowo. Mieszkańcy pierwszego z wymienionych sołectw spotkają się w najbliższy poniedziałek, tj. 16 września. Największe, ale nie najbardziej liczne sołectwo, będzie z kolei radzić w piątek, 20 września.

Gmina za pośrednictwem swojego fanpage'u zachęca już teraz mieszkańców do wzięcia udziału w zebraniach wiejskich sprawozdawczych. W ich trakcie ustalony zostanie sposób wydatkowania funduszu sołeckiego na rok przyszły. Warto mieć w tym swój udział!

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Harmonogram zebrań sołeckich:

Poniedziałek (16.09):
Pamiętowo – świetlica, godz. 16:30
Drozdzenica – świetlica, godz. 18:00
Przymuszewo – świetlica, godz. 20:00
Wtorek (17.09):
Obrowo – świetlica, godz. 16:30
Wieszczyce – świetlica, godz. 18:00
Jeleniec – świetlica, godz. 20:00
Środa (18.09):
Grochowo – świetlica, godz. 16:00
Piasztosyn – świetlica, godz. 18:00
Tuchółka – świetlica, godz. 20:00
Czwartek (19.09):
Żalno – świetlica, godz. 19:00
Piątek (20.09):
Kęsowo – WDK, godz. 19:00

Lipowa aleja jeszcze nietknięta przez piły. Pytanie jak długo?

Wykonawca kompleksowego remontu ulic Kościuszki, Piastowskiej i części Grunwaldzkiej w Tucholi wystąpił z wnioskiem do RDOŚ o wydanie zezwolenia na odstępstwo obowiązujące w stosunku do chronionych gatunków ptaków. Z kolei w tucholskim ratuszu pochyliła się nad skargą na burmistrza, która ma też związek z budzącą kontrowersję, wśród części mieszkańców, planowaną wycinką 56 drzew, w tym stuletnich lip.

Prawie 9-milionowa inwestycja, polegająca na przebudowie dróg, chodników i podziemnych sieci na ulicach: Kościuszki, Piastowskiej i części Grunwaldzkiej, ma rozpocząć się od pierwszej z wymienionych ulic. Inwestor, jakim jest Gmina Tuchola, już jakiś czas temu przekazał plac budowy wykonawcy, tj. spółce PORR z Warszawy. Na zatwierdzenie czeka projekt tymczasowej organizacji ruchu. Prace ma rozpocząć wielka wycinka drzew, która obejmie 56 zielonych płuc, w tym stuletnie lipy z ul. Kościuszki. O ich ochronę na różne sposoby, przez kilka ostatnich tygodni, zabiegała część mieszkańców. Była petycja do burmistrza Tucholi z prośbą o zaprzestanie planowanej wycinki, kartki na drzewach z wymownymi napisami, specjalnie zlecona inwentaryzacja drzewostanu. Zarówno naukowcy z Koła Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, jak i ornitolog i dendrolog, który podjął się wykonania oceny przyrodniczej na zlecenie wykonawcy planowanej wycinki, zgodnie stwierdzili, że drzewa poza kilkoma wyjątkami są w dobrej kondycji, a wartość jaką stanowią (m.in. w kontekście łagodzenia skutków upału) jest wręcz nieoceniona.

Na drzewach nie ma już lęgów

Zdaniem obrońców miejskiej zieleni, przy użyciu większych środków, inwestycję udało by się przeprowadzić bez szkody dla przyrody. Stanowisko tucholskiego ratusza jest natomiast niezmiennie. Gmina nie widzi możliwości uratowania drzew, chcąc wymienić sieci podziemne. Proponuje więcej pasów zieleni i nasadzeń zastępczych. Ale zdaniem części mieszkańców jak i naukowców, posadzenia nawet kilku młodych drzewek za jedną stuletnią lipę kompensacją nazwać nie można.

Do tej pory drzewa nie zostały wycięte ze względu na okres lęgowy ptaków, który dla wspomnianej inwestycji został ustalony do 31 sierpnia. We wtorek (10.09) będący na miejscu ornitolog nie stwierdził aktywnych lęgów. Na drzewach zostały natomiast ptasie gniazda, w tym gatunków objętych ochroną. W związku z tym wykonawca inwestycji na początku tygodnia

wystąpił do RDOŚ w Bydgoszczy z wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstępstwa obowiązujące w stosunku do chronionych gatunków ptaków i ich siedlisk. Jego procedowanie zajmie co najmniej kilka dni. Inspektorzy mogą wezwać wykonawcę do uzupełnienia wniosku, w razie konieczności osobiście pojechać w teren. Jak słyszymy „sprawa jest bardzo skomplikowana”.

Skarga i „koniec, kropka”

Z kolei 29 sierpnia na biurko Regionalnego Konserwatora Przyrody w Bydgoszczy trafiła skarga na burmistrza Tucholi. W jej treści mieszkanka Tucholi podnosi, że na terenie objętym ww. inwestycją są dwa głogi dwuszyjkowe, które pod względem wymiarowym, kwalifikują się jako pomniki przyrody. „Występują również około 100-letnie, zdrowe lipy drobnolistne, szerokolistne oraz śliwy wiśniowe i inne krzewy. (...) Wspomniane lipy są na tyle okazałe, że w pierśnicy liczą ponad 100 cm obwodu (największy obwód – 280cm)” – czytamy w piśmie. **Marek Machnikowski** według właściwości skargę przekazał burmistrzowi Tucholi.

Tadeusz Kowalski przyznaje, że nie będzie sędzią we własnej sprawie. Rozpatrzeniem skargi zajmie się Rada Miejska w Tucholi.

– Myślę, że nastąpi to bez zbędnej zwłoki na najbliższej sesji – mówi wólarz, jak również, że „każdy skarżyć może, a gmina robi swoje”.

– Wielokrotnie już mówiłem, że my działamy zgodnie z prawem i ja nie pozwolę, żeby co chwilę ktoś coś zmieniał, bo to prowadzi do anarchii. Był czas na odwołania itd. Ja już jestem poirytowany tym co się dzieje, bo każdy się na wszystkim zna, każdy by chciał wszystkim zarządzać. Ja jedynie mógłbym zrezygnować z tej inwestycji i zamienić ją na inną, ale nie zrobię tego mieszkańcom, bo oni w większości jej chcą. Ja też tak uważam, władze samorządowe tak uważają. Koniec, kropka. Szanuję każdego skarżącego. Nie będę wywrać do góry nogami inwestycji. Ona została właściwie przygotowana. Otrzymałmy wszystkie zgody i mamy zamiar ją realizować – dodaje Tadeusz Kowalski.

Pierwsze posiedzenie rady miejskiej, po wakacyjnej przerwie, zaplanowano na 27 września.

Przypomnijmy, że także w sierpniu, ale pierwszej jego połowie, jeden z mieszkańców złożył do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska od-

Ogłoszenie płatne

Czy stuletnie lipy zostaną ścięte wraz z ptasimi gniazdami? O tym zadecyduje RDOŚ w Bydgoszczy.

wołanie dot. wydanej przez RDOŚ opinii dla przedsięwzięcia. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje jednak wykonania decyzji.

– Inwestor może legalnie rozpocząć budowę, zanim zostanie wydane rozstrzygnięcie w tej sprawie – wyjaśnia RDOŚ.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie”
oraz
Borowiackie Towarzystwo Kultury w Tucholi

zapraszają na **Konferencję**
„KORZENIE · TRADYCJA · TRWANIE”
 13 września 2024 r. (piątek)
 Tuchola, Książnica Tucholska, ul. Pocztowa 7b

Program:

- 10.00** Rozpoczęcie konferencji
 Magdalena Kurpinowicz – prezes LGD „Bory Tucholskie”
 Maria Ollick – prezes Borowiackiego Towarzystwa Kultury w Tucholi
- 10.10 – 11.20** Debata
 - dr Michał Kargul (Szkoła Podstawowa nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Tczewie, Instytut Kaszubski)
Pomorskie tożsamości w drugiej dekadzie XXI wieku. Dziedzictwo i wyzwania przyszłości.
 - dr Marek Sass (Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gostycynie, Wyższa Szkoła Gospodarki)
Pamięć i tożsamość. „Jaki znak Twój”.
 - mgr Przemysław Kilian (Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, Towarzystwo Miłośników Ziemi Kociewskiej)
Ja, moja wieś a region. O (auto)identyfikacji etniczno-regionalnej na pograniczu Kaszub Kociewia Borów Tucholskich
 - mgr Ilona Kiełpińska (Przedszkole Samorządowe „Borowiacek” w Śliwiczach),
 mgr Dorota Hass – Goliszek (Przedszkole Samorządowe „Borowiacka tęcza” Gminy Lubiewo w Byławiu)
Ocalić od zapomnienia
- 11.20 – 11.50** Przerwa kawowa
- 11.50 – 13.00** Edukacja regionalna w praktyce
 - Prezentacja lokalnych placówek oświatowych
- 13.00 – 13.30** Dyskusja
- 13.30 – 13.45** Podsumowanie konferencji
- 13.45** Poczestunek regionalny

Kontakt:
 lgd@borytucholskie.pl tel. 52 3361213

Konferencja organizowana w ramach projektu
 „Śladami budziszów tożsamości Borowiaków Tucholskich”

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Powiat
Tucholski

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2024

Gmina
Tuchola

Wasielewski kontynuuje historię z sołtysowaniem. Wójt mówi o trudnych czasach dla samorządów

Członkowie Rady Sołectkiej w Okoninach:

– Krzysztof Minkiewicz
– Joanna Mirota
– Karolina Mirota
– Szymon Wasielewski
Sołtys: Stanisław Wasielewski

Sołtys Stanisław Wasielewski i wójt Daniel Kożuch.

W Okoninach do zmian personalnych na stanowisku sołtysa i wśród członków rady sołectkiej nie doszło. Wójt gminy zobrazował mieszkańcom nadchodzące trudne czasy dla samorządów, w tym gmin takich, jak Śliwice.

W gminie Śliwice trwa cykl zebrania sołectkich, podczas których wybierany jest sołtys i pomocna mu rada sołectka. Ponadto uchwalane są wnioski o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok 2025. Uczestnictwo w wiejskich zebraniach pozwala wpłynąć na to, co dzieje się w danym sołectwie i na co zostaną przeznaczone wyodrębnione środki z budżetu gminy.

Kampanię robi każdego roku

W Okoninach 3 września (wtorek) dokonano wyboru sołtysa. Mieszkańcy wskazali ze swojego grona wyłącznie jednego kandydata, którym był dotychczasowy sołtys **Stanisław Wasielewski**. Nową/starą funkcję sprawuje od 2011 roku, a po ostatnim zebraniu rozpoczął 4 kadencję w tej roli.

Problemów nie było też z wyłonieniem członków rady sołectkiej, której skład publikujemy przy artykule. Pomocne sołtysowi gremium tworzyć będą te same osoby, co w latach 2019-2024. Na takim stanie rzeczy szczególnie zależało Wasielewskiemu, który chwalił sobie współpracę z nimi w poprzedniej kadencji, a mieszkańcy w głosowaniu nie sprzeciwili się.

– Ze swej strony będę starał się wam służyć. (...) Kampanię robię sobie od 5 lat, wszystko jest w jej ramach. Jeszcze raz dziękuję za zaufanie i proszę o dalsze – mówił wybrany reprezentant wsi.

Sołtys Okonin w rozmowie z „Tygodnikiem” podkreślał, że każda z pełnionych przez niego kadencji była inna, ze względu na potrzeby czy finanse. Zwracał

uwagę, że jego sołectwo jest jednym z najbardziej oddalonych od Śliwic, dlatego tak bardzo mieszkańcy potrzebują dobrych dróg.

– Nie ma żadnej komunikacji, oprócz tej prywatnej – tłumaczył.

W ostatnich latach w sołectwie powstała świetlica, w której niegdyś mieściła się szkoła. Jego zdaniem spełnia się w swojej roli. Tam toczy się życie kulturalne mieszkańców. Jest to szczególnie ważne, bo Okoniny to miejscowość turystyczna, a młodzi stamtąd się wyprowadzają. Natomiast jako największy problem mieszkańców wskazywał brak stałej kanalizacji. W zamian tego ludzie mają przydomowe oczyszczalnie.

Sołtys jako sukces wskazywał zakup w ostatnich latach dwóch namiotów, których nie trzeba już wypożyczać z Gminnego Ośrodka Kultury. Udało się pozyskać lepsze nagłośnienie, które wykorzystywane jest podczas imprez. A tych w Okoninach nie brakuje.

Podział funduszu sołectkiego

W trakcie zebrania przyjęto zaproponowane przez Wasielewskiego pomysły na podział przyznaných środków z funduszu sołectkiego na następny rok. Z budżetu gminy dla Okonin wyodrębniono kwotę w wysokości 16.448, 02 zł. Podział środków zaproponowano na 3 części. 2000 zł zaplanowano na utrzymanie zieleni w sołectwie, 5000 zł na integrację, a pozostałe 9448, 02 zł na doposażenie świetlicy.

– Ceny paliwa i wszystkich usług za utrzymanie zieleni się

nie zmieniły. Natomiast koszty integracji bardzo wzrosły. Oplaty DJ-a, ZAiKS-ów, ale i wszelkiego innego rodzaju manipulacje związane z organizowaniem imprez. Dlatego jest 5000 zł. Myślę, że możemy sobie na to pozwolić, dlatego że wiele rzeczy, jakie w naszym sołectwie są do zrobienia, wykonujemy własnymi środkami – wyjaśnia podział sołectkiego funduszu sołtys.

Wasielewski wytłumaczył, na co dokładnie miałyby zostać spożytkowane pieniądze. Utrzymanie zieleni to: wykaszanie poboczy, utrzymanie zieleni wokół świetlicy i kościoła, zadbanie o teren na dzikiej plaży czy zakup paliwa i kosiarki.

– Następny punkt – integracja. Odbędzie się noc Kupały. Doszły nam dwie nowe imprezy, ważne dla dzieci: pożegnanie zimy, czyli topienie marzanny i bal przebierańców (...) To są bardzo drogie imprezy, bo animatorzy biorą 1200 złotych. (...) Tradycyjnie będzie Dzień Kobiet i zabawa integracyjna – zapowiedział.

Środki na doposażenie świetlicy miałyby zostać przeznaczone na renowację podłogi w świetlicy oraz naprawę schodów i drzwi. Sołtys wskazywał, np. potrzebę zakupu kolejnego zbiornika na wodę oraz wymianę krzeseł i tablicy z mapą i legendą.

– (...) Czekamy na o wiele więcej inwestycji. Dobrze byłoby, aby elewacja przy dobudowanym fragmencie z aneksem i sanitariatem, współgrała ze ścianą domu [świetlicy – przyp. red.] – podsumował Wasielewski.

Uczestnicy zebrania poparli propozycję przedstawionego podziału funduszu sołectkiego.

Cięższy czas dla samorządów

Mieszkańcy zwrócili uwagę na zły stan jednego z progów zwalniających w Okoninach. Wójt gminy Śliwice **Daniel Kożuch** zobligował się do sprawdzenia problemu i prawidłowego zamontowania garbu na jezdni. Zgromadzeni podnieśli problem nadmiernych prędkości aut jadących w centrum wsi i zgłosili potrzebę zamontowania kolejnego spowalniacza. To zdaniem wójtów gminy wiązałoby się z kilkoma poważnymi i kosztownymi utrudnieniami.

– Każdy znak, każdy próg, czyli interwencja w drogę, poprzedza zmiana projektu organizacji ruchu – tłumaczył mieszkańcom.

Kożuch i Wasielewski poinformowali mieszkańców, że jest szansa do końca roku na zrobienie leśnej drogi w kierunku

ku Czerska, na którą skręca się przed Okoninami. Dodatkowo na terenie gminy przebudowane zostaną dwie drogi: Krąg – Szlachta oraz Okoniny Nadziejorne – Główka.

Z perspektywy wójty nadchodzi cięższy czas dla samorządów. Jak tłumaczył mieszkańcom, pod znakiem zapytania stoi zrealizowanie części inwestycji, na które zabezpieczone są środki.

– Chcieliśmy stworzyć dwa obiekty sportowe, w których przypadku pozyskaliśmy 70% dofinansowania z „Olimpii” – z projektu Ministerstwa Sportu i 30% z Polskiego Ładu. Niestety, po wyborach zmienił się minister sportu, a wraz z nim decyzja. Niestety, nie można finansować tego z jednego i drugiego źródła. Wcześniej można było. Prosiłiśmy (...) premiera o przełożenie tych 30% na drogi, ale nie zaakceptował tego. Zastanawiamy się, czy będziemy jeszcze budować drogi, bo jeśli zajdzie potrzeba wykładania dużych środków, to nie znajdziemy ich w budżecie. Możemy się cieszyć, że przez ostatnie 4 lata udało nam się wybudować dużo dróg – komentował Daniel Kożuch.

Dodawał, że zapewniano polityków z mniejszych miejscowości o różnych finansowaniach, a póki co skończyło się na medialnych doniesieniach.

– Być może zmieni się to za rok lub dwa, gdy będzie bliżej wyborów. Na razie jest niedobrze z pozyskiwaniem środków zewnętrznych. To, co mamy za kontraktowane, też się już nam blokuje. (...) Najprawdopodobniej brakuje bardzo dużo pieniędzy. Gdzie one idą? Nie wiem. Zawsze mówią, że jeżeli jest dofinansowanie, to właściwie 50% ze wszystkich inwestycji wraca do budżetu państwa. (...) Bo jest VAT i podatek dochodowy, a w ten sposób gospodarka się kręci. Gdy będzie zastój, to nie będzie pieniędzy na świadczenia, a samorządy nie będą inwestowały w budownictwo (...) – tak analizuje sytuację wójt gminy Śliwice.

Tekst i fot. Anna Lipska

Stanisławowi Wasielewskiemu zwrócono uwagę, że ujednolicenie wyglądu starego budynku z dobudowanym aneksem kuchennym i toaletą podniosłoby walory estetyczne tego miejsca.

Czwartkowe (5 września) zebranie sołeckie poprowadził wójt gminy Śliwice **Daniel Kożuch**. Celem spotkania był wybór sołtysa i pomocnej mu rady sołeckiej. Ponadto uchwalono wniosek o przyznanie środków z funduszu sołeckiego na rok 2025. Mieszkańcy skorzystali z okazji i wpłynęli na decyzję rozporządzenia środków wyodrębnionych z budżetu gminy.

Zebranie rozpoczęło się sprawozdaniem wieloletniego sołtysa Okonin Nadjeziornych – **Jerzego Szynderlaty**. Wyjaśnił, że w ostatnich latach środki z funduszu sołeckiego przeznaczone zostały na poprawę stanu dróg, czyli ich utwardzenie poprzez asfalt lub tłuczeń. Przedstawił sprawy bieżące sołectwa.

– Może wszyscy nie wiedzą. U nas było bocianie gniazdo na placu zabaw. Zawsze były dwa młode albo jeden, a teraz były aż cztery. Wszyscy muszą wiedzieć, co się dzieje w sołectwie – zauważył gospodarz wsi. Nie umknęła mu ciekawostka ornitologiczna.

W dalszej części swojej wypowiedzi mówił, że jeżeli udałooby mu się zdobyć poparcie lokalnej społeczności, to rozpocząłby dwunastą kadencję w roli sołtysa.

Wybrali nowość. Najpierw trzeba ochłoniąć

Po powołaniu składu komisji skrutacyjnej przystąpiono do wskazywania kandydatów do pełnienia przez najbliższe lata funkcji sołtysa. Mieszkańcy ze swojego grona podali dwa nazwiska: **Jerzego Szynderlatę** i **Wojciecha Erwarda**. Po oddaniu głosów w tajnym głosowaniu przez 66 zgromadzonych wyłoniono nowego sołtysa. Z 47 głosami poparcia do sprawowania tej funkcji wybrano Erwarda. Jego kontrkandydata rekomendowało 17 mieszkańców sołectwa. 2 głosy oddano nieważne.

– Startowałem, aby zdziałać coś dla Okonin Nadjeziornych jako przyszły sołtys, a teraz już

Po 47 latach w Okoninach Nadjeziornych zmiana sołtysa!

Mieszkańcy sołectwa Okoniny Nadjeziorne po wielu latach zdecydowali się na zmianę sołtysa. Wybrali też radę i podzielili fundusz sołecki. Wójtowi zgłaszali problemy oraz potrzeby lokalnej społeczności. Byli też tacy, którzy uważali, że salka przy kościele służąca jako świetlica... to wstyd dla włodarza gminy.

Nowym sołtysem został Wojciech Erward.

Członkowie rady sołeckiej w Okoninach Nadjeziornych:

– Jerzy Dahlmann
– Tomasz Erward
– Mieczysław Januszewski
– Kazimierz Skwiercz
Sołtys: Wojciech Erward

zuje rolnicze święto. Szansę mają wszyscy, w tym Okoniny Nadjeziorne. Ta idea nie przypadła kilku mieszkańcom do gustu. Uważali, że nie mają miejsca do ich przeprowadzenia. Jako główny problem wskazywali brak świetlicy (czwartkowe zebranie odbywało się w salce przy kościele) i terenu pod zabawę.

– Wstyd wójtowi powinno być – komentował stanowczo jeden ze starszych mieszkańców, któremu nie odpowiada połączenie salki przy kościele z funkcją świetlicy.

Kożuch odpierał zarzuty o zaniedbanie Okonin Nadjeziornych i tłumaczył, że nie wszystkie sołectwa mają świetlice. Te w gminie sukcesywnie są budowane. Argumentował, że koszty utrzymania takich obiektów są wielkie, a do działań społecznych nie jest potrzebna świetlica. Jego zdaniem wystarczą chęci.

Mamy starostę z naszego terenu

Podczas zebrania podzielono też przyznane środki, na fundusz sołecki w wysokości 26.056,83 zł. Mieszkańcy rozdzielili otrzymaną kwotę na: budowę proggu spowalniającego i utrzymanie dróg (20.000 zł) i integrację (6056,83 zł). Jednak pomysły były różne. Wskazywali, np. potrzebę budowy lamp ulicznych.

Jedna z mieszkanki przypominała o potrzebie kursowania autobusu do sołectwa. Wójt wyjaśnił, że gmina złożyła odpowiedni wniosek do władz powiatu, a decyzja należy do starosty. Decyzji można spodziewać się po zakończeniu remontu napoleoński.

– Mamy starostę z naszego terenu – zauważyła kobieta, która poruszyła temat i dała do zrozumienia, że dzięki temu liczy na pomyślne rozwiązanie postulatów mieszkańców.

Tekst i fot. Anna Lipska

wybrany. Plany są duże, jednak nie zdradzę wszystkiego. Na początku wdrożę się, a potem będę myślał. Na razie trzeba ochłonić – komentował na gorąco w rozmowie z „Tygodnikiem” Erward.

Przyznał, że to wśród lokalnego społeczeństwa pojawiły się głosy, by zdecydował się wystartować do reprezentowania Okonin Nadjeziornych.

Szynderlata, mimo że startował w sołeckich wyborach, to spodziewał się porażki, ponieważ przygotował pożegnalną mowę. Dziękował za współpracę: wójtowi, radzie gminy i pracownikom urzędu.

– Wielkie słowa uznania kieruję do wszystkich mieszkańców,

bo bez was nie byłbym prawie 50 lat sołtysiem. Zabrakło mi do tego 2 i pół roku. Każdy ma swój czas przejścia na emeryturę. (...) Odczytuję na zasłużoną, społeczną emeryturę – mówił.

Po życzeniu lokalnej społeczności dalszego rozwoju wsi, otrzymał gromkie brawa od zgromadzonych na zebraniu.

Wyłoniono również członków rady sołeckiej, choć były tu trudności. Brakowało bowiem kandydatów. Skład pomocnego sołtysowi gremium podajemy w ramce.

Brak świetlicy i podział funduszu sołeckiego

Włodarz gminy Śliwice w rozmowach z mieszkańcami sołectwa

Okoniny Nadjeziorne nawiązywał do planowanych inwestycji na terenie gminy i trudnościach, z którymi przyszło borykać się samorządom. Poruszone kwestie szeroko opisujemy w artykule na temat zebrania w Okoninach, które odbyło się we wtorek (3 września).

Kożuch mówił o wybudowaniu dróg dojazdowych do Lasek oraz inwestycjach związanych z budową remiz w gminie czy dostosowywaniu urzędu gminy pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych i starszych. Dziękował za tegoroczny udział w dożynkach w Kręgu i poinformował, że nie zapadła nadal decyzja, które sołectwo w nadchodzącym roku zorgani-

Głos w wyborze sołtysa oddało 66 mieszkańców Okonin Nadjeziornych. Natomiast uprawnione do głosowania w całym sołectwie są 204 osoby.

Reklama

Jerzy Szynderlata funkcję sołtysa sprawował 47 lat!

Nowy sołtys będzie mógł liczyć na pomoc ze strony wójta i w szczególności członków rady sołeckiej.

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Laszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
biuro@ochronabos.pl

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola, ul. Chojnicka 57a
tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

Nasi sołtysi, gmina Lubiewo sołectwo Cierplewo

Sołtys czeka na serce

Z sołtysiem Cierplewa Marcinem Nitką rozmawia Hanna Szulwic.

Sołtys Cierplewa – najmniejszego sołectwa w gminie Lubiewo – Marcin Nitka. „Tygodnikowi” bardzo szczerze opowiada o swoim zdrowiu, ale nie tylko.

Cierplewo i Wielonek kojarzą mi się z wypoczynkiem, wodą, słońcem i wczasowiczami. Dlatego na koniec lata przyjechałam do pana.

W naszym sołectwie Cierplewo, w skład którego wchodzi Wielonek, już w marcu, gdy tylko trochę słońca wyjdzie, widać samochody z bydgoską rejestracją CB. Ruch samochodowy w soboty i niedziele jest coraz większy.

Początkiem sezonu letniego jest otwarcie w maju przeprawy promowej przez Zalew Koronowski. Na uroczystości jest nasza pani wójt i burmistrz Koronowa.

To w Wielonku, bo samo Cierplewo jest starą wioską.

Stara miejscowość, ale społeczeństwo się odmładza. Osoby, które kiedyś tu zamieszkiwały, wracają do nas i budują domy. Nowe osiedla powstają na granicy Suchej i Cierplewa. Generalnie społeczeństwo się starzeje, jest coraz więcej osób samotnych.

A ilu jest mieszkańców w sołectwie?

Około 100. Jesteśmy najmniejszym sołectwem w całej gminie Lubiewo.

Sołectwo tworzy Cierplewo i Wielonek?

Tak, tylko te dwie miejscowości. Mamy fajne położenie. Z jednej strony wszędzie daleko, ale do Koronowa mamy bliżej niż do Tucholi, niedaleko do Bydgoszczy, szczególnie do dzielnic położonych w północnej części miasta. Drogi do Koronowa i Suchej są asfaltowe, brakuje nam tylko 500 metrów asfaltu w samej wiosce. Ciągłe są problemy. W 2014 roku byłem radnym gminny i jako radny wspomagałem sołtysa w sprawie drogi. Po roku pan Żelazny, nasz sołtys, zrezygnował.

I pana wybrali?

Namówili mnie. To było dla mnie coś nowego. W 2014 roku wzięliśmy ślub i zostałem radnym, a w 2015 roku, wybrano mnie na sołtysa.

Pan pochodzi stąd?

Pochodzę ze Suchej, ale żona jest z Cierplewa. Zanim wybudowaliśmy własny dom, parę lat mieszkaliśmy u teściów. Znamy się tu wszyscy.

Większość mieszkańców mieszka w Cierplewie przez cały rok?

Tak, większość to stali mieszkańcy. Ze trzy rodziny są z zewnątrz i przyjeżdżają na czas wakacji. W Wielonku jest odwrotnie. Tam tylko kilka rodzin mieszka na stałe, a pozostali zjeżdżają tylko na wiosnę i lato.

Jakie są w Wielonku ośrodki wypoczynkowe?

Jest ośrodek wypoczynkowy Zielony Wielonek i ośrodek Wrzos. Ten drugi terytorialnie należy do sołectwa Sucha, ale do Cierplewa mają blisko. Kąpiemy się na plaży ośrodka Zielony Wielonek. Pomagamy im w utrzymaniu porządku, a oni pozwalają nam korzystać z kąpieliska. Wczasowicze przychodzą do nas na festyny. W zeszłym roku mieliśmy odsłonięcie 18 południka i też Wielonek uczestniczył. Zapraszamy nas do siebie. W ubiegłym roku były u nas rowerowe wycieczki, był boom na kręcenie kilometrów. W tym roku zapal trochę opadł, ale akcja wciąż trwa. W zeszłym roku mieliśmy największą frekwencję w gminie. Na 100 mieszkańców ponad 50 było na rowerowej wycieczce. Zajęliśmy I miejsce, a w tym roku mamy II miejsce.

Letnicy przychodzą do mnie w różnych sprawach. Wszyscy mnie tu znają, bo jestem w kościele w Suchej organistą. Nawet

pod kościołem załatwiam sołeckie sprawy. To pozytywny objaw. Nigdy nie miałem problemów, żeby porozumieć się z ludźmi.

Jeżeli pan pozwoli, wróćmy w rozmowie do pańskiego grania, ale teraz porozmawiamy jeszcze o sołectwie. Dzieci uczą się w szkole w Lubiewie?

Przedszkole jest w starej szkole w Suchej, a do szkoły podstawowej są wożone do Lubiewa.

Il u w sołectwie jest gospodarzy, którzy utrzymują się z rolnictwa?

Są trzy takie gospodarstwa, jedno z nich prowadzi hodowlę. Pozostali obrabiają swoje grunty, ale jeszcze pracują dodatkowo.

Gdzie pracują?

To różnie bywa. Część pracuje w gminie, niektórzy pracują za granicą, pracują sezonowo w ośrodkach wypoczynkowych we Wielonku, do Koronowa dojeżdżają. Mamy dobre położenie. Tyle samo kilometrów mamy do Byławia i do Koronowa. Jesteśmy na granicy powiatów świeckiego i bydgoskiego. Niedaleko Świekatowo, Pruszcz i Jania Góra.

Moja prababcia Katarzyna Lewandowska urodziła się w 1861 roku właśnie w Janiej Górze. Wyszła za mąż za Józefa Łowińskiego z Łaszewa. Pradziadkowie mieli 13 dzieci, przedostatnim był mój dziadek Piotr.

To ma pani tutaj mocne korzenie.

Czasy epidemii covidu odizolowały nas od siebie. Sąsiad bał się przywitać z sąsiadem. Teraz to wszystko puszcza, ludzie chcą być bliżej siebie. Na niedawne przygotowanie dożynkowego wiatca przyszło wielu mieszkańców.

Były dożynki. Jakże jeszcze imprezy są organizowane?

Zawsze w czerwcu na Dzień Dziecka organizujemy festyn.

W bieżącym roku oprócz dmuchańca były występy artystyczne, a wszystko zakończyła zabawa taneczna. Przyjechali goście z Suchej i Glinek. Może jeszcze w tym roku razem z radą sołecką zorganizujemy festyn. Mam

świetną radę sołecką w składzie: Rozalia Remus, Grzegorz Grochowina, Szymon Andryanczyk i Angelika Andryanczyk, przewodnicząca rady.

Jest pan trzecią kadencję sołtysiem.

W tym czasie zbudowano drogę do wioski, wiatę przy placu zabaw, pod którą można usiąść, a z Ochotniczą Strażą Pożarną urządziliśmy plac zabaw.

Taka współpraca ze strażakami jest powszechna w sołectwach.

Nasza straż jest właścicielem Syrenki z 1986 roku. Będziemy starać się o status zabytku. Nasi strażacy nie jeżdżą do akcji, ale są na miejscu i można na nich polegać.

Ilu jest druhów?

Około 15.

Koło Gospodyń Wiejskich również działa?

Tak i zrzesza ponad 15 osób. Również należę do koła.

Czyli nie tylko panie działają.

Większość pań, ale oprócz mnie, jeszcze dwóch panów należy do KGW. Byliśmy na Bitwie Regionów w Byławiu, organizujemy różne wyjazdy, spotykamy się. Współpraca z KGW i OSP jest u nas wzorowa. Świetlica nie jest nowa, ale po gruntownym remoncie w 2014 roku. W najbliższych planach mamy remont kuchni.

Gdy w 2014 roku zostałem radnym, to organizowano Wigilię gminną KGW. Nie było jeszcze stowarzyszeń oddzielnych dla każdej wioski, ale jedno gminne. Przyjechały do nas panie ze wszystkich KGW. Było duże zgromadzenie i musieliśmy je zorganizować. W 2019 roku, jeszcze przed moją chorobą, w Cierplewie odbyły się dożynki gminne.

Dla takiej małej społeczności to było duże wyzwanie.

Każdy z mieszkańców był zaangażowany w organizację. Nie było łatwo, ale dożynki gminne się udały, a organizacja była na wysokim poziomie.

W naszym sołectwie, jako jedynym w gminie, nie ma zajęć świetlicowych.

Jest u was za mało dzieci?

Tak i do tego Sucha jest dwa kilometry dalej. Nasze dzieci z Cierplewa dojeżdżają do Suchej. Przecież dla dwojga czy trojga dzieci nie opłaca się zatrudnić świetlicowej. Moim zdaniem, dzieci w większej grupie rozwijają się lepiej. Jeżeli będzie u nas więcej dzieci, pomyślimy o zajęciach.

Współpraca z sołectwami działa.

Nie tylko z naszą gminą, również z sołectwami sąsiednich

gmin. Na przykład wspólnie zaplanowaliśmy drogę do Glinek i dzięki temu rozwinęło się budownictwo indywidualne, wydzielano działki, powstały nowe domy mieszkalne. Tak jest z wieloma osiedlami, które wyrosły przy nowych drogach.

Coraz więcej ludzi buduje domy na wsi, a pracuje w miastach.

Niedaleko wioski mieszka pani, która przeniosła się do nas z Warszawy. Pracuje online.

Covid polepszył możliwości takiej pracy. Internet jest u was dobry?

Światłowodu nie mamy we wiosce, ale jak w całej naszej gminie doprowadzony jest do świetlic. Nie ma jeszcze rozprawienia. Internet radiowy, który mamy, jest dobry. W niedalekiej Suchej światłowód jest rozprawiony, ale nie wiem, czy już został podłączony.

Moja rada sołecka utrzymuje mnie w pionie. Choruję na niewydolność serca. W 2020 roku bardzo ciężko zachorowałem. Lekarze nie dawali nadziei. Teraz mam wszczepiony kardioverter i jestem cały czas pod obserwacją kardiologiczną.

Nie widać po panu, że jest pan ciężko chory.

Zachorowałem we wrześniu 2020 roku. Wiadomo, we wrześniu ustala się budżet funduszu sołeckiego, a ja w szpitalu. Byłem w takim stanie, że nawet rozmowa przez telefon sprawiała mi ogromną trudność. Moja ówczesna rada sołecka i pani wójt zaplanowali wydatki z funduszu sołeckiego beze mnie. Dlatego w bieżącej kadencji sołtysa staram się nie odkładać spraw, a część obowiązków powierzyłem radzie sołeckiej. W każdej chwili mogę się znaleźć w szpitalu, z dnia na dzień. Telefon ze szpitala sprawi, że będę musiał pojawić się na oddziale.

Czeka pan na informację, czy jest dla pana odpowiednie serce do transplantacji?

Na samo serce jeszcze nie. Jestem wpisany na listę oczekujących na transplantację, ale moje samopoczucie wskazuje, że daję radę. Byłem w marcu na kontroli i lekarze chcieli mi wszczepić wspomagającą pompę. To urządzenie, które nosi się w specjalnym plecaku, co może powodować zakażenia, nie mówiąc o niedogodnościach. Po tym w krótkim czasie musi nastąpić transplantacja. Dopóki moje własne serce daje radę, staram się to odwlec. Za długo też nie można czekać.

Wtedy pozostanie transplantacja?

Musi się jeszcze znaleźć dawca. Najważniejsze jest pozytywne myślenie. Chyba tylko dzięki takiemu nastawieniu, rodzinie i opatrności bożej żyję. W szpitalu w Aninie, do którego cudem się dostałem, leżałem na jednej sali z panem, który na wszystko narzekał. Próbowałem mu uświadomić, że jego dorosłe dzieci martwią się o niego, często dzwonią do szpitala.

Dodam, że to był czas covid a i odwiedziny w szpitalu były surowo zabronione. Po trzech tygodniach jego nastawienie do choroby się zmieniło i wyszedł do domu o własnych siłach.

W jakim wieku pan był, gdy choroba się ujawniła?

Zaczęła się w 2020 roku, miałem 32 lata. Najpierw leczono mnie na POChP. Miałem duszności, kaszlałem, trudno mi się chodziło. Epidemia covid a wprowadziła teleporady i trudno było o diagnozę. Pojechałem do Tucholi do pani doktor Borzyszkowskiej. To pediatra. Gdy wszedłem, zapytała: – A gdzie dziecko? Byłem opuchnięty i zadyszany. Zbadła mnie, sprawdziła puls i zdiagnozowała, że mam rozwalone serce. Życie jej zawdzięczam. Na drugi dzień już byłem w szpitalu im. Bizuela w Bydgoszczy. Dwa tygodnie tam byłem. Diagnoza: niewydolność serca i bardzo słaba frakcja serca. Było coraz gorzej i żadnej poprawy. Szpital dał znać żonie, żeby przyjechała. Lekarze mówili, że tylko Narowy Instytut Kardiologii w Aninie może mi pomóc. Wyślano moje dokumenty choroby, ale dostanie się tam było właściwie nierealne. I nastąpiło niemożliwe zdarzenie. Do mojej teściowej zadzwonił znajomy z Warszawy, który nie odzywał się od kilku lat. Pyta, co słychać i teściowa opowiada mu, że jestem w szpitalu, sytuacja jest krytyczna i szansa na ratunek jest szpital w Aninie. Na to ów znajomy informuje, że ma tam znajomego lekarza. To było w piątek wieczorem, a w sobotę rano przyleciał po mnie samolot z Warszawy i zawiózł do szpitala. Gdy leciałem, już wiedziałem, że przeżyję. Po dwóch miesiącach wróciłem do domu. Teraz jestem pod opieką instytutu w Aninie. Czuję się raczej dobrze, ale muszę się oszczędzać fizycznie. Powinienem izolować się od ludzi, ale z drugiej strony przebywanie wśród nich i świadomość, że jestem potrzebny, bardzo pomaga.

Gdy wróciłem ze szpitala, krewni, przyjaciele i sąsiedzi przychodzili pod okno, żeby chociaż mi pokiwać. Nie chcieli mnie zarażać, a musiałem bardzo uważać. Wie pani, jak się czułem?

Chyba dobrze ze świadomością, że tyłu ludzi się o pana troszczy.

Było to wzruszające, ale czułem się jak w klatce. Teraz jestem pod opieką lekarzy, ale z tyłu głowy siedzi, że czeka mnie przeszczep.

Z drugiej strony medycyna rozwija się nieustannie i w przyszłości technologia będzie jeszcze lepsza.

Dlatego im później to się stanie, tym lepiej. Trzeba mieć nadzieję. Pan Bóg ma swoje plany wobec nas i co ma być, to będzie.

Taka ciężka choroba daje dystans do siebie, w pozytywnym znaczeniu.

Człowiek dostrzega, co jest naprawdę w życiu ważne. Choć po tych czterech latach z chorobą, zaczynam ją lekceważyć i nie stosuję wszystkich koniecznych ograniczeń. Wydaje mi się, że mogę coraz więcej.

Nikt lepiej nie zadba o pana, niż pan sam.

Nauczyłem się żyć z moją chorobą.

Życzę zdrowia, bo to bardzo ważne.

Najważniejsze. Mam dla kogo żyć. Mam żonę i dwóch synów: Franka i Ignasia. Franek w styczniu będzie miał 5 lat, a Ignasi w sierpniu skończył 3 lata.

Świetni chłopcy. Proszę opowiedzieć jeszcze o swojej pracy.

Byłem rolnikiem, ale z racji choroby musiałem zrezygnować. Teraz jestem organistą w kościele w Suchej. Gram na tamtejszych organach od 2006 roku.

To trudne. Ma pan wykształcenie muzyczne?

U państwa Filipskich skończyłem szkołę na akordeonie. Potem miałem przerwę. Z akordeonistów się wtedy wszyscy śmiali. Gdy grałem na jakimś uroczystościach, koledzy śmiali się, że gram na takim starym instrumencie.

Teraz akordeon jest modny.

Znowu jest na topie, ale ja nie mogę na nim grać, bo wymaga dużego wysiłku.

Ale i organy wymagają wysiłku.

W Suchej mamy organy elektroniczne i gram na nich bez wysiłku. Jedynie śpiewanie jest takim sprawdzeniem mojego stanu zdrowia. Jeżeli dobrze mi się śpiewa, oznacza dobry stan zdrowia. Kocham granie w kościele, daje mi to satysfakcję. Nasza parafia jest specyficzna, bo na terenie Suchej jest OAZA, gdzie w czasie wakacji przyjeżdża młodzież z diecezji bydgoskiej. Zmieniają się księża i muszę swoją grę dostosować do ich przyzwyczajęń muzycznych. Są pewne zwyczaje w różnych diecezjach, trochę inaczej gra się w naszej pelplińskiej i inaczej w bydgoskiej. Organista i jego gra też nie musi się podobać wszystkim.

Jakie wioska Ciepłowo i mieszkańcy mają korzyści z tego, że latem odpoczywa u nich wielu wczasowiczów i letników?

Na pewno to, że poznajemy nowych ludzi. Zawijają się znajomości i nowe przyjaźnie. W samym Cierplewie są dwie małe agroturystyki. Dobre miejsce, blisko Zalewu Koronowskiego i cisza. Siedzimy tutaj ze dwie godziny, a przejechały trzy samochody. Goście zazwyczaj nam spokoju. Nocą wyraźnie widać gwiazdy, nie przeszkadzają światła.

Specjaliści tworzą mapy miejsc, gdzie nie ma zanieczyszczenia światłem.

Też mieszkamy w takim miejscu, gdzie bez zakłóceń widać gwiazdy i Drogę Mleczną.

Hanna Szulwic

Oddaj zużyte baterie do OSP Lubiewo

Strażacy z Lubiewa liczą na wsparcie w postaci przekazywanych zużytych baterii. Jednostka bierze udział w konkursie ekologicznym VARTA i stara się nagrodę. Ta najwyższa wynosi 30.000 zł.

Nie warto kolekcjonować zużytych baterii. OSP Lubiewo daje okazję do dojrzałego recyklingu w trosce o ochronę środowiska.

Ochotnicza Straż Pożarna z Lubiewa zachęca wszystkich zainteresowanych do oddania jej zużytych baterii. Jednostka dołączyła do akcji ekologicznej. Zaangażowanie może wspomóc OSP w utrzymaniu środków finansowych w ramach nagrody. Baterie można będzie oddawać do koszy rozlokowanych na terenie sołectwa Lubiewo: w lokalnych sklepach i szkole podstawowej.

Na terenie obiektów kosze pojawiają się najprawdopodobniej do końca tygodnia, co wyjaśnia nam **Tomasz Głoński** z OSP Lubiewo.

Planowane jest również ulokowanie koszy w innych miejscowościach, ale o tym na bieżąco będzie informowała jednostka straży. Wszelkich dodatkowych informacji można

zaczepnąć pod numerem 887 878 880.

Dodajmy, że jednostka, która zbierze najwięcej baterii, zdobędzie wsparcie w wysokości 30.000 złotych i nagrody rzeczowe.

Jakie baterie zbierają?

Do koszy będzie można wrzucać określone typy baterii. Są to, np. popularne paluszki w większości rozmiarów i kształtów, czyli baterie alkaliczne, litowe oraz cynkowo-węglowe w rozmiarach: AA, AAA, AAAA, C, D, 9V i 4,5V. Można też oddawać akumulatorki NiMH w rozmiarach: AA, AAA, C, D i 9V oraz baterie specjalistyczne, wykonane w technologii litowej i alkalicznej, tj. pastylkowe, guzikowe, cylindryczne oraz technologii srebrowej, czyli typy pastylkowe, guzikowe i zegarkowe. Ponadto zbierane będą baterie specjalne typu: 430, 431, 435, 540 i te od aparatów słuchowych.

Zabronione jest oddawanie akumulatorów samochodowych, baterii do laptopów oraz e-papierosów i baterii z elektronarzędzi czy telefonów komórkowych. Nie zbiera się też e-mobility, tj. baterii z hulajnóg i rowerów oraz wszelkich innych ogni, których nie podano w kategorii zbieranych.

Tekst i fot. Anna Lipska

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY CEKCYN

o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego gminy Cekcyn.

Na podstawie art. 13 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Gminy Cekcyn uchwały nr LIV/544/24 z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Cekcyn.

Zainteresowani mogą składać wnioski do Wójta Gminy Cekcyn w nieprzekraczalnym terminie do dnia 11 października 2024 r.:

- 1) za pomocą poczty na adres Urzędu Gminy w Cekcynie ul. Szkolna 2, 89-511 Cekcyn,
- 2) zgodnie z art. 8c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) wnioski mogą być wnoszone również w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: gmina@cekczyn.pl.

Wnioski składa się za pomocą formularza, który jest dostępny w siedzibie Urzędu Gminy w Cekcynie, w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Cekcyn pod adresem <http://bip.ugcekczyn.nv.pl>, a także na stronie internetowej Ministra Rozwoju i Technologii: (<https://www.gov.pl/web/rozwojtechnologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego>).

Wniosek powinien zawierać: imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej, o ile wnioskodawca taki posiada, przedmiot wniosku i oznaczenie nieruchomości, której dotyczy, wskazanie czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Dodatkowo we wniosku można podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi i wnioski składane w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) mogą być składane w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy w Cekcynie, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym w terminie **do dnia 11 października 2024 r.**

Wnioski rozpatrzone zostaną przez Wójta Gminy Cekcyn w trakcie sporządzania planu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, iż administratorem danych osobowych jest Gmina Cekcyn, ul. Szkolna 2, 89-511 Cekcyn – reprezentowana przez Wójta Gminy Cekcyn.

Dane osobowe przetwarzane będą w celu sporządzenia ww. aktu planistycznego oraz na potrzeby związanego z tym celem postępowania, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c – ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Dane szczegółowe dot. przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją w/w ustawy znajdują się na BIP Gminy Cekcyn.

Dyrektorka ZUK-u: „Ludzie nie segregują w należyty sposób śmieci”

Śliwicki cmentarz z hałdami śmieci i połamanymi konarami

Mieszkańcy gminy Śliwice, których groby bliskich znajdują się na śliwickim cmentarzu, zgłosili „Tygodnikowi” problem zalegających śmieci. Byliśmy na miejscu. Gdzieś tam odpady nachodzą nawet na nagrobki. Dodajmy, że to nie jedyny problem tego cmentarza. Do zastanej przez nas sytuacji w Śliwicach odnoszą się: proboszcz i dyrektorka Zakładu Usług Komunalnych.

W starej części cmentarza nietrudno zauważyć konary drzew, które spadły na pomniki. Proboszcz parafii stwierdził, że aby móc usunąć stare, zagrażające bezpieczeństwu drzewa, musi mieć zgodę ze strony konserwatora zabytków.

Zdaniem ks. Kossa i dyrektorki ZUK-u problemem jest nieumiejętność segregowania śmieci przez odwiedzających cmentarz.

Odwiedzający bliskich na cmentarzu w Śliwicach zaskoczeni mogą być widokiem hałd śmieci zalegających w bliższym lub dalszym otoczeniu pomników. Różne odpady i liście znajdują się poza wyznaczonymi obiektami, tj. koszami na śmieci i pojemnikami. Z jednej strony te kosze są za małe, a z drugiej, według dyrektorki śliwickiego Zakładu Usług Komunalnych, szybko zapelniają się ze względu na nieumiejętne segregowanie śmieci przez ludzi. To, co wywołało największe poruszenie wśród mieszkańców zgłaszających problem, to odpady znajdujące się nieopodal wejścia na cmentarz (od ul. Podgórznej). Tam otulają one nagrobki. Po zgłoszeniu sprawdziliśmy sami i zastaliśmy taki widok jeszcze w poniedziałek (9 września).

Proboszcz o problemie wie

Wyjaśnien dotychczas śliwickiej nekropolii, udzielił zarządca tego terenu, proboszcz parafii pw. Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w Śliwicach ks. **Andrzej Koss**.

Duchowny tłumaczy, że śmieci z terenu cmentarza wywozi Zakład Usług Komunalnych. Przyznaje, że jednoznacznej regulacji co do terminu wywozów nie ma, ale gdy tylko dostrzeże on konieczność ich usunięcia, na bieżąco informuje o tym ZUK. Ksiądz opowiada, że miejsc na składowanie odpadów jest kilka, ze względu na rozległy i różnie ukształtowany teren.

Proboszcz potwierdził, że wie o zgłaszanej przez mieszkańców stercie śmieci i zdążył już poinformować o tym dyrektorkę ZUK-u **Ewę Łobocką**. Tłumaczy, że rozumie opóźnienia w zakresie odbioru i dalszego wywozu odpadów, szcze-

gólnie jesienią, gdy spadają z drzew liście.

– Nie są w stanie fizycznie zrobić wszystkiego jednocześnie, bo też mają dużo pracy – komentuje.

Zarządca śliwickiej parafii przyznaje, że nie pamięta konkretnej daty poinformowania Ewy Łobockiej o potrzebie wywieżenia nieczystości z cmentarza. Otrzymał natomiast informację zwrotną, która mówi o zabranii śmieci „w najbliższym czasie”.

Ks. Andrzej Koss dodaje, że z nekropolią zawsze będzie problem, ze względu na jej rozległy teren. Wielu odwiedzających zmarłych nie mieszka na terenie parafii. Ksiądz komentuje, że te osoby nie zawsze stosują się do zasad segregacji śmieci. W jego opinii wśród lokalnych mieszkańców ten problem jest mniejszy.

– Nie powinno wyrzucać się plastikowych worków np. ze spalonymi zniczami, co wielu przyjezdnych robi. Dlatego są kłopoty z wywiezieniem śmieci, bo muszą [pracownicy ZUK-u – przyp. red.] dokonać ich selekcji – twierdzi ksiądz.

Proboszcz odnosi się też do tematu połamanych konarów, zalegających w starszej części cmentarza. Tłumaczy, że pomimo chęci usunięcia wiekowych drzew, nie może tego dokonać, bo cmentarz wpisany jest na listę zabytków. Aby móc wyciąć jakieś drzewo, potrzebna jest zgoda wojewódzkiego konserwatora zabytków i wydanie decyzji przez oddelegowaną komisję.

– Najczęściej siłujemy się z tą komisją, bo my chcemy wyciąć jak najwięcej, a oni jak najmniej – dodaje.

Zdaniem Kossa teren cmentarza sprzątany jest na bieżąco, wykaszane są trawy, a gałęzie usuwane w miarę możliwości.

Na zalegające śmieci uwagę zwrócili nam mieszkańcy.

Słyszemy zapewnienia, że stopy śmieci ze śliwickiego cmentarza mają zostać usunięte w najbliższym czasie.

– Jak jest potrzeba, to zaraz coś robimy – przekonuje.

Zarzuty na temat zaniedbania dolnej części cmentarza, od strony ulicy Konwaliowej, proboszcz usprawiedliwia mniejszą liczbą nagrobków i mniejszą potrzebą.

TIPOK odmówił

Ewa Łobocka z ZUK-u potwierdza wpłynięcie zgłoszenia od proboszcza na temat potrzeby wywozu śmieci. W najbliższym czasie zakład ma się tym zająć. Łobocka zwraca uwagę, że odbiór odpadów z cmentarza wiąże się z wysokimi kosztami. Ubolewa nad brakiem segregacji śmieci.

– Większość osób odwiedzających cmentarz, sprzątając groby swoich bliskich, robi jeden podstawowy błąd. Nie segreguje w należyty sposób odpadów – tłumaczy.

Łobocka oświadcza nam, że wiosną tego roku Tucholska Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Bładowie odmówiła przyjęcia nieposegregowanych śmieci ze śliwickiego cmentarza. Dodaje też, że pracownicy ZUK-u, którzy sprzątają kosze na terenie nekropolii, są świadkami nieumiejętnego dzielenia odpadów. Mówi nawet, że po zwróceniu uwagi takim osobom, pracownicy są ofiarą nieprzychylnych komentarzy.

Odmowę przyjęcia śmieci potwierdza kierownik TIPOK-u **Zbigniew Nadolski**. Jak tłumaczy, odpady są podzielone według rozporządzenia o nazwie katalog odpadów. Każdy z nich musi mieć przypisany odpowiedni kod, a śmieci z cmentarza figurują pod kodem 20 02 03, którym określa się inne odpady niepodlegające biodegradacji. Warunkiem przyjęcia takich śmieci, jest dołączenie karty z podstawową charakterystyką odpadu i wyniki badań.

Śmieci, które dostarczono z ZUK-u, nie były tymi, które wskazano w dokumencie. Były to najprościej opisując zmieszane

śmieci z cmentarza, a jak dodaje Nadolski, czegoś takiego TIPOK nie przyjmie.

– Skoro była niezgodność między przekazanymi nam dokumentami, a faktycznie dostarczonymi odpadami, to nie mogliśmy inaczej postąpić, jak odmówić ich przyjęcia – wyjaśnia kierownik.

Dodajmy, że wysypisko w Bładowie jest rozliczane przez inspekcję, a niezgodności zagrożone są karami.

– Rozwiązanie tej sytuacji jest takie, że odpady na cmentarzu powinny być segregowane przynajmniej na dwie grupy. Odpady ulegające biodegradacji oraz reszta: znicze plastikowe i szklane, jakieś sztuczne kwiaty. Wtedy one są odpadami niepodlegającymi biodegradacji. I takie przyjąłbyśmy bez problemu, ale tam był (...) udział ok. 40-50% odpadów ulegających biodegradacji – podsumowuje.

Nadolski zauważa, że na wysypisku kończy się miejsce na przyjmowanie odpadów zielonych, czyli biodegradowalnych. Dzieje się tak z powodu obowiązującego limitu, w związku z czym takie odpady dowożone są jedynie z gminy Tuchola.

– Nie przyjmujemy ich od półrocz. (...) Nasz transport przyjmujemy, bo niejako musimy. Dla pozostałych nie ma możliwości. Muszą szukać innych instalacji – kończy.

Szkoleń było wystarczająco

Łobocka tłumaczy, że musi liczyć się z parafią, by nie obciążać jej zbyt dużymi kosztami.

– Przy wywozie śmieci na RIPOK (Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych, chodzi o TIPOK – przyp. red.) zawsze chcemy, żeby koszty związane z transportem i segregacją tych odpadów wyszły jak najtaniej i żeby zostały przyjęte na RIPOK. Jednak jeśli są źle posegregowane, to zdarza się, że RIPOK ich w ogóle nie przyjmie, co jest związane z dodatkowymi kosztami transportu i ręcznej segregacji przez pracowników

ZUK-u. Chcielibyśmy tego uniknąć. (...) Śmieci wyrzucają osoby, które odwiedzają groby, a nie wiedzą jak je segregować. (...) Dlatego zwlekamy z wywozem ze względu na próbę obniżenia kosztów – odpowiada.

Ewa Łobocka wraca pamięcią do sytuacji z wiosny i odmowy przyjęcia śmieci w Bładowie.

– Pracownicy musieli własnymi rękami to wszystko przegarniać i pooddziać, by ponownie je zawieźć – dodaje.

Kobieta podaje dokładne kwoty wywozu odpadów do Bładowa, które publikujemy w ramce poniżej. Do cen należą doliczyć VAT, a oprócz tego ZUK ponosi koszty: pracownika, transportu i badań laboratoryjnych, które wynikają z ogólnej ustawy mówiącej o wywozie śmieci. Ewa Łobocka zwraca uwagę na nieumiejętność gospodarki odpadami przez społeczeństwo.

– Zdarza się, że na cmentarzu są śmieci pochodzące z gospodarstw domowych, na przykład: szklane butelki, resztki jedzenia, pampersy i tym podobne – mówi.

Zdaniem Łobockiej akcji na temat segregowania śmieci jest wystarczająco i nie ma już potrzeby dodatkowego edukowania lokalnego społeczeństwa.

– Między innymi na PSZOK (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) jest tablica, z której łatwo odczytać, jak poprawnie segregować odpady. W godzinach 7:00-15:00 od poniedziałku do piątku można się z nią zapoznać – proponuje.

Dyrektorka ZUK-u jest zdania, że na cmentarzu ludzie mają takie same możliwości segregacji, jak w domach:

– Każdy z nas powinien wiedzieć, że zielony pojemnik z napisem SZKŁO służy do odpadów ze szkła, żółty pojemnik do odpadów z plastiku, tworzyw sztucznych. Natomiast pojemnik do odpadów BIO do wszystkich odpadów biodegradowalnych, takich jak: liście, trawa, kwiaty i tak dalej – kończy Ewa Łobocka.

Jej zdaniem ilość i wielkość pojemników na śmieci mieszczących się na cmentarzu jest wystarczająca.

– Na koniec pragnę nadmienić, że za utrzymanie ładu i porządku na cmentarzu odpowiedzialny jest jego zarządca. ZUK otrzymujący zlecenie wykonania usługi zawsze stara się wykonać ją w należyty sposób, jednak ograniczeniem jest należyte przygotowanie odpadów, które w dalszej części mają trafić na RIPOK. Jeśli więc nie będą należycie segregowane, ZUK jako zleceniobiorca będzie zmuszony odmówić wykonania usługi odbioru tych odpadów – podsumowuje Ewa Łobocka.

Tekst i fot. Anna Lipska

Koszty wywozu śmieci do TIPOK-u w Bładowie:

- odpady ulegające biodegradacji dostarczane luzem – 295 zł netto za tonę
 - odpady ulegające biodegradacji dostarczane w workach – 448 zł netto za tonę
 - inne odpady nieulegające biodegradacji na sortownię – 625 zł netto za tonę
- Do wyżej wskazanych cen należy doliczyć podatek VAT.

13 - 19 września 2024

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

20:00

TVN

Batman
Akcja, SF, USA, 1988

Dwa lata przemierzania ulic zaprowadziły Bruce'a Wayne'a głęboko w cień Gotham City. Mając tylko kilku zaufanych sojuszników wśród skorumpowanej sieci urzędników, samotny strażnik stał się jedynym ucieleśnieniem zemsty wśród swoich współobywateli. Batman musi stoczyć walkę z nieobliczalnym Człowiekiem-Zagadką. Sadystryczny serjyn morderca, Człowiek-Zagadka, zaczyna mordować ważne osobistości ze świata polityki, rozpoczynając tym samym grę z Batmanem. Bruce Wayne śledzi ukrytą korupcję w mieście...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 23:55

Sobota

3:35

TVP KULTURA

Dekalog VI
Dramat, Polska, 1988

Niespełna dwudziestoletni Tomek wprowadza się po starszym koledze do małego pokoiku w bloku. Znajomy, oprócz lokum, zostawia mu kartkę z literami FDOD, co oznacza: „Fajna Dupa, Często Daje” i dotyczy kobiety z okna naprzeciwko. Tomek, wychowanek domu dziecka, stopniowo ulega fascynacji piękną nieznajomą z przeciwka. Zaczyna podglądać Magdę, najpierw przez lornetkę, potem przez ukradzioną lunetę. W chłopcu, spragnionym miłości, fascynacja niepostrzeżenie przeradza się w głębsze uczucie. Wreszcie zdobywa się na odwagę i postanawia wyznać Magdzie miłość...

Niedziela

20:00

TV PULS

Jeden gniewny człowiek
Akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021

Pewna kalifornijska firma zajmująca się transportem ogromnych sum w gotówce zatrudnia nowego ochroniarza. W ostatnim czasie kilka konwojów zostało napadniętych, a ekipa ochraniająca - zabita. H. (Jason Statham) tajemniczy i milczący nowy pracownik, ma za zadanie zadbać o bezpieczeństwo konwojów i wykryć sprawców. Wkrótce okazuje się, że kieruje nim chęć zemsty. Co takiego wydarzyło się w przeszłości?

Poniedziałek

2:35

TVP 2

Jestem najlepsza. Ja, Tonya
Biograficzny, dramat sportowy, USA, 2017

To historia kariery amerykańskiej łyżwiarki, której marzeniem było zdobyć olimpijski medal. Czas pokazuje, że Tonya Harding jest zdolna do wszystkiego, by osiągnąć cel. Akcja filmu rozpoczyna się w latach 70. ubiegłego wieku, w Portland w stanie Oregon. Tonya ma wtedy zaledwie 4 lata, jej matka LaVona zmusza córkę do intensywnych treningów na lodzie. Dziewczyna dorasta w atmosferze wywieranej na niej ogromnej presji. Matka wpaja jej, że musi skupić się jedynie na łyżwiarstwie. Ćwiczenia pod okiem świetnej trenerki Diane Rawlinson przynoszą efekty.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 23:05

Wtorek

21:40

TVP KULTURA

Spragnieni miłości
Dramat, Hongkong, Francja, 2000

Dziennikarz Chong z żoną i urzędniczka Li-zhen z mężem, wynajmują sąsiadujące mieszkania w zatłoczonej kamienicy. Oboje czują się osamotnieni, ponieważ ich małżonkowie stale przebywają poza domem. Wkrótce odkrywają, że ich małżonkowie mają romans. Zbliża ich to do siebie dając początek bliskiej przyjaźni, która przeradza się w miłość. Jednak Li-zhen nie chce opuścić niewiernego męża i drogi bohaterów się rozchodzą. Chong wyjeżdża do Singapuru. Mimo to nie zapominają o sobie, jeszcze po latach kultywując w pamięci niespełnione uczucie.

INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 23:25

Środa

13:35

TVP KULTURA

Wniebowzięci
Komedia obyczajowa, Polska, 1973

Bohaterami filmu są dwaj dojrzali mężczyźni, którym w życiu więcej się nie udało niż udało. Pewnego dnia dostają od losu niezwykle szansę. Wygrają dużą sumę w toto - lotka. Za uzyskane pieniądze postanawiają wybrać się w pierwszą w życiu podróż samolotem. Spróbowałwszy smaku podniebnej peregrynacji, trwonią resztę gotówki na kolejne samolotowe eskapady. Stylistycznie film Kondratiuka miejscami przypomina dokument, przede wszystkim za sprawą gry naturšczyków, stanowiących większą część obsady, oraz dialogów, które często robią wrażenie improwizowanych.

Czwartek

20:00

TV PULS

Jak upolować faceta
Komedia, USA, 2012

Stephanie Plum (Katherine Heigl) to 30 letnia rozwódka bez grosza przy duszy. Szukając nowej pracy, prosi kuzyna Vinniego (Patrick Fischer), by dał jej szansę zarobić szybką gotówkę jako łowca nagród. Jej pierwszym zleceniem jest schwytanie lokalnego policjanta Joe Morelli (Jason O'Mara), poszukiwanego za morderstwo. To dokładnie ten sam facet, który uwiódł ją porzucił w szkole średniej. Dziewczyna chce odnaleźć przestępcę nie tylko dla pieniędzy, ale też dla zemsty. W przygotowaniach do pierwszej misji pomaga jej łowca nagród - Ranger (Daniel Sunjata).

PIĄTEK • 13 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Akacjaowa 38 - serial, 2016
08:45 Ranczo - serial obycz., 2009
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Dziennik pszczoły - dok., Niemcy, 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2022
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Lena na Bałkanach - rep.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:25 Gliniarze - W wypadku przy czyszczeniu broni ginie mag Jolanty, właścicielki agencji modelingu. Śledztwo wydaje się proste, lecz...
13:25 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:45 Krystyna Tkacz - magazyn
07:20 Wiosenne obrządki - dok., Polska, 2017
08:00 Łemkowszczyzna - report.
08:40 Wydarzenie aktualne
09:05 Chłopi - serial, 1972
10:10 Ludzie za mgłą - obycz., Franc., 1938
11:50 Mieczysław Karłowicz - samotna wędrówka - dok., Polska, 2017
13:00 Awatar, czyli zamiana dusz - film TVP, 1964
14:15 Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - magazyn
14:55 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dram. obyczajowy, Polska, 2000
16:40 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - koncert 1994, wideowisko
18:25 Program publicystyczny
19:00 Reżyserzy - Nora Ephron - dok., Wlk. Bryt., 2018

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Rosyjskiemu gangsterowi nie udaje się ustawić wyniku meczu hokejowego...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Dwunastoletni Felix i jego matka przez przypadek zostają świadkami napadu na bank...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, 2008
13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - Nuta i Miłosz to dwóch braci, którzy dokonują napadu na niewielki lumpex. Za ukradzione pieniądze...

TVN 7

05:05 Szkoła - Kornelia Drzewicka z 8b używa aplikacji internetowej, która pomaga jej się zorganizować i wszystko ze sobą pogodzić. Dziewczyna nie zauważa, że...
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Do szpitala przyjeżdża 14-letnia Magda Tolińska, która wciągnęła do nosa silny narkotyk. Bardzo źle się czuje...
13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiątniki z wakacji - serial obyczajowy 23:35 Włatcy Móch: One 00:35 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

17:20 Jaka to melodia?

17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacjaowa 38 - serial, 2016
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Komisarz Alex - serial krym.
22:05 Minuta ciszy - serial, 2022
23:15 Poszukiwany, poszukiwana - kom., Polska, 1972
00:55 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016
01:55 Osaczony - thriller, USA, Niemcy, 2005
03:55 Za cenę sławy - fab., Kan., 2020
05:35 Notacje - Daniela Ogrńska. Różyczka - dok., 2017

17:20 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:45 Postaw na milion - telet.
21:45 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe,
22:45 To jest grane - magazyn muzyczny
23:20 Kino relaks - Love, Rosie - kom., USA, Niemcy, 2014. Bohaterowie filmu to Rosie i Alex, których przyjaźń zostanie wystawiona na ciężką próbę.
01:15 Dziewczyny z wyższych sfer - kom., USA, 2003
03:00 21 mostów - fab., USA, Chiny, 2019

18:45 Sport

18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Batman - akcja, SF, USA, 2022
23:45 Wszyscy moi przyjaciele nie żyją - kom., Polska, 2020
01:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:45 Szpital - program obycz.
03:50 Uwaga! - program interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

18:50 Wydarzenia - program inf.

19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport; Pogoda
19:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program przyjaźni kradnie maszynę do pisania, lecz...
21:55 Hala odłotów - talk-show
22:50 Serialowa nostalgia - Osiecka - serial, 2020
23:50 Czwartkowy klub filmowy - Za kilka dolarów więcej - western, Włochy, Niemcy, Hiszp., 1966
02:15 Noc krótkich filmów - Warzywa i owoce - film krótkometrażowy, 2021
02:55 Kino nocne - Volver - dram., Hiszp., 2006
05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00 Wieczór kinomana

- Czterysta batów - fab., Franc., 1959. Marzeniem trzynastoletniego Antoine'a jest ucieczka nad morze. W tym celu, wraz ze swym przyjaciелеm kradnie maszynę do pisania, lecz...
21:55 Hala odłotów - talk-show
22:50 Serialowa nostalgia - Osiecka - serial, 2020
23:50 Czwartkowy klub filmowy - Za kilka dolarów więcej - western, Włochy, Niemcy, Hiszp., 1966
02:15 Noc krótkich filmów - Warzywa i owoce - film krótkometrażowy, 2021
02:55 Kino nocne - Volver - dram., Hiszp., 2006
05:05 Teledyski

16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Anna - akcja, Franc., USA, Kan., Rosja, 2019. Anna to młoda, piękna dziewczyna, której realizuje się w świecie mody. Lecz pod tą przykrywką ukrywa się najniebezpieczniejsza morderczyni na świecie...
22:30 Rambo: Pierwsza krew - akcja, USA, 1982
00:25 Kontratak - akcja, USA, 2022
02:15 Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Dyżur - serial medyczny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

17:55 Szpital - program obycz.

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Mamma mia - musical, USA, Niemcy, Wlk. Bryt., 2008. Na małej greckiej wyspecie trwają przygotowania do wesela córki właścicielki małego hoteliku. Dziewczyna jest jednak nieszczęśliwa bo nie zna swojego ojca...
23:25 Lejdis - kom., Polska, 2008
02:20 Hotel Paradise - reality show
03:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Podróż Apostolska Pap. Franciszka do Singapuru 11:15 Mysłąc Historia 11:30 Podróż Apostolska Pap. Franciszka do Singapuru 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pragnienie Boga 13:00 Fatima - orędzie na dziś 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Ułmowie. Świadectwo sprawiedliwych 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

SOBOTA • 14 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie Extra - mag. 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Fascynująca Kanada - Lato z niedźwiedziami polarnymi w Zatoce Hudson - dok., Niemcy, 2019 09:05 Fascynująca Szwajcaria - Rzeka Aare - dok., Niemcy, 2019 09:30 Ranczo - serial obycz., 2009 10:35 Komisarz Alex - serial krym. 11:30 Ojciec Mateusz - serial 12:30 Gwiazdy w południe - Teksas za rzeką - western, USA, 1966 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Skoki Narciarskie - Letnie Grand Prix, Wisła - konkurs mężczyzn	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 12:10 Mamaland - talk-show 12:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces - Eurowizja Junior, 2024 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę - program ewangelizacyjny	05:45 Uwaga! - program interwencyjny 06:00 Bugs Bunny Builders - animacja 06:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:10 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 14:55 Top Model - reality show 16:35 Anatomia piękna - program rozrywkowy 17:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:45 Sport 18:46 Raport Speedway Grand Prix 18:55 Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo Tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:00 Ewa gotuje - program kulinarny 11:30 Moja Mama i Twój Tata - reality show 13:00 Gliniarze - Na fanpage'u podcastu kryminalnego pojawia się tajemniczy wpis, dotyczący zaginionego przed laty chłopca. Śledztwo zostaje wznowione... 15:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 16:05 Piękna i Bestia - sens., USA, 2017 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały	06:10 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dram. obyczajowy, Polska, 2000 08:00 Legends Rocka - Doo Wop - Alt Rock - dok., Wlk. Bryt. 09:15 Tamte lata, tamte dni - Halina Kunicka - magazyn 09:50 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, 1986 11:00 Notre-Dame de Paris - balet, Franc., 2021 12:40 Taksydermista - preparator zwierząt - dok., USA, 2019 13:45 Trędowata - melodramat, Polska, 1976 15:35 Informacje kulturalne 16:05 Homolokwie na urlopie - kom., Czechosłow., 1972 17:45 Wystawa Marii Pinińskiej-Bereś - reportaż 18:15 Retro kino - 14 lipca - kom., Franc., 1933	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Pewnego dnia Semir niespodziewanie odbiera telefon od dawnej znajomej. Kobieta jest przerażona... 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - W wypadku drogowym ginie dealer narkotykowy. Samochód, którym jechał trafia na złomowisko. Pracownicy złomowca za plecami swojego szefa, handlują rzeczami z wraków samochodów. Jedną z ich zdobyczy jest fotelik samochodowy. Na złomowisku pojawiają się niepodziwianie wspólnicy dealera. Szukają fotelika... 20:00 Rambo 2 - akcja, USA, 1985. Rambo ma wykonać dawną misję, której celem jest uwolnienie amerykańskich jeńców nadal znajdujących się w Wietnamie. Wspiera go wietnamska przewrótca... 22:00 John Wick 3 - akcja, USA, 2019. Za głowę Wicka wyznaczono nagrodę w wysokości kilkunastu milionów dolarów, a Wick staje się celem wszystkich zabójców na świecie. 00:25 Porwanie - akcja, USA, 2011 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	05:00 Szkoła - Gimnazjalistki Inga i Patrycja robią wszystko, aby popularna w szkole uczennica zaprosiła je na swoje ognisko. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Tom i Jerry Show - film animowany 07:35 Timber, pies odkrywca - przyg., USA, 2016 09:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 Mówię Wam - program magazyn 12:10 B&B love - program rozrywkowy 13:30 Detektywi - program krym. 14:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show 15:40 Pitch Perfect II - kom., USA, 2015 18:00 Minionki - kom., USA, 2015	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 09:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 JesteśmyDlaDzieci 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Jaś Fasola radzi - serial komediowy 12:10 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Prima aprilis - czarna kom., thriller, USA, Kan., 1986. Grupa studentów college'u zostaje zaproszona do rodzinnej posiadłości swojej koleżanki. 01:55 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Kawa z kardamonem - serial, 2022 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport; Pogoda 20:20 Profilierka - serial krym., Polska, 2024 21:20 Hit na sobotę - Plan ucieczki - thriller, akcja, USA, 2012 23:25 Candyman - fab., USA, 2020 01:10 Ostateczne poświęcenie - dram. wojenny, USA, 2019 03:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:15 Pan Kleks- Wojna i miłość. Bajka dokumentalna - dok., Polska, 2021	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 22:20 Gończy puśc - kom., USA, 2015. Policjantka Rose otrzymuje od swego przełożonego tajne zadanie. Ma wspierać Jacksona z agencji federalnej podczas eskortowania do sądu w Dallas świadka koronnego Felipe Rivę oraz jego żonę Daniellę... 24:00 Krugata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024 00:55 Bazar de la Charite - serial, Belgia, Franc., 2019 02:05 Love, Rosie - kom., USA, Niemcy, 2014 03:55 Rodzinka.pl - serial kom.	19:00 Fakty 19:30 Azja Express - reality show 21:15 Kac Vegas III - kom., USA, 2013 23:25 Obecność II - horror, USA, 2016 02:10 Klara - serial, Polska 03:20 Szpital - Na oddział ratunkowy zgłasza się 23-letnia Maja Gackowska. Dziewczyna od rana ma duszności, odczuwa kołatanie serca i boli ją głowa. Podejrzewa, że jest w ciąży, ponieważ... 04:20 Uwaga! - program interwencyjny 04:40 Nauka jazdy - reality show 05:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:55 Kabaret na żywo 22:00 Pearl Harbor - sens., USA, 2001. Atak Japończyków na amerykańską bazę Pearl Harbor 7 grudnia 1941 roku porwał do czynu cały naród i zdecydował o przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do II Wojny Światowej. 02:00 Underworld: Przebudzenie - sens., USA, Kan., 2012. Kate Beckinsale powraca jako Selene - najlepsza wojowniczką wśród wampirów. 03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzaky TV Okazje	20:00 Bilet do kina - Podróż do Indii - obycz., Wlk. Bryt., 1984. Mrs. Moore, wyrusza statkiem do Indii, by odwiedzić syna. Towarzyszy jej narzeczoną syna. W czasie podróży dziewczyna poznaje... 22:50 Natalia Przybysz - „Prąd” - koncert, 2015 24:00 Wieczór kinomana - Czteryś batów - fab., Franc., 1959 01:55 Nocny dokument - Cześć SI, Niemcy, 2019 03:35 Dekalog - Sześć - dramat, Polska, 1988 04:45 Bez kompromisu - wystawa Marii Pinińskiej-Bereś - reportaż 05:15 Teledyski	20:00 Rambo 2 - akcja, USA, 1985. Rambo ma wykonać dawną misję, której celem jest uwolnienie amerykańskich jeńców nadal znajdujących się w Wietnamie. Wspiera go wietnamska przewrótca... 22:00 John Wick 3 - akcja, USA, 2019. Za głowę Wicka wyznaczono nagrodę w wysokości kilkunastu milionów dolarów, a Wick staje się celem wszystkich zabójców na świecie. 00:25 Porwanie - akcja, USA, 2011 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	20:00 Tarzan: Legenda - przyg., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2016. Mijają lata, od kiedy Tarzan opuścił afrykańską dżunglę na rzecz cywilizowanego życia w Londynie. Jako John Clayton III, Lord Greystoke decyduje się wrócić do Konga... 22:25 Góra Dantego - katastrof., USA, 1997. Góra Dantego to nazwa miasteczka leżącego u podnóża wulkanu. Niestety od dawna uspijony wulkan zaczyna powoli budzić się do życia. 00:40 Ponad bezprawiem - sens., USA, 2012 03:20 Hotel Paradise - reality show 04:20 Druga strona medalu - talk-show	09:00 Sanktuarium Sulisławice 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Myśląc Historia 16:00 Inf. dnia 16:10 Nauka o miłości, odwadze i Krzyżu 17:30 Przelamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia
NIEDZIELA • 15 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tdzień 08:30 Zdrowy Plan In vitro - Szansa na rodzicielstwo - magazyn medyczny 09:05 Giuseppe w Warszawie - kom., Polska, 1964 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:45 Akademia Życia - rep. 13:00 Dożnyki Prezydenckie - relacja, 2024 14:35 Skoki Narciarskie - Letnie Grand Prix, Wisła - konkurs mężczyzn, 2024 17:00 Teleexpress	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - obyczajowy, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:40 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces - Eurowizja Junior, 2024 - widowisko muzyczne 16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe, 2024 17:15 Lena na Bałkanach - rep. 17:55 Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - magazyn	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Anatomia piękna - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 12:00 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:40 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 13:20 Totalne remonty - Szelągowskiej - reality show 14:30 Azja Express - reality show 16:10 Pinkio - przyg., Włochy, Wlk. Bryt., Franc., 2019 18:45 Sport 18:46 Kronika Speedway Grand Prix 18:55 Pogoda 19:00 Fakty	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo Tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:00 Piękna i Bestia - sens., USA, 2017. Kiedy u bram zamku stanęła stara żebraczka, prosząc o schronienie przed burzą i oferując w zamian skromny kwiat róż, księżę ją przegonił. Kobieta rzuciła klątwę na zamek. 13:50 Kevin sam w domu - po raz czwarty - kom., USA, 2002 15:40 Tvoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 17:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny	06:15 Jerzy Połomski - koncert, 2022 07:05 Rozmowy (nie)wygodne 08:00 Liturgia prawosławna z cerkwi w Krynczce 09:05 Taksydermista - preparator zwierząt - dok., USA, 2019 10:10 Od ucha do ucha - Baśnie z piasku - Złota rybka - serial, Ukraina, 2017 10:45 Rawhide - Incydent z fajerwerkami - western, USA, 1959 11:50 Bez kompromisu - wystawa Marii Pinińskiej-Bereś - reportaż 12:30 Podróż do Indii - obycz., Wlk. Bryt., 1984 15:25 Zmiennicy - serial, 1986 16:35 Dobry tytuł - magazyn literacki 17:15 Niedziela z... rolami - Zbigniewa Zapasiewicza 18:10 Nodeg - obycz., Polska, 1973 18:50 Za ścianą - dram., Pol., 1971	06:00 Kurierzy - 45-letni pracownik Urzędu Miasta pada ofiarą napaści ze strony Rychara, Rudego i Eryka rządzących na ulicy imienia Bohaterów. Urzędnik stwierdza, że ulica powinna zmienić nazwę na ulicę Bandytów, bo „obcy” boją się tam wchodzić... 10:10 Smokiem i mieczem - przyg., Niemcy, Wlk. Bryt., Łuks., USA, 2004 11:50 7 krasnoludków - Las to za mało! - familijny, Niemcy, 2006. Królewna Śnieżka zajęła miejsce Złej Królowej i zamieszkała w zamku oraz urodziła przepięknego synka. Sielankę gwałtownie przerywa pojawienie się potwora. 13:50 Hobbit: Pustkowia Smauga - przyg., USA, 2013	05:00 Szkoła - Licealistka Natalia Wielgosz spotyka się z 35-latkami. Jej przyjaciółki są przekonane, że mężczyzna ją oszukuje... 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:55 Tom i Jerry Show - film animowany 07:25 Kapitan Majtas: Pierwszy wielki film - kom., USA, Kan., Franc., 2017 09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:25 B&B love - program rozrywkowy 13:35 Detektywi - Młody mężczyzna prosi detektywów o pomoc w poszukiwaniach siostry. Dziewczyna nagle zniknęła i nie ma z nią kontaktu... 15:35 Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda - kom., USA, 2003	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Jedenasty września: Ucieczka z wież - dok., Wlk. Bryt., 2018 08:55 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:55 Jaś Fasola 11:40 Bibliotekarz: Tajemnica włócznie - film, USA, Niemcy, 2004 13:40 Plan bez skazy - sens., Wlk. Bryt., Łuks., 2007 15:55 Uroczysko - serial krym. 18:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 20:00 Własy Móch: One 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00, 1000 lat po Ziemi - sens., USA, 2013 00:05 STOP Drogówka - serial policyjny 01:05 Najśłynniejsi ucieczki - prawdziwe historie więziennych ucieczek 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky
17:20 Pogoda 17:35 Miłość na deser - obycz., Kan., 2021 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Gaz z Cieniem - serial, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:25 Zakochana Jedynka - Eiffel - biograficzny, dramat, Franc., 2021 00:20 Plan ucieczki - thriller, akcja, USA, 2012 02:25 Wezwanie - dramat, Polska, 1996 03:50 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:35 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Midway - dram. wojenny, USA, Chiny, 2019 22:20 no... wiadomo - magazyn 23:05 Jestem najlepsza. Ja, Tonya - biograf., dramat sportowy, USA, 2017. Film opowiada historię kariery amerykańskiej łyżwiarki, której marzeniem było zdobyć olimpijski medal. Czas pokaże, że Tonya Harding jest zdolna do wszystkiego, by osiągnąć cel... 01:15 Kamerdyner - serial, 2021 02:10 Gończy puśc - kom., USA, 2015. Policjantka Rose otrzymuje od swego przełożonego tajne zadanie - ma eskortować... 03:45 Rodzinka.pl - serial kom.	19:30 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:15 Plan doskonały - sens., USA, 2006. Piekłelnik inteligentny kryminalista szykuje błyskotliwy napad na bank. Próbuje mu w nim przeszkodzić świetny gliniarz oskarżony o korupcję. 23:55 Batman - przyg., USA, 2022. Dwa lata przemierzania ulic zaprowadziły Bruce'a Wayne'a głęboko w ciemną Gotham City. Ma tylko kilku zaufanych sojuszników... 03:35 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 04:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:00 Nauka jazdy - reality show	19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:30 Teściowie - serial obyczajowy 23:00 Kiler-ów 2-óch - kom., Polska, 1999. Jurek Kiler już nie pamięta, że był taksówkarzem podejrzanym o serię morderstw. Ale nie zapomnieli o nim przebywający w więzieniu gangster Siera i były senator Lipski. 01:30 Zabawa w pochowanego - sens., USA, Kan., 2019 03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzaky TV Okazje	20:00 Serpico - fab., USA, Włochy, 1973 22:20 Więcej niż fikcja - Grona gniewu. Upiory Ameryki - dok., Franc., 2019 23:25 Noc krótkich filmów - Pan Tadeusz - Księga I - Kolorowe kłamstwo - filmy animowane 23:45 Noc krótkich filmów - Odbawiona - film krótkometr., Ukraina, 2019 00:10 Kino nocne - Głina - sens., Franc., Włochy, 1972 02:00 Niedziela z... rolami - Zbigniewa Zapasiewicza 02:55 Koncert Natalii Przybysz - „Prąd” - koncert, 2015 04:05 Reżyserzy - Antoine Fuqua - dok., Wlk. Bryt. 05:05 Dobry tytuł - magazyn literacki	17:00 Hobbit: Bitwa pięciu armii - przyg., USA, 2014. Bilbo Baggins dołącza do Czarodzieja Gandalfa, Thorina Dębowej Tarczy i jego kompanii Krasnoludów, w śmiertelnym starciu. Bitwa Pięciu Armii to walka, która może zdecydować o przyszłości całego Śródziemia na dobre... 20:00 Jeden gniewny człowiek - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021 22:15 Na tropie zabójcy - akcja, 2024 00:20 Zaginiona - akcja, USA, 2012 02:25 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	17:20 Maverick - western, USA, 1994. Legenda głosi, że dawno temu na Dzikim Zachodzie, przy pogrążonych w półmroku i w dymie palonych cygar pokerowych stołach można było spotkać Breta Mavericka, czarującego oszusta i wyjątkowego gracza. 20:00 Szyby i wścieklki: Tokio Drift - sens., USA, Niemcy, 2006 22:20 Mroczna dzielnica - sens., USA, 2001 00:20 Wzgórze krwi - horror, USA, Kan., 2015 02:50 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny 03:50 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Bogumiła czyli opowieść o Warszawskiej Syrenie 11:00 Głos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:55 Obys był zimny albo gorący 14:00 Oddech Boga 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Camino de Vistula 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 16 września

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial
08:45 Ranczo - serial obycz., 2009
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Zwierzęta w ruchu - dok., Austria, 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2022
06:20 Dobre historie - Dom z duszą - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:50 Tańcząca ze światem - Jordania - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Teatr Telewizji - Dowód na istnienie drugiego - spektakl teatralny, 2024
22:00 Rozmowa
22:30 Świat bez fikcji - Wiadomość od Saszy - dok., Niderl., 2024
23:35 Balans bieli - magazyn
00:20 Więcej niż wszystko - fab., USA, 1987
02:10 Candyman - horror, USA, 2020
03:45 Ines, pani mej duszy - serial kostiumowy, Chile, Hiszp., 2020

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet. obycz., 2024
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Król - serial kostium., 2020
23:40 Człowiek z magicznym pudełkiem - fab., Polska, 2017. Dotknięty zanikiem pamięci bohater musi zacząć swoje życie od nowa.
01:35 O mnie się nie martw - serial kom., 2019
02:35 Jestem najlepsza. Ja, Tonya - biograficzny, dramat sportowy, USA, 2017 ●

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interw.
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 B&B love - program rozrywkowy
21:30 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show
22:35 Morderczynie - miniserial, Polska
23:35 Kac Vegas III - kom., USA, 2013
01:45 Detektyw - miniserial, USA
03:00 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
03:35 Szpital - program obycz.
04:40 Uwaga! - program interw.
05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Dochodzi do brutalnego zabójstwa internetowej reporterki śledczej. Modus operandi wskazuje, że sprawa może mieć związek z psychopatycznym zabójcą...
13:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rożdanie - serial krym.
20:20 MEGA HIT - Wojna o jutro - SF, akcja, USA, 2021
23:25 Wpół do śmierci 2 - sens., USA, 2007
01:25 Conan barbarzyńca - sens., USA, 1982
04:00 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleshopping TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:45 Tamte lata, tamte dni - Janusz Olejniczak - magazyn
07:20 Dziką muzyką - Basy znad Prosnego - magazyn
07:50 Podróże z historią - Turniej o róg królowej - dok., Polska, 2016
08:30 Od ucha do ucha - Baśnie z piasku - Złota rybka - serial, Ukraina, 2017
09:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z fajerwerkami - western, USA, 1959
10:05 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - koncert, 1994
11:00 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - widowisko
11:50 Dokument.pl - Nadal wracam. Portret Ryszarda Krynickiego - dok., Polska, 2015

13:05 Hydrozagadka - komedia kryminalna, Polska, 1970
14:25 Retro kino - 14 lipca - komedia, Francja, 1933
16:10 Chłopi - serial, Polska, 1972
17:15 Hala odlotów - talk-show
18:15 Portrety - Maestro włoskiego plakatu - dok., Włochy, 2020
20:00 Pociąg do Hollywood - kom., Polska, 1987
21:50 Scena muzyczna - Kwaśny Deszcz - koncert, 2020
22:50 Serpico - fab., USA, Włochy, 1973
01:10 Więcej niż fikcja - Grona gniewu. Upiory Ameryki - dokument, Franc., 2019
02:20 Kino nocne - Pułapka - sens., Polska, 1997

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Więzienie opuszcza były policjant który za wszelką cenę próbuje zemścić się na Caitlin za udział w jego aresztowaniu.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Dochodzi do napadu na bank. Podczas pościgu za rabusiami, na autostradę niespodziewanie zostaje wypchnięta z samochodu młoda kobieta...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, 2008
13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Roman zamyka drzwi do lombardu, kiedy podbiega do niego zdyszana kobieta. Błaga Romana, żeby jeszcze sprzedał jej telefon...
20:00 Teoria chaosu - akcja, Kan., 2005
22:10 Anna - akcja, Franc., USA, Kan., Rosja, 2019
00:25 Sztuka zbrodni - akcja, Wlk. Bryt., USA, 2020
02:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:45 Menu na miarę - program kulinarny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:05 Szkoła - Maturzysta Tomek Piliński nie może pogodzić się z odrzuceniem przez Natalię Fornal. Chłopak postanawia...
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Do szpitala dociera Damian Huczek, którego przyjmuje dr Dominika Gajda. 30-latek właśnie wrócił z wczasów w Egipcie, gdzie na targu kupił dziesięć pajaków...
13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny

17:55 Szpital - Pacjentem doktora Wojciecha Jarosza jest 38-latek, który ma problemy z sercem. Jego żona wciąż go zdradza, a gdy porzucają ją kolejni kochankowie wraca do rodziny...
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy
22:00 Lejdis - komedia, Polska, 2008
00:55 World Trade Center - obycz., USA, 2006
03:35 Mówię Wam - program magazyn
04:10 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:30** Miłość za wszelką cenę **22:30** Pamiętniki z wakacji - serial obycz. **23:30** Mściciel z Wall Street **01:35** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:35** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** SuperLudzie **05:30** Teleshopping TV Okazje

TV Trwam

09:15 Słowo życia **09:20** Mateczniki Polskości **09:30** Moja katolicka rodzina **09:55** Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Warto być ojcem **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry **13:10** Tu był Prymas - Kardynał Wyszyński w Studzienicznej **13:30** Msza św. **14:30** 20 czerwca, 1941 roku **15:00** Góra św. Michała **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:15** Spotkanie Rodziny Radia Maryja **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Historia **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Z wędką nad wodę **22:30** Filmowe Życiorysy **23:20** Leśne rzeki

WTOREK • 17 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacja 38 - serial kostiumowy
08:45 Ranczo - serial obycz., 2009
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedynce - Camargue - dok., Franc., 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:05 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:10 Orleża. Grodno, 39 - dram. historyczny, 2022
01:00 Wojny przyszłości. Autonomiczna broń i sztuczna inteligencja - dok., Franc., 2022
02:00 Eiffel - fab., Franc., 2021
04:00 Ines, pani mej duszy - serial, Chile, Hiszp., 2020

TVP 2

04:40 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2022
06:25 Kto uwierzy i ochrzczony zostanie - reportaż
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Mamaland - talk-show
11:55 ZdroWY Plan In vitro. Szansa na rodzicielstwo - magazyn medyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Król - serial kostiumowy, 2020
23:45 Szczęście świata - obycz., Polska, 2016
01:35 Midway - dram. wojenny, USA, Chiny, 2019
04:05 Rozbite marzenia, 1918-1939 - dokument fabularyzowany, Austria, Niemcy, 2017

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interw.
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz.
20:50 B&B love - program rozrywkowy
21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
22:35 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Morderczynie - miniserial, Polska
01:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:25 Szpital - program obycz.
03:25 Uwaga! - program interw.
03:45 Nauka jazdy - reality show
04:20 Recepta na stary dom
04:45 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Nad Wisłą zostają odnalezione zwłoki nastolatki. Okazuje się, że dziewczyna obracała się w potencjalnie niebezpiecznym środowisku artystycznym
13:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - prog. inf.
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rożdanie - serial kryminalny
20:10 Siły Specjalne - reality show
21:50 Życzenie śmierci - sens., USA, Kan., 2018
00:10 Resident Evil: Zagłada - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, Australia, 2007
02:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleshopping TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:45 Tamte lata, tamte dni - Wiesław Ochman - mag.
07:20 Dziką muzyką - Kujawska Atlantyda - magazyn
08:00 Tarcza ukryta w górach - dok., Polska, 2016
08:40 Informacje kulturalne
09:05 Chłopi - serial, 1972
10:10 Homokowie na urlopie - kom., Czechosłow., 1972
11:50 Maestro włoskiego plakatu - dok., Włochy, 2020
13:40 Dobry tytuł - magazyn literacki
14:15 Ósmy dzień - dram., Franc., Belgia, 1996
16:25 Przekładaniec - kom., Polska, 1968
17:15 Chłopi - serial, 1972
18:15 Wystawa Marii Pinińskiej-Bereś - reportaż
18:50 Komeda - muzyczne ścieżki życia - dok., Niemcy, Polska, Szwajc., 2009

20:00 Teatr Telewizji - Tama - spektakl, 2004. Rzecz rozgrywa się w pubie na prowincji. Jego właściciel i stali bywalcy to starzy kawalerowie. Nie mają wiele pracy, więc godzinami przesiadują w pustawym lokalu...
21:40 Lekkie obyczaje - Spragnieni miłości - dram., Hong., Franc., 2000 ●
23:30 Nocny dokument - Botero - dok., Niemcy, 2008
01:10 Pociąg do Hollywood - kom., Polska, 1987
03:00 Nadal wracam. Portret Ryszarda Krynickiego - dok., Polska, 2015
04:10 Dobry tytuł - mag. lit.
04:50 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - W jednym z banków dochodzi do napadu. Na miejscu od razu zjawiają się Nash i Joe.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Po niebezpiecznym pościgu na autostradzie, Semir i Alex zatrzymują kierowcę, który przekroczył prędkość. Okazuje się nim...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, 2008
13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial kryminalny
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Atomic Blonde - akcja, USA, 2017. Pewnego dnia agentka Lorraine zostaje samotnie wysłana na niebezpieczną misję w Berlinie. Podczas niej, musi odnaleźć...
22:10 9 kul - akcja, USA, 2021
00:05 Podróże z diabłem - akcja, USA, 2019
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:05 Szkoła - Alicja Krupińska z 7c chce zmienić świat na lepszy. Pomaga innym i liczy na to, że koledzy się do niej przyłączą.
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - Detektywi razem z policją poszukują 18-latkę, uprowadzonego z firmy jego ojca. Chłopak jest przetrzymywany w nieznanym miejscu. Rozpoczyna się wyścig z czasem
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Na oddział ratunkowy przychodzi 37-letnia Magdalena Tomalska. Kobieta od rana źle się czuje, ma duszności i boli ją lewy bark.
13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Mroczna dzielnica - sens., USA, 2001. Detroit. Tutejszy policyjny magazyn należy do najlepiej strzeżonych miejsc w mieście, a jednak właśnie stąd znika kilkadziesiąt kilogramów narkotyków.
23:15 Wizyta - horror, USA, 2015
01:15 Hotel Paradise - reality show
02:15 Prawdziwy horror - serial
03:15 Druga strona medalu - talk-show

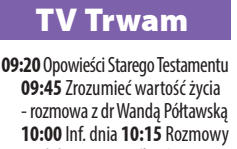
TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:30** Miłość za wszelką cenę **22:30** Pamiętniki z wakacji - serial obycz. **23:30** Uprawdzenie - sens., Chiny, 2019 **01:35** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:35** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** SuperLudzie **05:30** Teleshopping TV Okazje

TV Trwam

09:45 Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy **10:45** Zew natury **11:05** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Republika Pawłowska **12:55** Ukryci w łonie Matki **13:30** Msza św. **14:30** Pustynia Boga **15:00** Katownie Praskie **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Jestem mamą **16:25** Przyroda w Obiektywie **16:40** Zdrowie z Bożej Apteki **16:55** Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie **17:10** Prosto o gosp. **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:55** Poczet Wlk. Polaków

ŚRODA • 18 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Tchnienie - na tchnienie - Krzysztof Klimek - mag. 08:00 Akacja 38 - serial, 2016 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Camargue - dok., Franc., 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	05:35 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Program gminy żydowskiej 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Projekt: Nadzieja - rep. 11:45 Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet.	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 B&B love - program rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program krym. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - paradok. 11:30 Gliniarze - Dochodzi do porwania Roberta Szwarcza, szefa Centralnego Biura Policji. Sprawcy domagają się okupu. 13:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy	06:15 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Ryszard Karczykowski - magazyn 07:10 Dzika muzyka - Wiejskie Kluby Tańca - magazyn 07:45 Śląsk nieoczywisty - dok., Polska, 2017 08:30 Bez kompromisu - wystawa Marii Pinińskiej-Bereś - reportaż 09:05 Chłopi - serial, 1972 10:05 Ośmiy dzień - dram., Franc., Belgia, 1996 12:10 Komeda - muzyczne ścieżki życia - dok., Niemcy, Polska, Szwajc., 2009 13:35 Wniebowzięci - film TVP, 1973 ● 14:35 Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - magazyn obyczajowy 15:15 Pasażerka - dram. psych., Polska, 1963 16:30 Czarna suknia - dram., Polska, 1967 17:30 Chłopi - serial, 1972	06:00 Nash Bridges - Ku zaskoczeniu policjantów, jednostka zostaje rozwiązana. To jednak nie koniec niespodzianek dla Nasha... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Alex i Semir prowadzą pościg na autostradzie. Niespodziewanie do pościgu dołącza jeszcze Lamborghini... 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, 2008 13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:05 Szkoła - Nowa uczennica licealnej klasy 2a, Asia Krzemińska niedawno miała wypadek i przeszła poważną operację kręgosłupa. 07:00 Szpital - program obycz. 08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Karetka przywozi poparzonego 40-latkę, który uratował z pożaru 11-letniego syna sąsiadów. 13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:30 Dziedzictwo. Hereditary Love Island. Wypada miłości - reality show 03:20 Jaś Fasola radzi - serial kom. 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky
							
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial, 2016 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:25 Korona królów. Jagiellonowie 20:55 Piłka Nożna: Liga Mistrzów - 1 kolejka 23:05 Bóg zemsty - thriller, USA, 2010 01:00 Magazyn Ekspresu Reporterów 02:05 Więcej niż wszystko - fab., USA, 1987 03:50 Ines, pani mej duszy - serial, Chile, Hiszp., 2020	19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:35 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 20:45 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 23:00 Księżę z innej bajki - obycz., USA, 2023. Wydaje się, że Eliza Sloane prowadzi wspaniałe życie, jakie tylko można sobie wymarzyć. Jest zdolna, niezależna, odnosi sukcesy. Nie ma jednak szczęścia w miłości. 00:40 Krok od Nieba - serial kryminalny, Włochy, 2011 02:45 Droga do czekolady - dok., USA, 2021	19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 B&B love - program rozrywkowy 21:30 Top Model - reality show 23:05 Klara - serial, Polska 00:15 Wszyscy moi przyjaciele nie żyją - kom., Polska, 2020 02:20 Superwizjer - magazyn reporterów 02:55 Szpital - program obycz. 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdzienie - serial kryminalny 20:10 Moja Mama i Twój Tata - reality show 21:50 Chłopa nie płaczą - kom., Polska, 2000 00:00 Zawisze - kom., USA, Australia, 2004 02:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzaky TV Okazje	18:30 Informacje kulturalne 18:55 Reżyserzy - Barry Levinson - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 Na wschód od Hollywood - Pogarda - obycz., Włochy, Franc., 1963 21:50 Legendy Rocka - Nowa fala - Epoka Phila Spector - dok., Wlk. Bryt. 23:00 Informacje kulturalne 23:25 Spragnieni miłości - dram., Hongkong, Franc., 2000 ● 01:20 Porozmawiaj z nią - dram., Hiszp., 2002 03:20 Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - magazyn obyczajowy 03:55 Komeda - muzyczne ścieżki życia - dok., Niemcy, Polska, Szwajc., 2009 05:00 Teledyski	16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Ocean ognia - akcja, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Franc., 2018. Kapitan Joe Glassa dowodzi amerykańskim okrętem z napędem atomowym, który wkrótce dociera do miejsca, zatonięcia rosyjskiej łodzi podwodnej. 22:20 Krytyczna godzina - akcja, Wlk. Bryt., USA, 2019 00:15 Hurt Locker. W pułapce wojny - akcja, USA, 2008 03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial	20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Wielki Mike - obycz., USA, 2009. Michael Oher, czarnoskóry chłopiec z bardzo biednej rodziny zostaje zaadaptowany przez białą bogatą rodzinę. Dzięki wsparciu nowych rodziców, Michael zaczyna dobrze się uczyć i robić karierę w sporcie 23:40 Szybko i wściekle - sens., USA, 2009. Dominic Toretto uciekł do Meksyku i tam mieszka już od ośmiu lat. Musi jednak wrócić do Los Angeles... 02:00 Hotel Paradise 03:00 Prawdziwy horror - serial 04:00 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Tam Ktoś jest! 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto z gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 NZS Buntownicy 12:55 Promień z Fatimy 13:30 Msza św. 14:30 Lubieszów 15:00 Brat Kalikst z Poczekajki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Komańcza w duchu Prymasa 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści Starożytności 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apeli Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Bawer - Moja Walka 23:05 Kaplan i mistrz

CZWARTEK • 19 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rehabilitacja ciała i serca - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial, 2016 08:45 Ranczo - serial obycz., 2009 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 To się oplota - magazyn 12:55 Park Narodowy Masai Mara - Sanktuarium kotowatych - dok., Franc. 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:25 M jak miłość - serial obyczajowy, 2022 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Wspólny dom - magazyn literacki 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022 16:00 Koło fortuny - teleturniej	05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 B&B love - program rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program krym. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - W podwarszawskiej wsi dochodzi do porwania mężczyzny. Zostaje on szybko odnaleziony - ktoś brutalnie go okaleczył. Prowadzący sprawę, Adam i Ewa ustalają, że... 13:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy	06:15 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Andrzej i Jacek Zieliński - magazyn 07:25 Podróż z historią - Na torach historii - dok., Polska, 2016 08:05 Wanda Czelkowska - reportaż, 2018 08:40 Którędy po sztukę - magazyn 09:05 Chłopi - serial, 1972 10:05 Był sobie pies 2 - kom., USA, 2019 12:05 Reżyserzy - Barry Levinson - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:05 Cud nad Wisłą - dokument fabularyzowany, 1921 14:10 Bez kompromisu - wystawa Marii Pinińskiej-Bereś - reportaż 14:50 Samuraj i kowboje - western, Franc., Hiszp., Włochy, 1971	06:00 Nash Bridges - Nash i Joe ścigają trzech zbiegłych udział w konkursie 08:00 Kobra - oddział specjalny - Alex prowadzi pościg za przestępcami, którzy obrabowali bank... 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, 2008 13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - Kiedy studentka Ewa Zadra idzie na zajęcia przez park, z krzaków nagle wyskakuje mężczyzna, który zaczyna się przed nią obnażać... 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny	05:05 Szkoła - Licealistka z 1d, Patrycja Zawojka wzięła udział w konkursie fotograficznym, w którym nagrodą jest profesjonalny aparat... 07:00 Szpital - program obycz. 08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - 40-letni Paweł Dyk przywozi do szpitala 5-letnią córkę i 8-letniego syna. Dzieci od kilku godzin wymiotują i są bardzo osłabione. Mężczyzna nie wie, że zatrąfił się muchomorem... 13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obyczajowy 23:35 Borys - sensacyjny, Polska, 2021. Borys trochę przez przypadek zaczyna pracować dla Wincenza, kierującego grupą przestępczą...
							
17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial, 2016 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:05 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Warszawa: miasto podzielone - dok., 2019 00:25 Profilanka - serial krym., Polska, 2024 01:25 Bóg zemsty - thriller, USA, 2010 03:20 Ines, pani mej duszy - serial, Chile, Hiszp., 2020 04:15 Rzeczpospolita Nieodbudowana. Warszawa - dok., 2021	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 21:50 Krucjata - Znak bliźniat - serial krym., Polska, 2024 22:40 Informacje kulturalne 23:00 Hala odlotów - talk-show 23:50 Podły, okrutny, zły - fab., USA, 2019. Wstrząsająca historia Teda Bundy'ego, jednego z najkrwawszych seryjnych morderców w historii USA. 01:50 W trybach zbrodni - serial krym., Szwecja, 2019 03:45 Rodzinka.pl - serial kom.	20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 B&B love - program rozrywkowy 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:35 Polityka - kom., Polska, 2019 01:20 Detektyw - miniserial, USA 02:40 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:40 Uwaga! - program interwencyjny 04:00 Nauka jazdy - reality show 04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Lepsza Polska - program publicyst. Doroty Gawryluk 19:25 Sport; Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdzienie - serial kryminalny 20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:15 Przyjaciółki - serial obycz. USA, 2018. Gdy adoptowany syn Joyce Smith, John, wpada do lodowatej wody na zamrażonym jeziorze w Missouri, wszystko wydaje się stracone. Lecz Joyce nie poddaje się...	16:55 Chłopi - serial, 1972 18:00 Którędy po sztukę - magazyn 18:15 Wanda Czelkowska - reportaż 18:50 Esencja nastroju - dok., Polska, 2006 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Wstęp do filmu - Dobry, zły i brzydki 21:05 Czwartkowy klub filmowy - Dobry, zły i brzydki - fab., Włochy, Hiszp., 1966 00:10 Serialowa nostalgia - Matylda - serial kostiumowy, 2024 01:10 W kręgu zła - film kryminalny, Franc., Włochy, 1970 03:45 Kino nocne - Atak paniki - kom., Polska, 2017	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Jak upolować faceta - kom., USA, 2012. Stephanie Plum to 30 letnia rozwódka bez grosza przy duszy. Szukając nowej pracy, prosi kuzyna Vinniego, by dał jej szansę zarobić szybką gotówkę jako łowca nagród. Jej pierwszym złeczeniem jest schwytanie lokalnego policjanta... ● 21:50 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - obycz. 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Siostry - kom., USA, 2015. Dwie dorosłe siostry chcą urządzić ostatnią imprezę, zanim ich rodzice sprzedadzą rodzinny dom. 23:30 Mamma mia - film musical, USA, Niemcy, Wlk. Bryt., 2008 01:55 Hotel Paradise - reality show 02:55 Prawdziwy horror - serial paradokumentalny 03:55 Druga strona medalu - talk-show 04:30 Druga strona medalu - talk-show	09:20 Opowieści Starożytności 09:45 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzną 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykłady z konferencji „W obronie państwa prawa” 12:35 Wyrwani z ulicy 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Droga ks. Bosco 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apeli Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Znakomicie poradziś sobie z porządkami i to w prawie każdej dziedzinie. Najtrudniej będzie przekonać się, że trzeba coś zmienić i coś zacząć od nowa. Jednak, gdy, co prawda niechętnie, ale zdecydujesz się, sprawa stanie się bardzo prosta. Przy okazji dokonasz szeregu zaskakujących odkryć. Odnajdą się zagubione dokumenty, listy czy zdjęcia. Poznasz wiele sekretów własnych i rodziny.

Byk

Nie przypisuj niemożności spełnienia marzeń brakowi pieniędzy. Gdyby na czymś Ci bardzo zależało, na pewno byś je zdobył. Najwyższa pora wyrwać się z ograniczającego Cię kokonu niemocy. Pora przypomnieć sobie, że jesteś człowiekiem czynu i urodzonym wojownikiem. Niepotrzebnie zamykasz się i odcinasz od ludzi. Trzeba zmienić kierunek i wyruszyć do ludzi. Potrzebujesz ich.

Bliźnięta

Jeżeli pojawią się zaproszenia na imprezy u różnych ludzi, nie odmawiaj, koniecznie skorzystaj. Nie tylko spełnisz powinność towarzyską, ale tak też świetnie spędzisz czas i poznasz nowych ludzi. Jasne, że wydasz trochę pieniędzy na prezenty, ale też odświeżysz wreszcie własną garderobę i zyskasz radość z posiadania czegoś nowego. Przecież lubisz ładnie się ubrać i podobać się ludziom...

Rak

Nadchodzi pora podjęcia ważnych decyzji. Dla swojego dobra i innych – nie zwlekaj. Osoby, których to dotyczy, od Ciebie uzależniają swoją przyszłość. To dobry moment, tylko trzeba dużej odwagi, aby przyspieszyć ważne rozstrzygnięcia. Jesteś mądry i cieszysz się autorytetem. Zrobisz to z dużym wyczuciem i odpowiedzialnością. Nie obawiaj się, nie skrzywdzisz żadnej ze stron.

Lew

Czeka Cię ważna rozmowa z partnerem. Nie spodoba Ci się jego sposób zarządzania pieniędzmi. Twoim zdaniem robi to zbyt lekkomyślnie, narażając Was na zagrożenia finansowe. Jednak weź pod uwagę, że jego wydatki dotyczą waszych wspólnych celów i partner korzysta z sezonowych przecen, promocyjnych okazji, itp. Doskonale te sytuacje wypłuje, o czym często nie masz pojęcia.

Panna

Możesz być zaskoczony swoistym atakiem ze strony współpracowników. Zarzuty będą uzasadnione, a pytania docieklive. Nie oburzaj się. Przynajmniej dowiesz się, co w trawie piszczy. Poza tym będziesz miał okazję wyjaśnić wszelkie nieporozumienia i wskazać cele swoich działań. Nie unikaj trudnych rozmów. One wreszcie oczyszczą atmosferę i być może przywrócą dawną równowagę.

Waga

Staniesz wobec problemu rozwiązania ważnego, życiowego dylematu. Początkowo będziesz unikał jakiegokolwiek zaangażowania. Jednak przymuszony okolicznościami, zajmiesz się wreszcie sprawą. Te nowe zajęcia okażą się bardzo inspirujące. Wzrośnie zainteresowanie Twoją osobą i pojawi się podziw dla Twoich umiejętności. Skoro już zacząłeś – rozwijaj się dalej.

Skorpion

Gonitwa myśli nie pozwoli Ci spokojnie spać. Chociaż decyzje do podjęcia będą całkiem miłe, to jednak trochę Cię pomeczą. Dom czy mieszkanie? Na wsi czy w mieście? Jaka okolica i powierzchnia? No i meble, wyrzucić i kupić nowe czy zostawić? W końcu z Twoich rozterek wyłoni się całkiem miły obraz. Nie będziesz żałował minionej burzy mózgu, bo koniec końców przyniesie sensowne rozwiązania.

Strzelec

Przed Tobą dobra passa. Pojawiają się świetne okazje dodatkowego zarobkowania. Prawdopodobnie poleci Ci osoba zadowolona z Twoich usług. Propaganda szeptana zadziała na Twoją korzyść. Dzięki temu na jakiś czas będziesz mógł zapomnieć o codziennych kłopotach finansowych. Nadal dbaj o dobry wizerunek – jak widzisz – to procentuje.

Koziorożec

Młoda osoba pozostająca z Tobą w bliskich relacjach przedstawi Ci zarzuty podważające Twoją rolę w rodzinie. Wasze nieporozumienie trudne będzie do wyjaśnienia ze względu na zupełnie różne punkty widzenia. Przeprowadzicie wiele rozmów, wysłuchacie mediatorów, ale wzajemne wrogi nastawienie pozostanie. Twój początkowy spokój przerodzi się w poczucie krzywdy i żal.

Wodnik

Zostaniesz wręcz zasypywany obowiązkami w pracy. Na szczęście niespodziewanie pojawi się ktoś, kto chętnie Ci pomoże. Bardzo się ucieszysz, a współpraca będzie przebiegać wzorowo. Dzięki temu zdążysz uporać się z obowiązkami na czas. Ocena Twojej pracy będzie bardzo pozytywna, a Ty będziesz mógł pomyśleć o odpoczynku. Przełożeń sami zaproponują Ci urlop.

Ryby

Nawet nie myśl o tym, żeby winy czyjeś i własne przypisać partnerowi. Nie hoduj w sobie poczucia krzywdy i złości. Z tego powodu pojawi się irytacja, która obejmie najbliższe Ci osoby. Opanuj negatywne uczucia, zanim przerodzą się w kłótnie i wzajemne obwinianie się. Wszyscy w rodzinie opowiedzą się za zakopaniem toporów wojennych. Ty też dąż do zgody, nie ociągaj się.

kółko fortuny nr 37

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz.

12.30 pod numer **52 334 88 88**. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyślił w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria:

Morski podróznik

A	E		A
---	---	--	---

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie kółka nr 36 „Klimatologia” (dział geografii fizycznej).

nagrodę wygrywa:

Halina Borowa z Tucholi

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

Rozwiązanie krzyżówki nr 36 „Pióro jest ostre, a papier cierpliwy”.

nagrodę wygrywa:

Jan Przytarski z Legbąda

– 50 zł ufundowane przez sklep motoryzacyjny Zbigniewa Tomaszewicza z Tucholi

Nagroda do odebrania w redakcji.

krzyżówka nr 37

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- 1) chorobliwe rozszerzenie żyły
- 4) pewność siebie, śmiałość
- 5) straż, posterunek
- 6) o człowieku zgryźliwym, zgorzkniałym
- 11) potężne wylądowanie elektryczne
- 14) mniej niż łódź
- 15) stop żelaza z węglem i innymi pierwiastkami
- 16) dłuższa sierść u konia na tylnej części głowy
- 17) roślina warzywna, bania
- 18) dawniej: siedziba, osiedla
- 21) piąta planeta Układu Słonecznego
- 25) narzędzie do ręcznego młócenia zboża
- 27) zamilowanie do czegoś, upodobanie
- 28) przyrząd geometryczny
- 29) berbec
- 30) pozostałość po ścięciu drzewa
- 31) ryba z rodziny lososiowatych

PIONOWO:

- 1) ptak lub dźwieg
- 2) wojskowy szpital polowy
- 3) ptak z rodziny sokołów
- 7) lewatywa
- 8) resztki zniszczonych budowli
- 9) zwalony pień drzewa
- 10) pogląd, opinia
- 11) krótkie wiosło
- 12) reakcja na coś
- 13) psotnik, łobuziak
- 18) koń maści ciemnosiwiej
- 19) danie podawane na koniec posiłku
- 20) wrota
- 22) gatunek zboża
- 23) dawniej: zabawy, gry
- 24) uczucie pieczenia w przełyku
- 25) izba klasztorna
- 26) niepomysłny zbieg okoliczności

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie – przysłowie ludowe.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. **12.00** pod numer **52 334 88 88**. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzcy/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzcę/zwyciężkę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Pracownika do pracy przy dachach i przy murarce przyjmę, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175
- Zatrudnię kierowcę kat. C+E z doświadczeniem w transporcie międzynarodowym, wyjazdy głównie Polska – Niemcy. Wyjazdy tygodniowe. Zestawy ciągnik+naczepla-plandeka. Zjazdy w każdy weekend do domu, 604-272-400
- Zatrudnię pracownika budowlanego z doświadczeniem, praca w Tucholi, 604-612-437

nieruchomości

Sprzedam

- Dom w Raciążu blisko jeziora, 220 m², działka 958 m², 799.000 zł, 720-223-322
- Dom w stanie deweloperskim w Cekcynku, 128 m², 5 pokoi, działka 680 m², 600.000 zł, 720-332-233
- Dom w Tucholi – Rudzkiem Moście, 140 m², działka 1470 m², dwa garaże, 650.000 zł, 535-921-628
- Działka 108 w Żalnie, gmina Kęsowo, o pow. 600 m², przy ul. Nogalskiego, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowy, 0048 575-675-079
- Działka ok. 350 m², uzbrojona (prąd, gaz, woda, kanalizacja, deszczówka), centrum Tucholi, 601-413-352
- Działka rekreacyjna z pozwoleniem na budowę, w Cisnach, o powierzchni 4200 m², 70.000 zł, tel. 698-616-553
- Działka z przeznaczeniem wielofunkcyjnym, położona w Kiepinie, pow. 8300 m², 504-928-006
- Działki z dostępem do jeziora, 3000 m², 50 zł/m², 512-551-865
- Mieszkanie spółdzielcze, własnościowe, 37,9 m², parter, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój, ul. Piastowska, Tuchola, 507-551-969
- Mieszkanie w bloku 47 m², Białowieża, parter + garaż + mała działka, 140.000 zł do negocjacji, 577-562-073, 668-667-685

Kupię

- Ziemię rolną kupię, może być z budynkami, 888-047-905

Oddam w najem

- Kawalerka 35 m² w Tucholi, 609-301-803
- Mieszkanie w Tucholi, 75 m², kamienica – parter, wyposażone, odnowione, sprzedam lub wynajmę, 697-322-335
- Mieszkanie w Tucholi, osiedle Heban, 1 pokój, 26 m², 660 zł plus opłaty, 720-093-093

- Tuchola. Osobę pracującą na pokój umeblowany przyjmę, z dostępem do kuchni i łazienki, tel. 781-546-139

kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wycena gratis, tel. 660-665-965
- Przyczepę kempingową w każdym stanie kupię, 662-157-014
- Skupujemy bydło: byk do 13 zł/kg, jałówka do 12,50 zł/kg, krowa do 10,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635

różne

- Biuro Partnersko-Matrymonialne Serduszka Dwa, oferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00, tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja poddaszy, budowy mieszkań A-Z, remonty, docieplanie elewacji, zabudowa poddaszy, g-k, regipsy, szpachlowanie, malowanie, pokrycia dachowe, wolne terminy, 736-792-828
- Adaptacja poddaszy, kompleksowe wykończenie wnętrza (płyty karton/gips, gładzie, malowanie, układanie paneli/płytek, sufity podwieszane, stawianie ścianek działowych, elewacja zewnętrzna (malowanie), 725-530-485
- Budowa domów i innych budynków, prace ciesielskie i dekarские, usuwanie przecieków, murowanie kominów, naprawy dachów, modernizacja poddaszy, tel. 603-674-175
- Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, 508-186-179
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Docieplanie budynków, elewacje, pomoc w dofinansowaniu w programie „Czyste Powietrze”, montaż pieców zgazowujących drewno, fotowoltaika, budowa domów, 603-674-175
- Elektryk, 602-338-356

- Grzanie papy termozgrzewalnej oraz usługi ogólnobudowlane, 793-481-106

- Grzanie papy termozgrzewalnej, dachy płaskie, balkony, tarasy, usuwanie przecieków, orynnowania, obróbki blacharskie, naprawy dachów i inne prace dekarские, 725-530-485
- Koszenie kukurydzy na ziarno, 692-259-727
- Profesjonalne mycie dachów, elewacji i kostki brukowej, tel. 791-815-468
- Świadczę usługi podnoszenia oraz klejenia nagrobków, odnawianie liter nagrobkowych oraz układanie kostki przy nagrobku, tel. 780-749-404

motoryzacja

Sprzedam

- Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52)332-46-98, 605-112-448
- BMW X1 1.9 D (2010), 36.800 zł, 604-972-088, 693-394-663
- Citroen C2 1.4 D (2003), 234.000 km, niebieski, mało pali, klimatyzacja, zarejestrowany, użytkowany, idealny na dojazd, 2800 zł, 663-429-711
- Motocykl honda shadow 1100 cm³ (1994), 722-318-113
- Peugeot 307 SW 1.6 (2006), po wymianie filtrów, oleju i hamulców, stan bdb., 608-064-590
- VW golf (2012), VW touran (2016), 787-870-913
- VW golf V (2006) 1.9 TDI, 5-drzwiowy, zarejestrowany w kraju, aktualne OC i przegląd, stan bdb., 9700 zł, 662-157-014

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skorodowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- Astrę, audi, BMW, citroena, corse, polo, ibizę, leona. pasata, golf, sharana i inne auta w każdym stanie kupię, 798-132-548
- Auta osobowe, dostawcze, w każdym stanie. Chcesz sprawnie i szybko sprzedać auto – dzwoń lub pisz, 662-157-014
- Części do starych motocykli i motorowerów – WSK, SHL, WFM, simson, komar, romet, motorynka, również całe motocykle i motorowery, 662-157-014

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Byśl:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Motocykle, motorowery, skutery, quady, całe i do remontu oraz przyczepę kempingową kupię, 662-157-014
- Pojazdy z czasów PRL-u, fiat 126p, fiat 125p, żuk, nysa, WSK, WFM, SHL, komar, romet, motorynka, również części, 798-132-548

sprzedaż

- Baloty 130, 24 szt., słoma 130, 100 szt. Kupię rozrutnik 3-4 t, dźwigary 10x12x12 m, 880-147-001
- Beł słomy i siana, pszenżyto, pszenica, jęczmień, 601-413-352
- Betoniarka, C-360, C-355 z turem, wywrotki D-47, D-35, rozrutnik 2-osiowy, samobieżająca, kostkująca polska, przetwarzająca zgrabiarkę, plug, wały posiewne, kosiarki rotacyjne, 886-128-423
- Blacha odpadowa nowa, blachodachówka trapez gładka, od 20 zł/m², 512-551-865
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, odsadki, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508
- Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645
- Drewno opałowe i kominkowe, sucha sosna, czeremcha, atrakcyjne ceny, 797-286-820
- Drewno opałowe suche, porąbane, przeważnie olcha, 250 zł/m³, 512-551-865

- Drewno opałowe, 603-466-465
- Drewno opałowe, gałęziówka, suche, pocięte, tel. 513-951-086
- Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859
- Drewno opałowe, suche wałeczki, w całości lub pocięte, od 130 zł, możliwość dowozu do klienta, więcej informacji pod numerem 695-684-175
- Drewno opałowe, workowane, rozpałkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, cięcie, 509-161-734
- Gęsi żywe, tuszki, okrasa, 506-154-156
- Gołębie garlache pomorskie, likwidacja hodowli, 785-076-622
- Gorczyca, 887-887-594
- Groch ozimy, czyszczony, do siewu, na poplon, 10% peluchy, 1,50 zł/kg, 888-292-754
- Jałowice cielne, 5 szt., 600-743-094
- Kombajn fortschritt E512, przyczepa zbierająca jugosłowiańska 2, 507-242-633
- Króliczki miniaturowe 8-tygodniowe, piękne, puchate, szukają nowego domku, piękne umaszczenie, gotowe do odbioru, Tuchola, 787-449-342
- Kukurydza na pniu, 1,2 ha, Wielki Mędomierz, 886-811-278
- Kurczęta brojlery, odchowane, 4-tygodniowe, 14 zł/szt., sprzedaż 18-21.09., transport gratis, tel. 886-762-103

informator medyczny

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek 17.00-20.00**
tel. 52 33 433 44

GABINET PRYWATNY

dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

auris med **BADANIA SŁUCHU**
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr Nikolai Kielbratowski
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

Osoby związane ze służbą zdrowia,
które chcą zareklamować swoje usługi
i zaistnieć w naszym powiatowym
„Informatorze medycznym”,
prosimy o kontakt z redakcją
– tel. 52 33 630 50.

- Kurczęta brojlery, waga od 2,5 do 3 kg, cena 8,50 zł/kg, sprzedaż 15-19.10, transport gratis, tel. 886-762-103
- Kurki młode, nioski; kaczk: mulard, pekin; gęś: kubańska, kołudzka, landes, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 500-300-806
- Kurki odchowane 18-tygodniowe i 24-tygodniowe, zamówienia wrzesień, październik, listopad, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki odchowane rossa, 18- i 22-tygodniowe, zamawiać na 28 września, Lubiewo, ul. Hallera, 601-304-239
- Kurki: rosa, tetra, zielononóżki; kaczk: gęsi, indyki w ciągłej sprzedaży, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 784-909-308
- Lawety do słomy różnej długości, kapitalne remonty przyręcz, 889-621-334
- Opony letnie, zimowe 15", 16", 17", telefony, ciśnieniomierz lekarski, części do kotła na ekogroszek, aparaty, grzejnik olejowy, zlewozmywak granitowy, 787-870-913
- Owies bingo, niedesykowany, 10 ton, jęczmień, pszenżyto, łubin gorzki karo, mól żliwość workowania, ziemniaki jadalne denar, tel. 887-606-301
- Owies, siano w kostkach dobrej jakości, 789-392-969
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Pług 4-skibowy unia gruziack, dokładki do rozrzućnika do kisonki 3,5-tonowego, śrutownik kamienny, obciążniki do ursusa pod zaczep do 914-1224, 662-326-238
- Prosięta odsadzone, ziemniaki jadalne. Kupię zboże, 500-340-889
- Przyczepa rolnicza, opryskiwacz 600-litrowy, 692-739-091
- Pszenżyto ozime czyszczone, gotowe do siewu, 695-557-334
- Rowery holenderskie, niemieckie, polskie, nowe, używane, elektryczne, damskie, męskie, dziecięce, duży wybór, raty, gwarancja, Tuchola, ul. Karasiewicza 3, 787-449-342
- Siano kostka, 8 zł, tel. 506-638-552
- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, produkcja siatki, panele ogrodzeniowe, akcesoria do montażu, możliwość montażu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Siewnik poznaniak 2,7 m, rozsiewacz nawozu sipma N-049/1, sprężarka 2-tłokowa alup HL-kompressor, silnik 7,5-kilowatowy, 1460 obrotów, tylny most C-360+zwolnice, 889-682-443
- Silnik S301, opony 1200x20, stół do rzepaku do bizona, przyczepa kogel sprzedam lub zamienię na agregat talerzowy z hydropakiem, 667-255-043
- Ziemniaki jadalne, 884-195-028
- Ziemniaki michalina, bez nawozów sztucznych, żółte, na oborniku, smaczne, 1,60 zł/kg. Mól żliwy dowóz. Knieja, 665-023-017

Niezwykła atrakcja w Lubiewicach:

Labirynt w kukurydzy na 3 hektarach dostępny do zwiedzania!

W Lubiewicach możecie wejść do niesamowitego świata Skrzyżowania Sześciu Dróg i Siedmiu Diabłów. Borowiacką legendę przeżyjecie dosłownie na własnej skórze w kukurydzianym labiryncie! Ten dostępny jest w każdy weekend, również po zapadnięciu zmroku. Przewidziano wiele budujących napięcie zadań.

Atrakcja w Lubiewicach będzie otwarta w każdy weekend do końca października.

Pomysł na stworzenie atrakcji w postaci labiryntu w kukurydzy u **Małgorzaty i Grzegorza Oparków** (prowadzą w Lubiewicach Fundację CudaWianki i Warsztaty Kreatywności) pojawił się na początku tego roku. Wszystko zaczęło się o legendy związanych z Borami Tucholskimi. Małgorzata Oparkę najbardziej zainteresowała ta, której akcja rozgrywa się na terenie gminy Lubiewo: Skrzyżowanie Sześciu Dróg i Siedmiu Diabłów.

Opowieść głosi, że w dawnych czasach, gdy lasy były jeszcze bardziej dzikie, a ludzie żyli w pełnej symbiozie z naturą, istniało skrzyżowanie sześciu dróg, gdzie spotykało się siedmiu diabłów. Właśnie tam biesy miały knuć swoje mroczne plany.

Legenda o diablach odnosi się do dawnych wierzeń, szczególnie popularnych niegdyś w Minikowie. Tytułowe skrzyżowanie miało być zlokalizowane w lasach gminy Lubiewo, drogi wiodły m.in. do Minikowa czy Bysławka.

Labirynt po zapadnięciu zmroku to niezapomniane przeżycia.

Celem, który przy świecał małżeństwu Oparków przy tworzeniu niezwykle labiryntu, było przede wszystkim upamiętnienie tych opowieści oraz ożywienie ich w nowoczesnej formule. Wiosną zasiali kukurydzą na 3 hektarach i przez następne miesiące pielęgowali ją, by w końcu lata wyciąć na polu sześć alejek.

Paszport Odkrywców Legend Borowiackich

Wysoka na dwa metry kukurydza pozwoliła stworzyć skomplikowane sieci dróg, które prowadzą do skrzyżowania, na którym spotyka się siedmiu diabłów. To centralny punkt labiryntu kryjący w sobie niejedną tajemnicę. Na każdej z wiodących tam ścieżek pojawiają się zadania i zagadki inspirowane dawnymi wierzeniami oraz lokalnymi legendami. Śmiałkowicie, którzy zdecydują się wejść do labiryntu, muszą być przygotowani na spotkania z niezwykle postaciami.

Do zdobycia jest też Paszport Odkrywców Legend Borowiackich. Aby go uzyskać, trzeba zbierać pieczętki w każdej ze ścieżek labiryntu. Owe pieczętki znajdują się w skrzynekach otwieranych za pomocą układu czterech cyfr. Te również trzeba odnaleźć na poszczególnych drogach. Dodatkowo w każdej ze skrzynek jest wymienione wcześniej zadanie w postaci zagadki.

Osobista, latająca miotła, a może eliksir dla zakochanych?

Labirynt dostępny jest dla zwiedzających w każdy weekend – do końca października. Zabawa zaczyna się już od piątku! Szczegóły podajemy w ramce przy artykule. Miejsce

atrakcji to siedziba fundacji, a zarazem dom Oparków, który znajduje się pod adresem Lubiewice 59. W szerszej ofercie są jeszcze m.in. ognisko czy warsztaty, podczas których można nauczyć się wykonywania kapeluszy, latających mioteł i wytwarzania eliksiru dla zakochanych. Do przejścia jest też ścieżka „bosych stóp”.

Koszt wstępu to 60 zł dla osoby dorosłej i 30 zł dla dziecka do 12. roku życia. Bilet wstępu jest bukiet słoneczników, który stanowi dodatkową, piękną pamiątkę ze spotkania z Fundacją CudaWianki i Warsztaty Kreatywności.

Pomysłodawcy atrakcji mają nadzieję, że dzięki labiryntowi uda im się zachęcić turystów do częstszych wizyt w gminie Lubiewo i poznawania kolejnych, nie mniej ciekawych miejsc na naszym terenie. Jak dotąd do gospodarstwa Oparków zawitało kilkadziesiąt osób, np. z powiatu tucholskiego, ale też z Poznania. Małgorzata Oparka uważa, że pomysł jest strzałem w dziesiątkę. Próbowali swoich sił w przejściu labiryntu nie szczędzą słów zachwytu. Atrakcja zapewni przede wszystkim pozytywny dreszcz emocji, dlatego jest dobrą zabawą dla dzieci i dorosłych.

W najbliższym czasie labirynt odwiedzi chociażby grupa Małżonki Bysławskich, w ramach prezentu z okazji 10-lecia grupy tanecznej.

Anna Lipska,
fot. nadesłane

Labirynt otwarty jest w każdy weekend do końca października:

- piątki – od godziny 21:00 do północy,
- soboty – w godz. 11:00-18:00 oraz 21:00-24:00,
- niedziele – w godz. 11:00-18:00.

Mistyczności eliksirów dodaje suchy lód. Zdecydowanie jest to czarodziejski element.

Jak Rozalia powstrzymała epidemię

Sobotnie południe w Gostycynie upłynęło pod znakiem znakomitej zabawy, a to za sprawą festynu rodzinnego, połączonego z postacią i kultem św. Rozalii. Tegoroczna odsłona imprezy, której odbiorcami są całe rodziny, zagościła tradycyjnie na boisku przy Szkole Podstawowej w Gostycynie.

Zwalczyła epidemię cholery

Dla mieszkańców Gostycyna św. Rozalia i jej kult stanowią ważny element życia religijnego, ale również społecznego. W sferze sacrum odnosi się to do wiary w pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji. Geneza oddawania czci świętej sięga II połowy XIX wieku. W 1866 r. na terenie ówczesnego powiatu chojnickiego wybuchła epidemia cholery, która pochłonęła wiele ofiar. W Gostycynie zmarło około 130 osób. Chcąc wspomóc przerażonych parafian, ksiądz **Paweł Józef Behrendt** razem ze swoim pomocnikiem rozpoczął modlitwy błagalne do św. Rozalii z prośbą o pomoc. W trakcie pierwszej procesji błagalnej uczyniono ślub, że jeżeli epidemia ustanie, to parafianie co roku 4 września będą czcić św. Rozalię. Wkrótce epidemia ustała.

Od tego czasu na przestrzeni lat święta stała się orędowniczką Gostycyna, broniącą przed zarazą i epidemią cholery, stała się opiekunką nowo narodzonych dziewczynek, patronką ich życia oraz dobrej śmierci, wzorem do naśladowania dla młodego pokolenia i patronką ciężkiej i trudnej pracy na roli. Dlatego od lat obchody odpustowe połączone z festynem nazwanym Rozaliadą, oprócz radości w sferze duchowej, dają szczęście poprzez spotkania uczniów, mieszkańców i rodzin, które często powracają na tę okoliczność do Gostycyna.

W Gostycynie odbyła się kolejna edycja Rozaliady, którą połączono z festynem rodzinnym. Sobotnie (7 września) wydarzenie to efekt pracy wielu osób, w tym miłośników gostycyńskiej historii, którzy pielęgnują od lat wdzięczność za uratowanie od choroby mieszkańców Gostycyna, oddanych pod wstawiennictwo św. Rozalii.

Rozaliada przyciągnęła całe rodziny.

Elektryczna gitara zrobiła show... i poprowadziła młody talent do zwycięstwa.

Bajkowe stoisko dla najmłodszych pociech okazało się strzałem w dziesiątkę. Dzieci, chroniąc się przed skwarem, mogły przeglądać książki i rozwijać się poprzez sensoryczne zabawy.

Panie serwowały rozmaite pyszności.

Laureaci turnieju tenisa stołowego.

Szachy to gra, która uczy logicznego myślenia, przewidywania, trenuje pamięć, spostrzegawczość i cierpliwość. Ci młodzi ludzie doskonale o tym wiedzą.

Chwilą, na którą wszyscy czekali, było losowanie roweru.

Escaperoom, szachiści i bajkowe stoisko

Na uczestników festynu już od godziny 11:00 czekała cała masa pyszności w strefie kulinarnych przysmaków serwowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich z Gostycyna i Kamienicy oraz kucharki ze szkolnej kuchni. Nie zabrakło ciast przygotowanych przez rodziców dzieci z gostycyńskiej placówki. Do udziału w zajęciach plastycznych i sensorycznych najmłodszych zaprosiła biblioteka. Harcerze ze Szczepu Gostycyn im. rtm. W. Pileckiego przygotowali escape room „Powrót do przeszłości”, przeprowadzali szkolenia z zakresu pierwszej pomocy i malowali dzieciom twarze. Podziwiać można było prace **Czesława Frydy**, wykonane metodą pirograficzną. Nie zabrakło tego, co najbardziej uwielbiają dzieci, tj. dmuchańców, waty cukrowej i popcornu.

W trakcie Rozaliady odbyła się 10. edycja szkolnego „Mam talent”. Uczniowie gostycyńskiej placówki prezentowali talenty: malarskie, wokalne, kaligraficzne i gry na elektrycznej gitarze. Zwycięzcą szkolnego show został **Tymoteusz Urbański**, który zaczarował publiczność grą w rockowym stylu na gitarze elektrycznej. Ci, którzy przybyli na festyn, podziwiać mogli występy dzieci z zespołów szlifujących swoje umiejętności w Gminnym Ośrodku Kultury bądź w szkole, pod okiem **Ewy Talaśki** i scholi „Śpiewające aniołki” z Wielkiej Kloni. Zaprezentowała się także grupa taneczna Obsesja. Ponadto w ramach imprezy przeprowadzono turnieje: szachowy i tenisa stołowego. Wyniki rywalizacji w poszczególnych kategoriach publikujemy w tabelach poniżej.

Natomiast głównymi punktami imprezy było losowanie figurki św. Rozalii, którą zdobyła **Antonina Gac** i tego, na co wszyscy czekali po zakupie cegiełki, czyli losowania nagrody głównej, którą był rower. Ten wygrała **Agata Rosentreter**.

Tekst i fot. Anna Lipska

10. edycja szkolnego „Mam talent”:

Zwycięzca – Tymoteusz Urbański

Wyniki turnieju szachowego:

Najlepsza zawodniczka – Dominika Nowicka

Najlepszy gracz do lat 10 – Filip Łeppek

Najlepszy gracz do lat 15 – Hubert Guz (zajął także II miejsce w całym turnieju)

Najlepszy zawodnik całego turnieju – Zbigniew Banet

Wyniki turnieju tenisa stołowego

Kategoria „JUNIOR”:

I miejsce – Magdalena Suchomska

II – Zuzanna Burczyńska

III – Marcel Szydrow

Kategoria „SENIOR”:

I miejsce – Marian Nowicki

II – Kubert Karwasz

III – Wojciech Zaremba

IV – Bartosz Andreasik

10. urodziny Mażoretek Bysławskich

Poczuły się docenione

Od dekady swoimi występami uświetniają różne uroczystości, więc i podczas ich święta nie mogło zabraknąć układów taneczno-marszowych. Mażoretki Bysławskie jak zawsze uśmiechnięte, pełne gracji, w bajecznych strojach i batonami w dłoniach, zachwyciły publiczność! A gości na bysławskiej plaży w niedzielę (1.09) pojawiło się naprawdę sporo. Były życzenia, ogrom wzruszeń, prezenty i czteropiętrowy tort.

Zaledwie część publiczności, którą zgromadził jubileusz bysławskiej grupy.

Przyjęcie urodzinowe pod chmurką, które zorganizowały Bysławskie Mażoretki, okazało się strzałem w dziesiątkę. W upalnej pogodzie, na dwóch scenach (jedną były deski amfiteatru, drugą tymczasowy „podest” usytuowany tuż obok na potrzeby większych układów) prawie 60 dziewcząt pokazało, czym są występy mażoretek. Zaczęło się od przemarszu, którym cytując za **Weroniką Hoppe** (prowadząca taneczną grupę od 2020 roku) „Bysław stoi”. Po nim grupy od najstarszej do najmłodszej, zaprezentowały taneczny dorobek mażoretek, których nieodzownymi atrybutami są latające palki (batony) i stroje z elementami nawiązującymi do formacji mundurowych. Dziewczyny na scenie zmieniały się błyskawicznie, tak jak stroje do kolejnych układów.

– Dzisiaj mamy dzień dziękczynienia za te całe 10 lat, więc dziewczyny tańczycie z całych sił – tymi słowami, na chwilę przed rozpoczęciem tanecznej fiesty, zwróciła się do mażoretek **Edyta Hoppe**, która 10 lat wcześniej powołała grupę do życia (liczyła ona wówczas 17 osób), aby towarzyszyła Orkiestrze Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Bysławiu.

To, że plecy mają być wyprostowane, nogi mocno uniesione w górę, a na twarzy gości uśmiech, wpajał dziewczętom najpierw **Mirosław Cherek**. Po nim szkolenie mażoretek przejęła **Paulina Rewolińska**. Jak już wspomnieliśmy obecnie prowadzi je **Weronika Hoppe**.

– Po przejściu na taneczną emeryturę przekazałam wszystko mojej córce. I widzę, że to dużo lepiej hula – przyznała założycielka grupy i zarazem współprowadząca niedzielny uroczystości.

więcej zdjęć na tygodnik.pl

Najmłodsze mażoretki już samym pojawieniem się na scenie wywołały aplauz publiczności.

Niczym wielka rodzina

Kalendarz mażoretek nie wie, co to wakacje. Lato jest dla nich okresem najbardziej wzmocnionym, jeśli chodzi o występy. Dziewczyny są wręcz rozchwytywane! Za ich sukcesem stoi ciężka praca i serce wkładane w treningi. Podzielone na 5 grup wiekowych taneczne, układy ćwiczą raz w tygodniu, na półtoragodzinnych treningach. Łącznie jest ich 4 albo 5. Aktualnie najmłodsza mażoretką ma 2 latka, najstarsza 20. W grupie są też dwaj chłopcy, **Joachim Chabowski** i **Adam Kłosowski** (bracia tancerek), niezastąpieni pomocnicy pani Weroniki. Jak trzeba, to pociągną głośnik albo poniosą tabliczkę z nazwą grupy. Za zaplecze techniczne odpowiada **Henryk Hoppe**. Nieocenioną pomocą służą także mamy mażoretek **Anna Chabowska** i **Iwona Jaskowska**. Pierwsza z wymienionych szyje i przerabia stroje, druga pilnuje m.in., aby dziewczęta wyszły na scenę na czas. Kolejnym aniołem wspierającym grupę jest **Hanna Nitka-Zacccone**, która zajmuje się opieką pedagogiczną. Innymi słowy wspieranie mażoretek w chwilach kryzysu czy rozwiązywanie ewentualnych konfliktów pomiędzy dziećmi, to jej działka. Z kolei **Edyta Hoppe** bierze w dłoń telefon, kiedy przyjdzie do załatwiania różnych spraw. Bysławska grupa zdaje się być niczym wielka rodzina. Zupenie naturalnie starsze tancerki biorą pod skrzydło te młodsze, a seniorki odciążają prowadzącą, opracowując własne układy. Konkretnie chodzi o **Anię Nitkę** i **Iwonę Lewandowską**, które podobnie jak **Zuzanna Puczyńska** w zespole są od samego początku. Dla nich obchodzony w niedzielę jubileusz miał więc też mocno osobisty wymiar.

Piękna i żywa reklama Bysławia

W trakcie urodzinowej imprezy mażoretki mogły poczuć jak ważną rolę pełnią w lokalnym środowisku, jak doceniany jest koloryt, który wnoszą ich występy. Dopisali zaproszeni goście, w tym oficjele, bliźni i dalsi mieszkańcy, którzy przyszli wspólnie świętować z grupą. Do pań Hoppe ustawiła się dwustronna kolejka z życzeniami i prezentami. Stanęli w niej m.in. wdzięczni rodzice, druhowie z OSP w Bysławiu i przedstawiciele orkiestry dętej, wójtowie **Lubiewa** i **Cekcyna**, przewodniczący Rady Powiatu Tucholskiego i lokalni przedsiębiorcy. Nie zabrakło też słów uznania, dla tych które są żywą i piękną reklamą Bysławia. Dzięki przekazanim środkom finansowym i innymi upominkom mażoretki dalej z dumą będą reprezentować nasz region, a najbliższe spotkanie integracyjne odbędą nietypowo, bo w labiryncie kuku rydzy. Zapewniła im to Fundacja CudaWianki. Specjalny upominek dla swojej instruktorki przygotowała też najstarsza grupa mażoretek – układ z podkładem z bajki o Muminkach. Dodajmy, ulubionej bajki Weroniki Hoppe. Na jej ręce trafił również malunek tych fikcyjnych istot w strojach... mażoretek! Świętujące jubileusz zaprosiły wszystkich na tort, a po nim do tańców integracyjnych. Wspólnie odtaneczono m.in. belgijkę, która zazwyczaj gości na rozgrzewce mażoretek.

Energetyczny kop do dalszej pracy

Prowadzącą grupę poprosiliśmy o krótkie podsumowanie niedzielnego wydarzenia.

– Poczułyśmy się ogromnie ważne i docenione. Regularnie okazują nam to rodzice dzieciaków, a teraz zrobili to inni ludzie, których na co dzień nie widzimy. Oni cieszą się, że nadal jesteśmy i promujemy Bysław. Mażoretki to coś, czego wcześniej u nas nie było, a świetnie się przyjęło i funkcjonuje już 10 lat. Choć po drodze grupa prawie się rozpadła, to z czasem rozrosła się do takich rozmiarów, że momentami ciężko pogodzić mi jej prowadzenie z pracą zawodową. Jak przejmowałam mażoretki, założyłam sobie, że przyjmę każdą chętną osobę na treningi. Ale teraz zdarza mi się odmawiać, bo grupy są już bardzo liczne, a dostępność sali na treningi ograniczona. Nie jesteśmy jedyną grupą w Bysławiu, która ma swoje próby. Wracając do imprezy, cudownie było widzieć nasze byłe mażoretki, który zasiały na widowni ze swoimi chłopakami, mężami, dziećmi. Po tych urodzinach został mi duży kop energetyczny. Poczułam, że to, co robimy, jest dobre i że trzeba to dalej ciągnąć, jakkolwiek czasami ciężko by nie było – mówi **Weronika Hoppe**, która zespół prowadzi jako wolontariuszka.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Weronika Hoppe mażoretom prowadzi od 2020 roku. Obecnie szkoli prawie 60 tancerek.

Przemarsz poprowadziła grupa senierek.

Z życzeniami pospieszył m.in. sołtys Bysławia, **Wojciech Stupiński**. Obok **Weronika** i **Edyta Hoppe**, a także przedstawicielki „Stokrotek”.

Anna Nitka zmalowała dla prowadzącej zajęcia obraz z muminkami. Obok niej w czarnym berecie **Iwona Lewandowska**. Obie w zespole są już też od 10 lat.

Dzielenie tortu wzięły na siebie **Iwona Jaskowska** i **Anna Chabowska**, które na co dzień służą mocnym wsparciem grupie.

Dożynki gminne w Tucholi

Borowiada wzbogaciła tucholskie dożynki.

W ramach konkursu na witacz dożynkowy doceniono wkład pracy wszystkich zaangażowanych sołectw. Na zdjęciu ich przedstawicielki i jeden przedstawiciel (sołtys z Kiełpina).

Starostowie tucholskich dożynek:

Konkurs żagowania wzbudził emocje.

Część składu Kasztelanek z Raciąża.

Znakomite jadło przygotowane przez koła gospodyń wiejskich z gminy Tuchola. Borowiacki wehikuł czasu zarówno na scenie podczas śpiewu i spektaklu, jak i przed sceną dzięki licznym stanowiskom. Takie zestawienie sprawiło, że tucholskie dożynki przyciągnęły sporą publiczność.

W sobotę nie można było oprzeć się wrażeniu, że dożynki gminne w Tucholi nabrały innego wymiaru, a przy okazji i większej frekwencji aktywnej publiczności. Sam pochód dożynkowy po mszy w kościele pw. Jakuba Apostoła w kierunku parku Zamkowego był co prawda jeszcze kameralny. Ale w parku wydarzenie szybko rozkręcało się wraz ze spadkiem temperatury i odejściem uciążliwego upału. Jeszcze w kościele

„Kaszubi” – goście z Karsina i Wiela.

Tradycyjne częstowanie chlebem dożynkowym rozpoczęło się już w kościele.

dożynkową mszę celebrowali proboszczowie: Jan Pałubicki, Wiesław Herold i Ireneusz Kalf z adekwatnym do wydarzenia kazaniem. W pochodzie natomiast zobaczyliśmy przekrój uczestników: starostów dożynek Natalię i Bogusława Glanerów, przedstawicieli władz samorządowych, reprezentacje poszczególnych sołectw niosących swoje dożynkowe wieńce (wsie w trakcie wcześniejszych weekendów miały dożynki sołeckie). Kolejno zaproszonych gości i grupę mieszkańców, którzy postanowili święto plonów zacząć już wspólnym przemarszem.

„Takich miejsc jak nasze jest coraz mniej”

– Kiedy patrzę na nasz kraj, to z troską i obawą zauważam, jak w różnych regionach zanikają tra-

dycja i dziedzictwo. Kiedy się nad tym zastanawiam, to wzdygam. Takich miejsc jak nasze jest coraz mniej. (...) Dziś podczas tego święta dziękczynnego, dziękuję rolnikom, sadownikom, pszczelarzom, hodowcom, wszystkim tym, którzy pracują po to, aby na naszych stołach niczego nie zabrakło – przemówieniem tucholskie święto plonów otworzył **Tadeusz Kowalski**, poruszając dwa najważniejsze przeplatające się w sobotę wątki: tradycyjną uroczystość po żniwach oraz przywiązanie do regionalizmu Borów Tucholskich, kultury i zwyczajów. To zestawienie miało nadać charakter wydarzeniu i tak właśnie się stało. Symboliczne dla dożynek momenty, jak dzielenie chleba wśród uczestników, które rozpoczęło się już w kościele, uzupełniło m.in. rozstrzygnięcie

Zwycięski wieniec dożynkowy Małej Komorzy.

Efekt było widać gołym okiem

Wspólny taniec na finał tucholskich dożynek podczas spektaklu Świetlicowych Babeczek.

konkursu na dożynkowy wieniec wśród miejscowych sołectw. Wyniki ze sceny zdradziła, chwaląc wkład pracy i indywidualne pomysły, prezeska Banku Spółdzielczego w Tucholi **Bogumiła Beldzikowska**. Łączna liczba punktów wynikająca z subiektywnej oceny jurorów kierujących się kilkoma kategoriami (sposób wykonania, ogólny wygląd zewnętrzny, bogactwo użycia elementów) dała zwycięstwo Małej Komorzy. Kompletnie wyniki podajemy w ramce dołączonej do artykułu.

Stoły KGW ugięły się

Prawdziwe obłężenie przeżywała strefa ze swoim jadłem. Dostrzeżliśmy tam przedstawicielki wszystkich kół gospodyń

wiejskich z terenu gminy Tuchola. Z dużego wyboru wytrawnych perełek i słodkości korzystali mieszkańcy, którzy rozsiadali się w cieniu na trawnikach parku Zamkowego. To nadało całoci piknikowej atmosfery. Warto podkreślić, że przepustką do uczestniczenia w wybranych danach było dorzucenie datku, nawet skromnego, do puszek opatrzonej wizerunkiem **Kajetana Walczaka**. O zbiorce na rzecz chłopca, który w tym tygodniu przeszedł operację mającą przywrócić mu sprawność, piszemy regularnie. Podczas dożynek znów mogliśmy dostrzec wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Tucholi i innych, którzy postanowili kwestować w ważnym celu. Pomysł wprowadzenia zbiórki w dożynki należał

natomiast do dyrektora TOK-u **Piotra Mówińskiego**. Znamy wstępną kwotę – to ok. 5 tys. zł. Rodzice **Kajtka** zapowiedzieli nam, że jeszcze ją doprecyzują, bo szybkie przeliczenie zbiegło się z ich wyjazdem do Warszawy, gdzie chłopiec miał zaplanowaną operację na 11 września.

Borowiacki wehikuł czasu

Borowiada, czyli część programu gminnych dożynek, która je wzbogaciła i nadała borowiackiego charakteru. Swoje zadania wykonali tu: Borowiackie Towarzystwo Kultury, Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie”, Tucholski Ośrodek Kultury, Muzeum Borów Tucholskich, a także uczniowie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi.

Uczniowie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi tym razem na wspólnym zdjęciu. Wszyscy mieli swoje stanowiska, na których demonstrowali ginące zawody.

Świetlicowe Babeczki drugi raz w ciągu tygodnia miały szansę zaprezentować swoje nowe przedstawienie, wcześniej w Ciekcyńce teraz w Tucholi.

Stanowisko dla młodszych uczestników dożynek prowadziło LGD Bory Tucholskie.

To m.in. oni prezentowali zawody sprzed lat, którymi trudzili się mieszkańcy Borów Tucholskich. Muzeum uczyło... prania na tarce, LGD prowadziło warsztaty dla młodszych uczestników dożynek. Nie mogło zabraknąć znanych lokalnie rękodzielniczków. Ochłodzić można było się m.in. dzięki lemoniadzie od KGW Wępin, a... osłodzić życie dzięki naleśnikom KGW Wielki Mędromierz.

Część artystyczną swoją gadką borowiacką otworzyły Ciekcyńskie Gzuby: **Martyna Chabowska** i **Szymon Papierowski**. Wypad za regionalną miedzę swoim śpiewem zafundowały Lubichowskie Kociwiaki i zespół „Kaszuby” z Wiela i Karsina. Na nasz teren, słuchając koncertów, wróciliśmy z raciaskami Kasztelankami z **Marcinem Kiedrowskim**. Wisienką na torcie miał być spektakl Świetlicowych Babeczek z gminy Ciekcyń. I był zdecydowanie, bo ławki szczelnie wypełniły się publicznością. Ta została zabrana borowiackim wehikułem czasu na dawne wesela czy polter. Szeroko premierę

Dożynki okazały się świetną okazją, by kontynuować zbiórkę na operację **Kajtka Walczaka**.

nowej sztuki Babeczek opisaliśmy już tydzień temu, gdy występowały przed „własną” i bardzo dużą publicznością w Ciekcyńce. Świetnie przyjęte zostały także w Tucholi.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Dożynki w gminie Tuchola: konkurs na wieniec dożynkowy

1. Mała Komorza
 2. Raciąż
 3. Stobno
 4. Bładowo, Białowieża
- wyróżnienia: Rzepiczna, Kiełpin, Kłoczek, Tuchola

Pochód dożynkowy z kościoła św. Jakuba do parku Zamkowego.

Na scenie Lubichowskie Kociwiaki.

Takich stołów było kilka i wszystkie się ugięły. Na wysokości zadania stanęły panie z kół gospodyń działających na terenie gminy Tuchola.

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. al, g, aw

Anastazja Tobolska, 2.09., 4130 g, 60 cm, Lutówko

Aurelia Predela, 3.09., 2940 g, 55 cm, Ostrowo

Konrad Modrzejewski, 3.09., 3930 g, 57 cm, Żychkie Osady

Hubert Pażątka Lipiński, 3.09, 3960 g, 59 cm, Borowo Młyn

Nikodem Dębosz, 3.09., 2999g, 52 cm, Trzciano

Dylan Fryca, 4.09, 3420 g, 59 cm, Tuchola

Leon Zawadzki, 4.09, 3980 g, 59 cm, Będźmierowice

Oliwier Weroński, 5.09, 4060 g, 59 cm, Lniano

Filip Tomaszewicz, 5.09, 3480 g, 58 cm, Tuchola

Roman Hermann, 6.09, 3650 g, 52 cm, Sępólno Krajeńskie

Olga Helta, 7.09, 3500 g, 53 cm, Zblewo

Aniela Gierszewska, 7.09, 3250 g, 51 cm, Chojnice

Marcelina Wieczór, 7.09, 3650 g, 58 cm, Tuchola

Liliana Kopiszka, 7.09, 3690 g, 54 cm, Brusy Jaglie

Liliana Nelka, 7.09, 2820 g, 51 cm, Chojnice

Faustyna Leszczyńska, 7.09, 3300 g, 56 cm, Wielkie Chetmy

Nela Niklasz, 8.09, 2920 g, 52 cm, Czersk

Kochany rodzicu!

„Tygodnikowi” nie udało się osobiście zrobić zdjęcia twojego nowo narodzonego dziecka w tucholskim szpitalu? Chcesz, by mimo to fotografia ukazała się na naszych łamach? Prześlij nam zdjęcie z podstawowymi danymi dziecka na adres e-mail: biuro@tygodnik.pl

Gm. Tuchola: Od wtorku startują zebrania sołeckie. Czy w Bładowie dojdzie do podziału?

Harmonogram zebrań sołeckich:

■ Wtorek (17.09):

Mała Komorza – świetlica wiejska w Wielkiej Komorzy, godz. 17:00
Kielpin – dom strażaka w Kielpinie, godz. 18:00
Białowieża – świetlica wiejska w Białowieży, godz. 19:15

■ Środa (18.09):

Raciąż – WDK w Raciążu, godz. 18:00
Mały Mędromierz – świetlica wiejska w Małym Mędromierzu, godz. 19:00

■ Czwartek (19.09):

Kłoczek – świetlica wiejska w Kłocku, godz. 17:00
Rzepiczna – świetlica wiejska w Rzepicznej, godz. 18:00
Legbąd – świetlica wiejska w Legbądzie, godz. 19:00

■ Poniedziałek (23.09):

Stobno – świetlica wiejska w Stobnie, godz. 17:30
Bładowo – świetlica wiejska w Bładowie, godz. 19:00

W trakcie zebrań wiejskich mieszkańcy będą decydować m.in. o tym, jak w roku 2025 spożytkują budżet sołecki. Dodatkowy punkt obrad, w postaci konsultacji społecznych, zagości na ostatnim z zebrań, tj. w Bładowie. Mieszkańcy w tym sołectwie będą mieli okazję wypowiedzieć się, czy są za wyodrębnieniem z jego struktury dodatkowego sołectwa, Słupy.

Wiosenne zebrań z wyborami sołtysów w gminie Tuchola będą pamiętne ze względu na frekwencję. Warto raz jeszcze wspomnieć Legbąd i tamtejszy rekord w skali powiatu. Głosowało 218 osób, a obecnych było w ogóle 225. Fot. (pp)

Cykl zebrań sołeckich w gminie Tuchola otworzy zebranie w Wielkiej Komorzy. O godzinie 17:00 w tutejszej świetlicy spotkają się mieszkańcy sołectwa Mała Komorza. Tego samego dnia, w późniejszych godzinach, radzić będą jeszcze w Kielpinie i Białowieży. Kolejne zebrań odbędą się w środę i czwartek, a ostatnie dwa w następnym poniedziałek (23.09).

Na każdym z zebrań podjęta zostanie uchwała dotycząca podziału środków w ramach funduszu sołeckiego na rok 2025. Pojawi się także blok z tzw. sprawami bieżącymi, w którym mieszkańcy

mogą dzielić się swoimi problemami. Przewidziano także wolne wnioski.

Wiadomo już, że jednym z tematów zebrań w sołectwie Kłoczek będzie sprawa oznakowania drogi dojazdowej do jeziora w Białej. Natomiast w Bładowie przy okazji zebrań przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne w przedmiocie podziału sołectwa i utworzenia dwóch odrębnych, tj. sołectwa Bładowo i sołectwa Słupy. Sprawa ma związek z petycją wystosowaną w roku ubiegłym przez samych mieszkańców.

(aw)

Pani
Ilonie Welsandt
wyrazi głębokiego współczucia
i słowa wsparcia z powodu śmierci
Mamy
składają
pracownicy oddziału anestezjologii
i intensywnej terapii oraz bloku operacyjnego
Szpitala Tucholskiego

Zakład pogrzebowy od 1962 r., ponad 60 lat tradycji i doświadczenia
Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, ul. Świecka 68
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI
24 GODZINY NA DOBĘ

- całonocowy przewóz zwłok na terenie kraju i z zagranicy
- własna chłodnia i kaplica
- obsługa ceremonii świeckich i wyznaniowych
- profesjonalne przygotowanie zwłok do pogrzebu
- ekshumacja i kremacja zwłok
- kopanie grobów, zdejmowanie nagrobków
- sprzedaż odzieży żałobnej i kwiatów
- oprawa muzyczna - trębacz i skrzypaczka
- załatwianie formalności urzędowych w ZUS, USC, MSW

Posiadamy jako jedyni nowoczesne karawany klasy „E”
i windę amerykańską!

Ich „kąpiele leśne” mają wzięcie

– „Miej czas na zdrowie, przyrodę i przygodę”. Zgodnie z hasłem było relaksacyjnie, poznawczo i wesoło – opowiada nam Gabriela Gajewska z firmy „Pau-Mat” i sklepu rowerowego „Olimp”, która organizuje wycieczki w najpiękniejszych zakątkach przyrodniczych okolicy Tucholi i nie tylko.

Ze ścieżki rowerowej za Rudzkim Mostem w las i na „kąpiel leśną”. O szczegółach wycieczki opowiada organizatorka Gabriela Gajewska.

Czym jest „kąpiel leśna”? Można przekonać się, uczestnicząc w przedsięwzięciach znanego rowerowego sklepu „Olimp”, który mieści się w Tucholi i firmie Pau-Mat Zygmunta Gajewskiego. W promocję aktywnego wypoczynku, połączoną z eksploracją zakątków Borów Tucholskich, angażuje się jego żona Gabriela Gajewska. Firmie w tym przypadku udało się uzyskać wsparcie tucholskiej gminy. Gajewska opowiada nam o wycieczce, którą wspólnie z uczestnikami żegnała lato.

– Trasa była tak zaplanowana, aby zobaczyć urokliwe przyrodniczo zakątki borów, zastosować techniki relaksacyjne kąpeli leśnej, zebrać zioła i poznać historię regionu – słyszymy. Miłośnicy rowerów, razem z organizatorami,

zobaczyli dęby pomnikowe, wjechali do rezerwatu Doliny Rzeki Brdy, dalej uroczyska Piekiełko, wąwozu z punktem widokowym „Niebo”.

– Szczególnie cenne jest to, że jechała z nami pokaźna grupa dzieci – podkreśla Gabriela Gajewska. Młodzi z przyjemnością korzystali z letniej pogody, nawet wykąпали się w Brdzie.

Wisienką na torcie była natomiast rowerowa wizyta w Wiosce Górniczej i poznanie historii tego wyjątkowego miejsca.

– Było też ognisko z poczęstunkiem, herbatą z igieł sosnowych oraz zabawy i konkurencje sportowe na stancji rowerowej – Leśnym Domku Borowiackim w Pile Młyn – uzupełnia organizatorka wycieczki.

(pp)

Masz
temat
– DZWOŃ!
52 336 30 50

zmarli

- † Urszula Rowinias, l. 74 – Ostrowo
- † Natalia Ziętak, l. 91 – Śliwice
- † Irena Małgorzata Welsandt, l. 73 – Bysław
- † Krystyna Maria Zawiszewska, l. 86 – Tuchola
- † Tadeusz Pruski, l. 78 – Stobno
- † Krystyna Gertruda Glazer, l. 79 – Barłogi

G.

Dom Pogrzebowy Bolińscy
Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całonocowo)
zpbolnscy

Piłka nożna – Liga Okręgowa

Rawys na ostrym zakręcie i dnie tabeli

Rawys CEO Raciąż – Naprzód Jabłonowo Pomorskie 0:4 (0:2).

Rawys CEO Raciąż:

Borowa, Prusaczyk, Gąsiorowski, Narloch, Nalewaj, Stenwak (46 Galiński), Rydzkowski, Remiszka, Janke (54 Frymark), Dudzik (46 Rybacki – zszedł z boiska po drugiej żółtej kartce w 62. min.), Ostrowski.

To miał być mecz na przełamanie. Przed sobotnim spotkaniem (7 września) Rawys CEO Raciąż zbierał zaledwie jeden punkt – po remisie z Cyklonem Końcówice na inaugurację nowego sezonu Klasy Okręgowej. W piątą kolejke Rawys mierzył się z zespołem Naprzód Jabłonowo Pomorskie, który równie słabo rozpoczął rundę jesienną. Na Stadionie Leśnym nic nie zwiastowało tragedii. Do 40 minuty piłkarze Rawysa rozgrywali bardzo dobre spotkanie. To oni mieli inicjatywę, raz po raz atakowali przeciwników, przejęli inicjatywę w środku pola, gdzie grą raciąskiej drużyny dyrygował **Mirosław Ostrowski**. Dziwił jedynie brak na boisku **Dominika Rybackiego**, najlepszego strzelca Rawysa. „Ryba” nie miał kontuzji, taka była decyzja trenera. Jak dowiedzieliśmy się w kuluarach, w ostatnim czasie coach oczekiwał od piłkarza większego zaangażowania w grę drużynową.

3 minuty i 0:2...

Rawys co chwilę atakował rywala, a ok. 20 minuty raciążanie całkowicie panowali na boisku. Z murawy słychać było okrzyki: „Pany, trzeba coś strzelić!” I rzeczywiście, brakowało tylko skuteczności. Już w 11. minucie, po błędzie obrońcy Jabłonowa, kapitan **Tomasz Prusaczyk** wybiegł ze skrzydła sam na sam z bramkarzem, ale ten świetnie obronił płaski strzał.

To jedno z ostatnich upomnień dla trenera Rawysa **Andrzeja Borowskiego**. Chwilę później został on wyrzucony z ławki rezerwowych. Później drużyną oficjalnie zarządzał **Dariusz Hoffmann** (w tle).

W kolejnych minutach próbowali **Mateusz Remiszka**, **Piotr Nalewaj** czy **Grzegorz Rydzkowski**. Akcje, które najczęściej napędzał wspomniany Ostrowski (m.in. po dokładnych dośrodkowaniach z rzutów wolnych), wyglądały składnie do momentu oddania strzału. Wtedy zawsze brakowało postawienia kropki nad i. Jeszcze w 39. minucie gracze z Raciąża domagali się rzutu karnego, sędzia uznał jednak, że obrońca trafił w piłkę.

Nadeszła 41. minuta, od której wszystko zaczęło się psuć. **Hubert Stenwak** popełnił niestety bardzo prosty błąd w środku pola, co momentalnie wykorzystał napastnik z Naprzód Jabłonowo. Wyszedł sam na sam z bramkarzem, zabawił się jeszcze w polu karnym i pewnie zdobył gola na 0:1. Dosłownie 3 minuty później sędzia odgwiżdżał karnego dla gości. Obrońca Rawysa **Arkadiusz Narloch** nie trafił w piłkę, przeciwnik wykorzystał moment i padł na murawę. Sytuacja wyglądała niemal identycznie, jak chwilę wcześniej po drugiej stronie boiska, jednak wtedy arbiter nie podyk-

tował jedenastki. Goście zamienili karnego na gola i było już 0:2. Od tego momentu zaczęły się nerwy i dyskusje z sędzią, padły pierwsze niecenzuralne słowa. Zdenerwowany trener **Andrzej Borowski**, krzycząc w kierunku arbitrow, udał się do szatni jeszcze przed ostatnim gwizdkiem w pierwszej połowie.

Wyrzucony trener, Rybacki dwie żółte w 17 minut

Drugie 45 minut rozpoczęło się od... przeprosin. Borowski przybił „piątkę” z sędzią głównym, ale spokojna atmosfera nie trwała zbyt długo. Na boisku pojawili się też dwaj nowi gracze: wspomniany Rybacki i **Igor Galiński**. „Ryba” wprowadził jeszcze więcej świeżości w grę z przodu, już w 52. minucie miał szansę zdobyć bramkę. Rawys znowu zaciekle atakował, a kibice jeszcze wtedy wierzyli, że losy spotkania można odwrócić. Niestety wszystko posypało się w 62. minucie. Rybacki padł w polu karnym, wszystko wskazywało na jedenastkę dla Rawysa, jednak sędzia uznał, że napastnik symulował i pokazał mu żółty kar-

tonik... Była to druga żółta kartka Rybackiego – pierwszą zobaczył na początku II połowy, kiedy niegroźnie faulował w środku pola (było to jego pierwsze przewinienie w meczu!). Rawys już się nie podniósł. Od 70. minuty na boisku było więcej dyskusji i wyzwisk niż gry. Wyglądało to bardzo słabo. Borowski w niewybrednych słowach komentował decyzje sędziów i 75. minucie został wyrzucony z ławki rezerwowych – po tej decyzji trener Rawysa stanął za nią, ale już za barierkami. Od tego momentu drużyną zarządzał oficjalnie **Dariusz Hoffmann**, który w trakcie spotkania, również za dyskusje, został ukarany żółtą kartką. Choć niecenzuralnych słów padało zdecydowanie za dużo, należy zauważyć, że sędzia rzeczywiście momentami nie radził sobie z tym, co działo się na murawie. Końcówka meczu była łatwa do przewidzenia. Rawys cały czas próbował odrabiać straty, zawodnicy wychodzili bardzo wysoko, czym narażali się na szybkie kontry. W 77. minucie Ostrowski rewelacyjnie przymierzył z rzutu wolnego,

ale bramkarz z Jabłonowa wyciągnął się jak długi i obronił ten strzał. Goście w szybkich atakach dobili zespół z Raciąża: w 86. minucie na 0:3, a w 89. ustalili wynik spotkania na 0:4. Rawys po pięciu kolejkach pozostaje z jednym punktem na koncie. Raciąski zespół na boisku cały czas prezentuje się nie najgorzej, jednak w szatni potrzeba więcej spokoju i ostudzenia głów.

Pozostałe wyniki

Legia Chelmża – Chelminianka Chelmno 0:1
Sokół Radom – Gryf Sicienko 2:1
Zawisza II Bydgoszcz – MUKS CWZS Bydgoszcz 6:1
Krajna Sępólno Krajeńskie – Pomorzanie Toruń 1:1
Promień Kowalewo Pomorskie – GLKS Dobrcz 1:4

Cyklon Końcówice – Victoria Czernikowo 0:5

Rawys Raciąż – Naprzód Jabłonowo Pomorskie 0:4

Olimpia II Grudziądz – LKS Dąbrowa Chelmińska (mecz nie odbył się, goście zrezygnowali z gry w związku z niepoinformowaniem przez gospodarzy o grze na sztucznej murawie)

Tabela

1. Victoria Czernikowo	5	15	28:8
2. Zawisza II Bydgoszcz	5	12	15:6
3. Olimpia II Grudziądz	4	12	23:3
4. GLKS Dobrcz	5	12	21:5
5. LKS Dąbrowa Chelmińska	4	10	12:3
6. MUKS CWZS Bydgoszcz	5	10	10:11
7. Chelminianka Chelmno	5	9	11:16
8. Sokół Radom	5	6	13:13
9. Legia Chelmża	5	5	4:4
10. Krajna Sępólno Krajeńskie	5	5	9:23
11. Cyklon Końcówice	5	4	6:15
12. Gryf Sicienko	5	4	7:11
13. Naprzód Jabłonowo Pom.	5	4	11:13
14. Pomorzanie Toruń	5	1	3:13
15. Rawys Raciąż	5	1	3:16
16. Promień Kowalewo Pom.	5	1	7:23

Tekst i fot.
Kamil Tajl

Piłka nożna – klasa A

Rywal wykorzystał błędy tucholan

Wisła Gruczno – Tucholanka Kaemde Tuchola 6:2 (2:1). Bramki: Kęsik (15), Giłka (53).

Tucholanka Kaemde:

Schroeder, Reda, Giłka, Rostankowski, Kofodziejski, Podlewski, Kęsik, Nitka (50 Materac), Misiak (46 Ossowski), Michalak (82 Górecki), Wojnerowicz (70 Drzewiecki)

Nie był to dobry mecz tucholan, którzy zagrali bez skupienia, bez zadziorności. Borowiacy po trzech zwycięstwach musieli uznać wyższość rywala, chociaż, wedle słów trenera zespołu **Arkadiusza Gostomskiego**, padło zbyt wiele goli dla Wisły, a ta nie zagrała perfekcyjnego futbolu mimo własnych wzmocnień w składzie.

Pierwsi otworzyli wynik gospodarze, którzy nie zmarnowali okazji po stracie piłki przyjezdnych. Tucholanie podjęli walkę i mimo wejścia

w to spotkanie bez zachowania odpowiedniej uwagi na murawie, zdołali wyrównać wynik po szybkiej akcji. **Kajetan Kęsik** dostał doskonałe podanie od **Miłosza Michalaka** i wyrównał stan meczu. Borowiacy nie poszli jednak za ciosem i nie rozwinęli ataku, a można było wykorzystać powolność środkowych obrońców Wisły. Tak jednak się nie stało, a na domiar złego miejscowi strzelili kolejnego gola. Gdyby tucholanie wykorzystali swój zryw po wyrównującym golem, wynik meczu mógłby być ostatecznie inny. Borowiacy mieli inicjatywę, nie czuli wielkiej presji przeciwnika. Bramek jednak zabrakło.

Kontrowersje i stracone gole

Nie działo się dobrze w 50 minucie, gdy Wisła podwyższyła prowadzenie. Samotny rajd pomocnika i uderzenie z dystansu zmieniły wynik na 3:1. Tucholanie znów pokazali, że nie wszystko jest stracone, mimo że ich gra nadal pozostawała wiele do życzenia. Igor Ossowski był sfaulowany w polu karnym i „jedenastkę” pewnie wykorzystał **Łukasz Giłka**. Przez pewien czas po karnym Tucholanka Kaemde grała żwawo i pojawiła się nadzieja na korzystny wynik. Trener tucholan wspomina też pewną kontrowersyjną, wręcz niesłuszną decyzję sędziego.

– W jednej z akcji podczas drugiej połowy **Mateusz Materac** skierował piłkę do **Kajetana Kęsika** – relacjonuje szkoleniowiec. – Nasz zawodnik wybiegł do podania zza obrońcy. Sędzia zdumiewająco wskazał spalonego. Jestem obiektywny, stałem w linii z zawodnikami i widziałem wszystko jak na dłoni. Mogła być to przełomowa akcja. Nie zmienia to faktu, że zagraliśmy słabo, bez pomysłu, a rywal wykorzystał nasze potknięcia. Kolejne trzy gole Wisła strzeliła nam po stałych fragmentach, gdy byliśmy nieprzygotowani na akcję, zagapienie jakby nieobecni. Taka porażka uczy pokory. Gramy dalej.

Pozostałe wyniki

Start Warlubie – Unia II Solec Kujawski 1:2
Chemik II Bydgoszcz – Grom Więcbork 2:3

Gwiazda Bydgoszcz – Wda II Świecie 3:1

Grom Osie – Fala Świekatowo 1:0

Piaski Bydgoszcz – Victoria Niemcz 3:2

Victoria Koronowo – Sparta Przysiersk 2:0

Tabela

1. Grom Osie	4	12	15:0
2. Wisła Gruczno	4	12	15:4
3. Gwiazda Bydgoszcz	4	10	14:6
4. Victoria Koronowo	4	9	12:8
5. Tucholanka Kaemde Tuchola	4	9	11:7
6. Piaski Bydgoszcz	4	9	10:7
7. Grom Więcbork	4	7	7:6
8. Fala Świekatowo	4	4	4:5
9. Wda II Świecie	4	3	10:9
10. Chemik II Bydgoszcz	4	3	4:7

11. Unia II Solec Kujawski

4 3 3:16

12. Start Warlubie 4 1 2:11

13. Sparta Przysiersk 4 0 1:9

14. Victoria Niemcz 4 0 5:18

Jarosław Kania

Siatkówka plażowa

Mieszane pary na piaszczystych boiskach

Czas na ostateczne zamknięcie lata w pełnym słońcu i pod siatką. Mieszane pary stanęły w połowie sierpnia po dwóch przeciwnych stronach w turnieju na boiskach do siatkówki plażowej. Wszystko w pobliżu tucholskiej hali sportowej.

Podium, dekoracja – wszystko na boisku, które przez prawie rok będzie puste.

W tym roku tucholskie boiska do siatkówki plażowej nie miały świecić pustkami. Sprzyjała aura, sprzyjała pora roku, sprzyjały okoliczności – Dni Borów Tucholskich, w końcu nie zawiedli jak zwykle ludzie – uczestnicy Turnieju Siatkówki Plażowej Mixtów Ogłoszenie płatne

o Puchar 65. Dni Borów Tucholskich. O ile wcześniej rywalizowano w innych kategoriach, tym razem naprzeciw siebie stanęły pary złożone z mężczyzny i kobiety.

– Dziś spotkaliśmy się po to, by rywalizować w parach, ale

dalecy byliśmy od oceny, czy w parze gra lepiej chłopak, czy dziewczyna – żartobliwie określa turniej jego organizator, kierownik tucholskiej hali sportowej i propagator siatkówki **Paweł Kukielski**. – Wiemy to, że stanowimy, mimo rywalizacji na placu gry, zgraną rodzinę. Dziś zagraлиśmy w pełnym słońcu i powiedzieliśmy sobie „do zobaczenia za rok”.

Turniej zgromadził dwanaście par mieszanych, które grały do dwóch zwycięstw, każdy set do 21 punktów. Można było jak zwykle obejrzeć siatkówkę na wysokim poziomie i w przyjaznej atmosferze. Jedni kibicowali drugim, ale też żartowali i dobrze się bawili. Obok nazwisk gości na liście startowej widniały personalia bardziej znanych w lokalnym środowisku

siatkarek i siatkarzy. Pogoda była wymarzona, bo jak pamiętali niektórzy, we wcześniejszych turniejach na piasku bywało z nią różnie – pojawiały się deszcz czy wiatr. Otwarta formuła turnieju nie stawiała ograniczeń wiekowych, choć przepaści w rocznikach graczy obojga płci nie było.

Sędziami turniejowymi byli **Tomasz Mikulski** i **Juliusz Wiecki**. Nagrody i medale ufundowała gmina Tuchola. Wyglądało się na koniec turnieju, po dekoracji, klimat jak we frazie jednej z piosenek – „a mnie jest szkoda lata”. Zawsze jednak

I miejsce – Paulina Budzich, Tomasz Dolat
II miejsce – Oliwia Pawłowska, Konrad Kuffel
III miejsce – Agnieszka Grudzina, Rafał Guss

jakiś turniej jest zamknięciem beztróskiego czasu. Będzie wiele okoliczności, by spotkać się podczas rywalizacji, ale już pod dachem i w ten sposób przetrwać do następnych meczów pod chmurką, w słońcu i o letniej porze.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Kręgle – superliga kobiet

Nieudany start Borowiaczek w Poznaniu

Czarna Kula Poznań – MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola 2:0.

Skupiona Alina Pstrąg – Wiligala zdobyła jeden punkt w meczu na poznańskich torach.

Otwarcie ligowych rozgrywek w kobiecej lidze tucholanki nie zaliczył do udanych. Wyjechały na mecz do stolicy Wielkopolski i wróciły pokonane. Zdobyły tylko jeden punkt drużynowy.

Już w pierwszej konfrontacji Borowiaczki zanotowały sporą stratę. **Dominika Bucholc** gładko przegrała 0:4 z **Katarzyną Wieczorek**. Poznanianka górowała w strąconych kręglach, dzięki czemu gospodynie zyskały przewagę 71 trafień. Bardziej wyrównany bój stoczyła siostra Dominiki **Natalia Bucholc**, która w pojedynku z **Zofią Maćkowiak** została pokonana 1,5:2,5. Podział punktu wyniknął z równej liczby strąconych kręgli na jednym torze (w tym przypadku po 124). Przewaga w kręglach poznanierek wzrosła do 84. Najpoważniejsza była strata w dużych punktach – tu gospodynie prowadziły już 2:0.

Alina Pstrąg-Wiligala jako jedyna zdobyła honorowy punkt dla przyjezdnych kręglarek. Pokonała 3:1 poznański duet **Kamila Rutkowska/Wioletta Wabińska** i zapisała na koncie tucholank jeden punkt. Doświadczona sportsmenka w tym starciu zmniejszyła przewagę gospodyń w kręglach do 31 i była to najmniejsza różnica w całym meczu.

Dominika Wysocka nie odniosła zwycięstwa w pojedynku z **Agatą Banaszak-Kamińską**. Wielkopolanka wygrała 3:1 i sy-

tuacja tucholank mocno się skomplikowała. W kręglach znów była duża różnica – aż 98 trafień na plus dla Czarnej Kuli. W kolejnych dwóch walkach na torze poznaniarki powiększały przewagę. **Dorota Januszewska** musiała uznać wyższość **Julii Hurnowicz**, która okazała się lepsza w stosunku 3:1. Ostatni bój był formalnością, bo już było wiadomo, że tucholanki tego meczu nie wygrają. **Katarzyna Żurczak** pokonała **Magdalenę Wysocką** 2,5:1,5.

– Mecz mógł równie dobrze zakończyć się remisem – podsumowuje walkę na torach Alina Pstrąg – Wiligala. – Natalia przegrała ostatni tor o dwa czy trzy kręgle; gdyby go wygrała, punkt byłby dla nas. U Doroty zdecydował ostatni tor, u Magdy też. Jeśli chodzi o mnie, to nie mogę wybaczyć sobie ostatniego toru, nie mogłam w żaden sposób się na nim wstrześcić. Na pozostałych była walka o każdy zbity kręgiel, a na ostatnim totalna niemoc. Poznańska kręgielnia to jedyna kręgielnia w Polsce z torami lanymi i start na niej zawsze bardzo wymagający.

W podsumowaniu podajemy statystyki meczu. Łącznie z punktami drużynowymi za kręgle Czarna Kula wygrała 7:1. W oczkach setowych poznaniarki zwyciężyły 16:8. Różnica w kręglach wyniosła 123 strącenia (3137:3014).

Tekst i fot. Jarosław Kania

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY KĘSOWO z dnia 12.09.2024 r.

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 669/5 i 669/4 położonych w obrębie ewidencyjnym Kęsowo, gmina Kęsowo

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy w Kęsowie uchwały nr III/19/2024 z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 669/5 i 669/4 położonych w obrębie ewidencyjnym Kęsowo, gmina Kęsowo.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego.

Zgodnie z art. 8g ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wnioski do planu miejscowego mogą być wnoszone do Wójta Gminy Kęsowo na piśmie utrwalonym w postaci papierowej na adres: Urząd Gminy w Kęsowie, ul. Główna 11, 89-506 Kęsowo lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej w szczególności poczty elektronicznej na adres: kesowo@kesowo.pl oraz platformy usług administracji publicznej ePUAP:/kesowo/SkrytkaESP, wyłącznie na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego w terminie do dnia 12.10.2024 r.

Wzór formularza (wniosku do aktu planowania przestrzennego) dostępny jest w siedzibie urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Kęsowo w zakładce Planowanie Przestrzenne – Plany miejscowe w opracowaniu, pod adresem: <https://bip.kesowo.pl/dokumenty>, 5_1743.

Składający wniosek do projektu aktu planowania przestrzennego podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Kęsowo.

Wójt Gminy Kęsowo
Radosław Januszewski

Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Kęsowo. Klauzura informacyjną RODO zamieszczono na stronie bip.kesowo.pl oraz w siedzibie Urzędu Gminy w Kęsowie, ul. Główna 11, 89-506 Kęsowo.

Piłka nożna – klasa B

Worek goli w Cekcynie

Cis Cekcyn – TKP Tuchola 9:2 (3:1). Bramki: Dębicki (17,64), Leszczyński (19,72), Krajna (38), Cybulski (49), Rompa (69), Słomiński (78), Topoliński (76) – Cis; Babiński (10), Gwizdała (59) – TKP.

Cis:

Zaleski, Rafiński (84 Mróz), P. Krajna (66 Rompa), Włoch, Brunka, Grzywacz (66 Szulc), Fojut (84 Suwalski), Cybulski (74 Jakubowski), Słomiński, Leszczyński, Dębicki (74 Topoliński)

TKP:

Dąbrowski (80 Kukielski), Głomski, Pilarski, Budaj, Łyczywek (46 Remus), Sikora (46 Westfal), Rostankowski, Piechowski, Trojanczyk, Babiński (57 Gwizdała), Gracz (57 Donczyk)

Było co oglądać w niedzielne południe na cekcyńskim stadionie, choć początek meczu derbowego nie zapowiadał późniejszych emocji, wielu bramek i dynamicznego spotkania. Pierwsze minuty były nijakie i niewiele można było oglądać poza jednym zamieszaniem po rzucie różnym dla Cisa. Pierwszy z jedenastu goli padł wówczas, gdy tucholanin **Mateusz Babiński** po kontrze płaskim strzałem umieścił piłkę w siatce. Po kwa-

Na pierwszym planie Fabian Dębicki. To był jego dobry mecz.

dransie gry to Cis zaczął dominować i coraz częściej zamykał TKP na jego połowie. **Fabian Dębicki**, niezwykle aktywny w ataku Cisa, wyrównał po pięknym podaniu na wolne pole. Podkreślimy: trzy pierwsze gole dla Cisa padły po profesorskich wręcz podaniach. Nie powstydziłoby się ich pomocnicy w wyższych lig. Prowadzenie cekcynianom dał **Daniel Leszczyński**, technicznym strzałem pokonując **Dominika Dąbrowskiego**. Ten sam napastnik Cisa – strzelec gola za kilka minut trafił w słupkę. Tucholanie mieli wyraźny problem z obroną, która była źle rozstawiona, niedokładnie pilnowała napastników Cisa. Siedem minut przed przerwą Cis zdobył kolejnego gola – tym razem **Patryk Krajna** po świetnym wyłożeniu piłki huknął pod poprzeczkę. Wśród cekcynian wyróżnił się też w pierwszej połowie **Arkadiusz Cybulski**. Jego zwinność, szybkość i kondycja zasługują na uznanie. Tucholanie nie mieli siły przebicia w ataku. Obrona Cisa nie dopuściła tucholan do bliskich wypraw pod cekcyńską bramkę.

Cis zdominował rywala

Z dwóch scenariuszy możliwych po przerwie sprawdził się ten niekorzystny dla gości. Tego dnia na cekcynian nie było mocnych. Nastąpił festiwal bramek Cisa, wobec którego tucholanie odpowiedzieli tylko jednym trafieniem. Najpierw Arkadiusz Cybulski uderzył w górną część światła bramki. Gospodarzom to nie wystarczyło – ruszyli bra-

wurowo do przodu, wykorzystując błędy TKP w obronie. Piłkarze Cisa byli bardziej zgrani i szybcy, grali żywiołowo, w tempo, między obrońców, także w środku pola gry w miarę spokojnie przekazywali sobie futbolówkę. Raz tylko tucholanie zaskoczyli obronę cekcynian, gdy **Paweł Gwizdała** sprytnym, szybkim strzałem po ziemi dał drugiego i ostatniego gola gościom.

Ostatnie 25 minut to dominacja Cisa w każdym punkcie boiska. Gole sypały się w krótkim odstępie czasowym. **Fabian Dębicki** błysnął celnością, po nim swoje gole zdobywali **Mariusz Rompa**, który w zaskakujący sposób z trudnej pozycji w narożniku pola karnego trafił do siatki oraz **Daniel Leszczyński** – ten bezlitośnie wykorzystał fatalną stratę TKP w pobliżu własnej bramki. **Oskar Topoliński** też nie dał szans bramkarzowi po błędzie defensywy przyjezdnych. Na koniec **Tomasz Słomiński** oddał celny strzał głową i był to gwóźdź do trumny TKP w tym nierównym pojedynku. W zespole tucholan na krótki czas przed ostatnim gwizdkiem między słupkami stanął **Paweł Kukielski**. W drugiej połowie TKP przeprowadził jedną groźną akcję w ofensywie, ale nie zakończyła się ona celnym uderzeniem. Cis zasłużył na komplet punktów. Mecz był prowadzony na przyzwoitym poziomie sędziowskim.

Pozostałe wyniki:

Gwiazda Sypniewo – Fuks Wielowicz 6:1

Cekcynianie podczas tego meczu wpadali sobie w ramiona niejednemu raz.

Kamionka Kamień Krajeński – LZS Waldowo 3:3	5. Cis Cekcyn	4	5	13:10
Łokietek Wierzchucin Królewski – Olimpia Wtelno 3:0	6. Myśliwiec Gostycyn	3	4	9:7
Dąb Potulice – Gryf Piaseczno/Skarpa – nie odbył się	7. Olimpia Wtelno	4	4	6:10
Sokół Nowy Dwór – Myśliwiec Gostycyn – nie odbył się	8. Fuks Wielowicz	4	4	7:16
	9. Gryf Piaseczno/Skarpa	3	3	5:9
	10. Sokół Nowy Dwór	3	3	5:12
	11. TKP Tuchola	4	1	6:18
	12. Kamionka Kamień Krajeński	4	1	6:18

Tabela

1. LZS Waldowo	4	10	18:5
2. Dąb Potulice	3	9	15:1
3. Gwiazda Sypniewo	4	9	14:5
4. Łokietek Wierzchucin Królewski	4	9	12:5

Tekst i fot. Jarosław Kania

więcej zdjęć na
tygodnik.pl

Sport w tygodniu

Kręgle

• Superliga kobiet

15 września (niedziela)

12:00 MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola – Dziewiątka Amica Wronki (kręgielnia OSiR-u w Tucholi, ul. Poczтовая 7c)

Siatkówka

13, 15 września (piątek, niedziela)

10:00 VII Turniej Piłki Siatkowej im. Janusza Czapiewskiego o Puchar Burmistrza Tucholi (piątek – młodzieżki, niedziela – kadetki i juniorzy; hala sportowa OSiR-u w Tucholi, ul. Warszawska 17)

Piłka nożna

• Klasa okręgowa

14 września (sobota)

11:00 Victoria Czernikowo – Rawys CEO Raciąż

• A-klasa

15 września (niedziela)

16:30 Tucholanka Kaemde Tuchola – Gwiazda Bydgoszcz

• B-klasa

14 września (sobota)

17:00 TKP Tuchola – Sokół Nowy Dwór

15 września (niedziela)

11:00 Fuks Wielowicz – Cis Cekcyn
16:00 Myśliwiec Gostycyn – Kamionka Kamień Krajeński (jk)

Brydż – Turnieje Piątkowe

To był turniej jednego zawodnika

Adam Chelchowski jest na fali i potwierdził to w ostatnich, tradycyjnych rozdaniach na ulicy Warszawskiej. Zwycięstwo doświadczanego gracza umocniło go na pierwszej pozycji w klasyfikacji ogólnej.

Lider rankingu powiększył swój dystans do pozostałej stawki graczy, zwłaszcza do swojego największego rywala – znajdującego się na drugim miejscu **Kazimierza Trawczyńskiego**. **Adam Chelchowski** ma nad nim przewagę dwunastu punktów, co jest raczej na dziś bezpiecznym buforem. Tym razem znów ciekawsza, jak niedawno, wydaje się walka zawodnika z najniższego stopnia podium o drugą lokatę. Tu różnica oczek jest zdecydowanie mniejsza. Zwycięstwo Adama Chelchowskiego jest o tyle ważne taktycznie, że dwaj

jego rywale z podium w ostatni piątek nie znaleźli się w pierwszej trójce. Jak długo najlepszy w tej chwili brydżysta zachowa fotel lidera, zobaczymy w późniejszym czasie.

Jarosław Kania

Piątek (6 września)

1. Adam Chelchowski.
2. Marek Kozłowski.
3. Eugeniusz Czapiewski.

Klasyfikacja generalna

1. Adam Chelchowski – 196 pkt.
2. Kazimierz Trawczyński – 184 pkt.
3. Zbigniew Kozłowski – 179 pkt.

Piłka nożna – klasa B

Makabryczny powód – mecz Myśliwca odwołany

Myśliwiec nie zagrał w zaplanowanym na sobotę meczu klasy B. W Nowym Dworze sędzia był zmuszony odwołać mecz i przełożyć go na inny termin.

Niecodzienne i przykre wydarzenie miało miejsce przed meczem w Nowym Dworze pod

Koronowem. Tamtejszy Sokół miał zmierzyć się z gostycynianami, jednak drużyny nawet nie

wyszły na murawę. Na placu gry przed meczem znaleziono zwłoki mężczyzny. Procedury związane z postępowaniem w takich sytuacjach nie trwają krótko. Na miejsce musiała przybyć policja, czekano też na prokuratora i auto zakładu pogrzebowego.

Niecodzienny i makabryczny przypadek w Nowym Dworze sprawił, że mecz został odwołany i na dziś nie jest znany termin rozegrania spotkania Sokół – Myśliwiec. Najprawdopodobniej odbędzie się on po ostatniej, jesiennej kolejce klasy B. O wszystkim zadecyduje Wydział Gier i Ewidencji Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej w Bydgoszczy.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Makabryczny powód nakazał przełożyć mecz na inny termin.

Turniej charytatywny

Kajetan kibicował wszystkim.

A operacja w tym tygodniu!

Piękna pogoda i równie sympatyczne uśmiechy wszystkich biorących udział w wydarzeniu charytatywnym – piłkarzy i kibiców – królowały na bysławskim orliku. Tam rozegrano turniej, w którym główną rolę nie odgrywały umiejętności, ale ludzkie dobro. I nie rywalizacja była na pierwszym planie. Nawet perspektywa końca wakacji nie zaburzyła młodym piłkarzom poczucia dobrze spędzonego czasu w szlachetnym celu.

Uczestnicy turnieju z organizatorami, Kajetanem i jego rodzicami.

Jeszcze niedawno **Kajetan Walczak** jako pierwszy kopnął piłkę po gwizdku rozpoczynającym wielki mecz na rzecz wsparcia chorego dziecka – właśnie Kajetana Walczaka. To było w lipcu. Półtora miesiąca później równie szlachetna, choć bardziej kameralna impreza dobroczynna odbyła się w Bysławiu. Na tamtejszym orliku umieszczono małe i niskie bramki, zaś na polu gry pojawiały się nie drużyny, lecz stanęli pojedynczy piłkarze, w dodatku mali, bo z roczników 2016 i 2017.

Szymon Kołodziejski, piłkarz seniorskiej Tucholanki Kaemde i trener młodzieży w tym klubie, zorganizował Turniej 1x1 Pomagamy Kajetanowi. W przeprowadzeniu zawodów pomagał mu inny trener młodych piłkarzy, **Jakub Głazik**. Mimo kameralnej atmosfery i piknikowego nastroju na dwóch boiskach toczyły się zacięte mecze, gdzie naprzeciw siebie stawiali dwaj rywale.

Mecze trwały po pięć minut systemem każdy z każdym. Sama gra miała swoje specyficzne zasady. Mecz zaczynał się wtedy, gdy dwaj gotowi piłkarze stawiali plecami do siebie i mieli między sobą piłkę. Poza tym nie można było oddawać strzału z własnej połowy, a po stracie gola czy aucie bramkowym na rywala trzeba było poczekać przy środkowej linii, by mógł spokojnie wyjść spod własnej bramki.

– Zebrałiśmy się tu nie po to, by toczyć walki o miejsca, bo po prostu coś oczywiste: wygrywa dobro, a jeśli można się przy tym zabawić, zintegrować, spędzić końcówkę wakacji pod znakiem dobrej rozrywki, to też ważne – mówi Szymon Kołodziejski.

– Chcę podziękować wszystkim, który przyczynili się do tego wydarzenia, także rodzicom, którzy zorganizowali poczęstunek i sprawowali opiekę nad młodymi sportowcami. Udało nam się zebrać do puszek dla Kajetana 1045,20 zł.

Rwał się do gry, zagrał z tatą

Przypomnijmy krótko: Kajetan Walczak zmagają się z rozszczepem kręgosłupa, a termin jego operacji przypada na trwający właśnie tydzień. W Bysławiu zbierano datki na leczenie chłopca. Gdy na boiskach toczyły się gry jeden na jeden, sam bohater turnieju z rodzicami przyglądał się rozgrywkom. Najwyraźniej sam chętnie by zagrał, więc udało mu się bez trudu namówić ojca, by poza boiskiem poganiać za piłką. Wśród młodych piłkarzy

Kajetan zagrał z Szymonem Kołodziejskim (oba w centrum kadru).

Jest duch fair play.

biorących udział w turnieju byli sportowcy związani z tucholskim klubem, ale nie tylko. Na drugi plan zeszły wyniki, choć serca do gry nie brakowało. Każdy z małych „walczaków”, grając dla Walczaka, był wielkim wygranym, jak wspomnieli organizator podczas podsumowania turnieju.

Przecież trenowanie młodzieży to nie tylko gra jako taka, ale współpraca w grupie, wpajanie pewnych uniwersalnych zasad, gotowość pomocy, wrażliwość na innego. Na pewno zdało to egzamin w pierwszym dniu września.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Kajetan Walczak z ojcem Ireneuszem. Oba udzieliła się atmosfera turnieju.

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Anna Lipska, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3605 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informujemy, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a) wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Mikołaj Kęsik z Tucholi zdobył złoto w Światowych Igrzyskach Strażaków!

Mikołaj Kęsik z białą-czerwoną flagą i złotym medalem podczas Światowych Igrzysk Strażaków. Fot. Facebook KP PSP Chojnice

Mikołaj Kęsik jest propagatorem sportu, na co dzień strażakiem Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach, ogniomistrzem. Startował już w kilku branżowych zawodach, tym razem dokonał czegoś wyjątkowego – zdobył złoty medal na światowych igrzyskach strażackich w Aalborg (Dania)!

Dania to od dziś kraj na pewno dobrze kojarzony przez wszystkich, którzy znają **Mikołaja Kęsika**, jego sportową działalność i pracę na co dzień wśród strażackiej braci. Na duńskich Światowych Igrzyskach Strażaków (World Firefighters Games) tucholanin zdobył złoty medal w konkurencji ergonometru wioślarskiego. Dumni są z niego koledzy po fachu, dumne są Bory i cała Polska, bo to życiowy sukces tucholanina. Mikołaj Kęsik z czasem 2:53:08 pobił rekord zawodów w Aalborg, tym samym ustanawiając swój rekord życiowy.

Gdy strażak/sportowiec, a także trener boksu, wróci do kraju, przedstawimy szerszą relację z jego drogi na szczyt.

Uzupełnijmy, że generalnie pasmo sukcesów notuje w Aalborg chojnicka komenda. Asp. sztab. **Michał Brieger** z KP PSP Chojnice wraz z asp. **Bogdanem Wojtasem** z KM PSP Elbląg zdobyli złoty medal w grze deblowej w tenisie stołowym. Asp. sztab. **Piotr Mankiewicz** zdobył srebrny medal w wyścigach na rowerach MTB.

Chojnicka komenda o sukcesach swoich strażaków poinformowała dziś na swoim profilu na Facebooku.

(jk), (pp)

Piłka nożna – turniej młodzieżowy

Tucholanki w pucharowym turnieju

Pierwsze i czwarte miejsce to wyniki na dwóch biegunach. Pierwsza pozycja w jednej kategorii, ostatnia w drugiej – oto bilans podopiecznych Marka Zienkiewicza. Piłkarki zaprezentowały się bojowo, a gdy ustąpiły miejsca na podium innym zespołom, można było to uznać za objaw borowiackiej gościnności – z przymrużeniem oka.

Dwie drużyny Tucholanki. Drugi z prawej Bartosz Babiński.

Turniej dziewcząt nie był niczym nowym na tucholskim „dolnym” boisku. Jego główny koordynator i jednocześnie trener dziewcząt z borowiackiego klubu **Marek Zienkiewicz**, wspólnie z kierownikiem drużyny **Henrykiem Salą** (wystąpił on w rozgrywkach w roli sędziego) mają już potężne doświadczenie w organizowaniu

zbiorowych, okolicznościowych rozgrywek dziewcząt. Tym razem też zagrało wszystko, a mowa o XIV Ogólnopolskim Turnieju Piłki Nożnej Dziewcząt o Puchar 65. Dni Borów Tucholskich. Pracę w turnieju wspomagał **Bartosz Babiński**.

Dwa place gry tętniły echem kopanej piłki, okrzykami radości po zdobytym голу czy złości po je-

go stracie, złej akcji albo ostatnim gwizdku, gdy przegrywało się mecz. Krótko mówiąc: żywiołowość i spontaniczność rządziły turniejem, w którym futbolówkę kopaly dziewczęta. Zagrały one w dwóch grupach według rocznika. Jeden trzon stanowiły zespoły z roczni-

ków 2012 – 2013, drugi – piłkarki urodzone w latach 2014 – 2015. Niewielka różnica wieku sprawiła, że mecze toczyły się na podobnym poziomie, zaś niektóre z nich miały zażarty przebieg, jak choćby pojedynek starszych tucholank z Stomilem Olsztyn, przegrany ostatecznie przez gospodynie 0:1.

Dla uproszczenia rozgrywek nie stosowano systemu pucharowego, tylko tworzone klasyczną tabelę. Mecze trwały dwa razy po dziesięć minut. Na trybunach zasiadło sporo kibiców, ponieważ aura była wymarzona; można było tylko narzekać na zbyt wysoką temperaturę. Gdy zabrzmiał ostatni gwizdek w rozgrywkach, dokonano niezbędnych podsumowań w dokumentacji turnieju i przeprowadzono dekorację. Niezwykle miłym akcentem było docenienie mrówczej pracy rodziców. Ich wsparcie jest nie do przecenienia, jak mówił Marek Zienkiewicz. Wspierający swoje grające pociechy rodzice stanęli na dekoracji w rzędzie i odebrali pamiątkowe medale. Nietypowym akcentem, ale miłym dla oka, było pojawienie się podczas dekoracji szybowców nad stadionem. Przyleciały nad Tucholę z Grudziądza,

gdzie w tamtejszym Aeroklubie Nadwiślańskim odbywały się zawody. Szybowce kręciły kółka, jakby przyglądały się ceremonii zamknięcia turnieju.

– Dzisiejszy turniej przebiegł sprawnie i bez zakłóceń – podsumował trener tucholank. – Rozdałmy nagrody i pamiątki turniejowe ufundowane przez gminę Tuchola. Niektóre drużyny z dziś są nam znane, bo widywaliśmy się na turniejach także poza Tucholą. Dziękujemy za uczestnictwo i do zobaczenia za rok.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Kategoria 2012-2013

1. Stomil I Olsztyn
2. Ceramik Łubiana
3. Stomil II Olsztyn
4. Tucholanka Bór Tuchola

Kategoria 2014 – 2015

1. Tucholanka Bór Tuchola
2. Ceramik Łubiana
3. GSS Grodzisk Wielkopolski I
4. GSS Grodzisk Wielkopolski II

Najlepsza strzelczyni – Marcelina Babińska (Tucholanka Bór)
Najlepsza bramkarka – Bianka Breška (Ceramik Łubiana)
Najlepsza bramkarka – Aleksandra Szamocka (Tucholanka Bór)

Radość młodszych tucholank.

Dziewczęta wyróżnione indywidualnie. Z lewej Henryk Sala, z prawej Marek Zienkiewicz.